Bundel - Raadsinformatiebijeenkomst van 30 september 2025

1 Problematiek nachtcultuur
Tijd: 19:30-20:30
Locatie: Stadhuishal
Beleidsterrein:
Portefeuillehouder:Wethouder Oosters
Agendeerders:
1. Dirk-Jan van Vliet, D66
2. Ruben Snijder, Student & Starter
3. Beau Nederhand, Volt,
4. Margreet Ramaker, VVD
5. Ingeborg Hornsveld, GroenLinks
6.Stevie Nolten,Bij1
7.Romi Leever,PvdA
8.Rien van den Hoek,UtrechtNu!
9.Bert van Steeg,CDA
10.Derk van den Bergen,ChristenUnie
11.Titus Stam,PvdA
Motivatie:
Op 15 april 2025 heeft de raad de Raadsbrief 'Update uitvoering Nachtvisie deel II'. Als reactie daarop heeft op 14 mei 2025 het Utrechtse nachtoverleg namens de nachtcultuursector een brief gestuurd waarin zij aangeven graag in gesprek te gaan met de raad, experts, omwonenden en bezoekers van nachtcultuur, over de problematiek waar zij ondanks de Nachtvisie, nog steeds tegenaan lopen. Deze problematiek raakt onder andere aan het bij de gemeente ontbreken van een domein overstijgend en integraal afwegingskader, tegenstrijdige ruimtelijke belangen, versoepeling vergunningskaders particulieren en gevolgen nachtsector en de (soms onduidelijke) handhavingskaders. Om die reden organiseren de agenderende partijen graag een raadsinformatiebijeenkomst om dit gesprek daadwerkelijk te laten plaatsvinden.

De Utrechtse Nachtvisie 2030 & beleidsnota nachtcultuur
Nachtvisie
raadsbrief nachtvisie deel 1
Raadsbrief nachtvisie deel 2
Event Acoustics presentatie
Gemeente Utrecht presentatie
nachtoverleg

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

De Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur

Beleidsveld	Cultuur
Organisatieonderdeel	Culturele Zaken
Opsteller	Lisa van Woersem
Kenmerk	10860652
Vergaderdatum Raad	volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur vast te stellen, met als belangrijkste ambities:
   a. De Utrechtse nachtcultuur is volwaardig onderdeel van de culturele sector;
   b. Iedereen die dat wil, voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur;
   c. De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling;
   d. De stad is levendig en leefbaar.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Samenvatting
Met de Utrechtse Nachtvisie en de Beleidsnota Nachtcultuur wordt de waarde van de nacht erkend en wordt een stevige basis gelegd voor verbreding en verdieping van de nachtcultuur in de stad. (Sociale) veiligheid en gezondheid zijn randvoorwaarden en de balans tussen levendigheid en leefbaarheid is het uitgangspunt.

Context
Aanleiding
In het coalitieakkoord 2022-2026 is de Utrechtse Nachtvisie aangekondigd. Met deze visie en beleidsnota, gebundeld in één document, wordt invulling gegeven aan deze ambitie. In het coalitieakkoord is vanaf 2023 programmabudget beschikbaar gesteld. Daarom wordt dit document aan het begin van het jaar 2023 voorgelegd. Nachtcultuur is tot op heden nog nauwelijks onderdeel van het gemeentelijke cultuurbeleid. Met dit document maakt de gemeente een inhaalslag, wordt de nachtcultuur als belangrijk onderdeel van de culturele sector erkend en worden de nacht en de gemeente dichter naar elkaar toe gebracht.

Juridische context
De visie en beleidsnota worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raad, omdat de raad bevoegd is kaderstellend beleid vast te stellen. De visie leidt in de toekomst mogelijk tot het opstellen van nadere regels op het gebied van nachtcultuur, vast te stellen door het college. Dit zal ook werkzaamheden met zich meebrengen waarbij juridische zaken bijvoorbeeld adviseert over het opstellen van nadere regels.

Beoogd effect
Nachtcultuur is een belangrijk en aantrekkelijk aspect van Utrecht en maakt er op een vanzelfsprekende manier deel van uit. De nachtcultuur zal de komende jaren verder aan belang, impact, zichtbaarheid, creativiteit en belangstelling winnen. Met de Utrechtse Nachtvisie en de Beleidsnota Nachtcultuur werken we naar de volgende punten toe. In 2030:
- Is nachtcultuur nog meer een vanzelfsprekend onderdeel van de Utrechtse culturele sector. Het aanbod is goed zichtbaar in de stad en daarbuiten. De sector heeft zich verenigd en onderhoudt contact met de gemeente via korte lijnen. Het nachtcultuurbeleid is van toepassing op nachtcultuur in de hele stad en niet alleen in de binnenstad.
- Vormt het nachtcultuuraanbod in de stad een reële afspiegeling van de bevolkingssamenstelling. Voor uiteenlopende doelgroepen en leeftijden is er aanbod, en er is oog voor de behoeften van jongeren onder de 18 jaar. Jonge makers en organisatoren vinden bij de gemeente een welwillend oor voor hun ideeën; voor hen is er voldoende ruimte om een feest of een evenement te organiseren. De (sociale) veiligheid in de nacht is toegenomen: Bezoekers van nachtcultuur kunnen ongehinderd zichzelf zijn.
- Is het aantal plekken voor nachtcultuur uitgebreid en beter verspreid over de stad. De variëteit is toegenomen en de nachtcultuur is als geheel gegroeid. Voor jonge creatieven is het aantrekkelijk om in Utrecht te blijven of naar Utrecht te komen. Clubs verschillen niet alleen in signatuur, sfeer en doelgroep, maar ook in omvang. In gebiedsontwikkeling is nachtcultuur structureel een punt van aandacht. Voor de realisatie van nieuwe locaties op het gebied van nachtcultuur is voldoende capaciteit binnen de gemeente voor handhaving en veiligheid een randvoorwaarde.
- Bestaat er een beter evenwicht tussen leefbaarheid en levendigheid in de stad. Dankzij locatieprofielen en gebiedsprofielen zijn de behoeften van verschillende belanghebbenden beter op elkaar afgestemd en wordt overlast beter beheersbaar.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
Op 11 juli 2019 is motie 195 aangenomen: ‘De kracht voor de Utrechtse nacht’. De motie pleit voor een impuls aan het Utrechtse nachtleven. In de raadsbrieven van 19 mei 2020 en 14 januari 2021 is de Raad op de hoogte gesteld van de stappen die genomen zijn naar aanleiding van deze motie. In deze brieven is onder andere een nachtvisie aangekondigd en in deze periode is het Nachtoverleg in het leven geroepen. Op 3 februari 2022 werd motie 18 ‘Breng het leven terug in de nacht’ aangenomen. In deze motie wordt het college opgedragen in gesprek te gaan met de sector over wat de wensen, behoeften en mogelijkheden zijn in de doorstart na corona, onder andere omtrent beleid. In de raadsbrief van 24 maart 2022 is besproken dat in de herstart na corona vinger aan de pols wordt gehouden bij het Nachtoverleg. Tenslotte zijn er mondelinge vragen gesteld over uitgaansaanbod voor de doelgroep 18- (1-9-2023).

Op 1 juni 2022 werd het coalitieakkoord 2022-2026 gepresenteerd, met daar in de volgende passage over de nachtvisie:
*Een **bruisende nachtcultuur** is belangrijk voor een grote stad als Utrecht. Denk bijvoorbeeld aan podia voor nieuwe bands en een levendige Utrechtse dance-scene. Om dit naar een hoger niveau te tillen stellen we een Utrechtse Nachtvisie op. Daarmee maken we nachtcultuur een serieus onderdeel van de cultuursector. Samen met het Nachtoverleg en bewoners wordt gezocht naar geschikte locaties voor nachtcultuur en wordt gekeken hoe we ruimte kunnen bieden voor talent en experiment.*

De Utrechtse Nachtvisie en de Beleidsnota Nachtcultuur zijn het gevolg van deze eerdere besluitvorming. Ze vormen de basis voor het beleid met betrekking tot nachtcultuur.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur vast te stellen, met als belangrijkste ambities: a. De Utrechtse nachtcultuur is volwaardig onderdeel van de culturele sector; b. Iedereen die dat wil, voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur; c. De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling; d. De stad is levendig en leefbaar.
Argumenten	
1.1	Hiermee bieden we nachtcultuur een belangrijke stimulans om een steviger onderdeel te vormen van de culturele sector.
	De nacht is voor velen een vrijplaats, waar ruimte is voor experiment en ongekende creativiteit. Sinds het ontstaan van de dancecultuur in de jaren tachtig is die betekenis gebleven, voor zowel makers als publiek. De nacht nodigt uit tot een ander soort interactie en een andere beleving van kunst en cultuur dan overdag. De Utrechtse nachtcultuur wordt getypeerd als gemoedelijk en gezellig. Door de jaren heen is de nachtcultuur uitgegroeid tot een levendige, diverse sector waar zowel professionals als beginnend talent tot hun recht komen en kunnen floreren. Nachtcultuur geeft niet alleen dj's en producers een podium en de gelegenheid zich te ontwikkelen, maar ook andere creatieven: visual artists, vormgevers, beeldend kunstenaars en performers. Nachtcultuur behelst meer dan (elektronische) muziek; veel subculturen vinden er hun oorsprong. Voor een grote groep bezoekers vormt de nachtcultuur een eerste kennismaking met het Utrechtse culturele leven. Met deze visie en beleidsnota erkennen we dit. We investeren om de nachtcultuur op vlieghoogte te krijgen. Nachtcultuur staat onder druk. Het is uitdagend om in een verdichte stad geschikte locaties te vinden. Met deze visie en beleidsnota zorgen we dat er in onze stad ruimte blijft voor nachtcultuur. Veel creatieve ondernemers zoeken al jaren naar een locatie, maar met wisselende successen. Met het bijgevoegde document stimuleren we dat jonge creatieve Utrechters blijven, in plaats van vertrekken naar andere steden.
1.2	Een stevige verankering van de nachtcultuur draagt bij het welbevinden van een groot aantal (jonge) Utrechters.
	Het nachtleven brengt mensen samen. De nacht geeft plek om te dansen, samen met vrienden en gelijkgestemden, een plek om grenzen te verleggen en nieuwe mensen ontmoeten. Uit een enquête over uitgaansleven onder Utrechters via het bewonerspanel bleken dansen, sociale contacten en het vinden van een uitlaatklep de belangrijkste redenen om uit te gaan. Het welbevinden van een groot aantal (jonge) Utrechters is verweven met de nacht. Nachtcultuur is meer dan uitgaan; het vormt voor velen een safe space, waar ze wel kunnen zijn, wie ze overdag niet kunnen zijn, vrij van de normen van de mainstream. Toch zien we dat het aanbod nu geen afspiegeling is van de bevolking in Utrecht. In

	het bewonerspanel over het uitgaansleven scoorde de diversiteit van de nachtaanbod matig: slechts 28% van de respondenten typeert de Utrechtse nachtcultuur als veelzijdig en slechts 33% is het eens met de stelling dat het Utrechtse aanbod bij hem of haar past. Deze beleidsnota is een instrument om ongelijk te kunnen investeren voor gelijke kansen. Door een actieve rol in te nemen in de zoektocht naar drie nieuwe locaties voor nachtcultuur, stimuleren we experiment en ontwikkeling, niet over de hele linie maar juist voor niches en doelgroepen die zich niet thuis voelen in feestcafés.
1.3	Voor een levendige én leefbare stad is een integrale visie nodig
	De nachtcultuur raakt vele beleidsterreinen. Denk hierbij aan Cultuur, Economische Zaken, Openbare orde & Veiligheid, Vastgoed en Volksgezondheid. Met deze nachtvisie wordt de basis gelegd voor integraal beleid. Zo worden verschillende belangen aan de voorkant afgestemd, in plaats van achteraf. Denk hierbij aan de spreiding van locaties, mobiliteit en reductie van geluidsoverlast. Door al het beleid rondom nachtcultuur in één visie en beleidsnota te bundelen, kunnen we bovendien sneller en effectiever stappen zetten als het bijvoorbeeld gaat om het verbeteren van (sociale) veiligheid, preventie gehoorschade en middelengebruik en het terugdringen van grensoverschrijdend gedrag en discriminatie. Ook kunnen we de gevolgen voor verschillende beleidsterreinen – bijvoorbeeld op gebied van capaciteit en kosten – beter in kaart brengen en hier vooraf op handelen.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	De indruk kan gewekt worden dat de gemeente levendigheid boven leefbaarheid stelt en dat klachten met betrekking tot overlast onvoldoende serieus worden genomen.
	Voor Utrechters die hinder ervaren van uitgaansgelegenheden, kan de ambitie tot drie nieuwe locaties voor nachtcultuur leiden tot ongenoegen. Hiermee kan de indruk gewekt worden dat de gemeente zorgen en klachten met betrekking tot overlast onvoldoende serieus neemt. Dit is echter juist niet het geval. Ten eerste benadrukken we in het document dat nachtcultuur vele gradaties kent. Het gaat hierbij niet direct om grote nachtclubs met 1000+ bezoekers, maar eerder om kleinere plekken met ruimte voor experiment en cross-over tussen genres. Daarnaast hebben we invloed op de spreiding en locaties van nieuwe plekken, wanneer wij als gemeente zelf meewerken aan het realiseren hiervan.
1.2	De indruk kan ontstaan dat de gemeente met deze visie en beleidsnota de nacht wil conformeren naar bestaande structuren.
	De kracht van de nacht zit in het eigenzinnige karakter, los van het 'reguliere' cultuurstelsel, dat moet niet veranderd worden. De nachtvisie is geen instrument om de nachtcultuur te conformeren naar onze bestaande structuren. Dat is ook op geen enkele manier de ambitie. De nachtcultuur is ontstaan als tegencultuur en moet haar eigenzinnige karakter kunnen behouden. Dat betekent echter niet dat de nachtcultuur geen erkenning en ondersteuning verdient. Door nu een zelfstandige nachtvisie en beleidsnota op te stellen, doen we recht aan het karakter van de nacht, en omarmen we de sector tegelijkertijd als onderdeel van ons culturele leven.
1.3	In een verdichtende stad met schaarste aan locaties kunnen er mogelijk niet tijdig of voldoende locaties gevonden worden.
	In de beleidsnota is de ambitie geformuleerd om in de periode tot 2030 drie nieuwe locaties voor nachtcultuur te realiseren. De locaties worden in eerste instantie gezocht in bestaand gemeentelijk vastgoed. Het risico is dat deze ambitie door ontwikkelingen en omstandigheden niet gehaald worden.
1.4	Het gereserveerde budget voor nachtcultuur kan overvraagd worden en hierdoor kunnen teleurstellingen ontstaan.
	De indruk kan ontstaan dat er met deze visie en beleidsnota ook een groot budget wordt vrijgemaakt voor de uitvoering. De ambities zijn hoog, maar de middelen zijn er niet om alles direct te realiseren.

Financiën
In de gemeentebegroting is er op basis van het Coalitieakkoord 2022-2026 budget voor de nachtvisie vrijgemaakt. Het gaat hierbij om een budget van € 50.000 in 2023 en vanaf 2024 € 100.000,- structureel. Dit budget biedt de mogelijkheid eerste stappen te zetten op gebied toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten en regelingen voor de nachtcultuur. Ook is er ruimte om een zoektocht naar nieuwe locaties te starten. Voor de invulling en inrichting van geschikte locaties zijn (mogelijk) aanvullende middelen gewenst. Besluitvorming over aanvullende dekkingsmogelijkheden maakt onderdeel uit van de integrale afweging bij een Voorjaarsnota. Tussentijds zullen we de gang van zaken evalueren, en wordt het (mogelijk) gewenste extra budget inzichtelijk.
De ambities uit deze beleidsnota overlappen daarnaast met verschillende beleidsterreinen, zoals cultuur, vrijetijdseconomie en veiligheid, gezondheid en vastgoed. Waar mogelijk zoeken we aansluiting bij bestaande programma's, subsidies en regelingen. We houden er bovendien rekening mee dat de uitvoer van de ambities uit de nachtvisie en de beleidsnota ook binnen andere beleidsterreinen – zoals capaciteit voor handhaving en veiligheid – kan leiden tot extra kosten. De omvang van deze kosten hangt af van de specifieke locaties die gevonden worden, en zijn nu daarom nog niet te bepalen. Dit wordt meegenomen in de besluitvorming over aanvullende dekkingsmogelijkheden.

Vervolg
In de beleidsnota zijn ambities en bijbehorende actiepunten geformuleerd. Na besluitvorming in de raad werken we aan een meerjarig uitvoeringsplan binnen de contouren van de visie en beleidsnota. Hierin stellen we een tijdlijn op, en formuleren we doelstellingen, zodat we kunnen meten of we het beoogde effect bereiken. Ook maken we inzichtelijk met welke ambities we direct aan de slag kunnen (zoals het toegankelijker maken van bestaande subsidies) en welke ambities losse uitwerking behoeven (zoals de zoektocht naar drie nieuwe locaties voor nachtcultuur). Het uitvoeringsplan wordt vormgegeven in samenspraak met desbetreffende betrokkenen uit de stad, waaronder clubs, creatieven, bezoekers, inwoners en beleidsmedewerkers van verschillende afdelingen binnen de gemeente.

Participatie
De Utrechtse Nachtvisie en Beleidsnota nachtcultuur zijn tot stand gekomen in afstemming met een groot aantal betrokkenen en belanghebbenden bij het Utrechtse uitgaansleven. Participatie heeft plaats gevonden in de volgende vormen:
- Bewonerspanel uitgaansleven augustus 2022: hierbij is de enquête van het bewonerspanel voor het eerst uitgezet via een open link. Dit heeft geresulteerd in 6761 respondenten. De resultaten zijn terug te vinden in de beleidsnota, zowel in de tekst als in een infographic.
- Vijf rondetafelgesprekken met betrokkenen uit de sector en bezoekers van de nacht. De tafels zijn ingericht per groep: clubs, organisatoren & makers, publiek 1 (thirty030), publiek 2, young minds. In totaal hebben er 40 mensen deelgenomen aan de ronde tafelgesprekken.
- Periodiek overleg met Het Nachtoverleg: Bij het Nachtoverleg zijn onder meer aangesloten: ACU, BASIS, Bassment, Club Poema, De Helling, EKKO, TivoliVredenburg, WAS. (Elevation Events), StrandedFM en de Beurs.
- Interviews met +/- 50 betrokkenen uit de nacht. Denk hierbij aan creatieven, kunstenaars, politie, bewoners, KHN, ondernemers, studenten, jongeren.
- Gesprekken met 30 ambtenaren van andere beleidsterreinen en collega's uit de G4.
- Een peergroupsessie met wethouder Oosters en 8 betrokkenen uit de nacht waarbij de conceptversie is besproken.

Deze gesprekken vormden de rode draad van de Utrechtse Nachtvisie en de Beleidsnota Nachtcultuur. Op sommige onderwerpen spelen tegenstrijdige belangen, bijvoorbeeld als het gaat om behoeften van uitgaanspubliek en behoeften van bewoners. In het document is oog voor beide standpunten.

Communicatie
De Utrechtse Nachtvisie en Beleidsnota Nachtcultuur worden na vaststelling door het college gepubliceerd op de gemeentelijke website en verstuurd naar alle stakeholders binnen het veld, de

stad en de gemeente. De visie en beleidsnota worden ook landelijk verstuurd naar de G4 en steden met een actief nachtbeleid. Er wordt een persbericht naar de vakpers verstuurd. De visie wordt, onder voorbehoud van besluitvorming, op 17 februari gepresenteerd.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Utrechtse Nachtvisie 2030 en Beleidsnota Nachtcultuur

Bijlagen informatief
-

De Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur

Gemeente Utrecht

utrecht.nl/
nachtcultuur2030

Inhoudsopgave

Voorwoord wethouder Oosters 3
Context/ leeswijzer 4
De Utrechtse Nachtvisie 2030 6
Beleidsnota Nachtcultuur 7
Utrechters aan het woord 8

1. **Nachtcultuur** 9
1.1 Inleiding 9
1.2 Begripsbepaling 10
Dansbars en feestcafés 10
Nacht en dag 10
1.3 De waarde 11
Culturele waarde: ruimte voor experiment en ontdekking 11
Persoonlijke waarde: welbevinden en een plek om jezelf te zijn 11
Waarde voor de stad: een aantrekkelijke plek voor iedereen 11
1.4 De stand van zaken 11
Huidig aanbod 12
Incidenteel aanbod 12
Leeftijdscategorie 18-35 13
Nachtoverleg 13
1.5 Gemeentebeleid 13
Gezond stedelijk leven 13
Kunst Kleurt De Stad 14
Nachtvisie en Beleidsnota nachtcultuur 14

2. **Makers (Aanbod)** 15
2.1 Creatieven 15
Opleidingen 15
Workshops en radiostations 15
Visuals en grafische kunst 15
2.2 Organisatoren 16
Vergunningen 16
2.3 Clubs en podia 17
Zichtbaarheid 17

3. **Bezoekers** 18
3.1 Een plek voor iedereen 18
Een inclusieve stad 18
Deurbeleid 20
Leeftijd 21
3.2 Veilig uitgaan 21
Aanpak Veilig Uitgaan & UIT-team 21
Safe space 22
3.3 Gezondheid 22
Mentale en sociale gezondheid 22
Middelengebruik 23
Gehoorschade 23
Nachtrust 23

4. **De stad** 24
4.1 Evenementenkalender 24
4.2 Locaties en vastgoed 25
Gebiedsontwikkeling 25
Binnenstad 25
Tijdelijke locaties 26
4.3 Leefbaarheid en levendigheid 26
Locatieprofielen en evenementenbeleid 27

5. **Ambities** 28
5.1 Nachtcultuur is een volwaardig onderdeel van de culturele sector 28
5.2 Iedereen die dat wil voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur 29
5.3 De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling 29
5.4 De stad is levendig én leefbaar 30

6. **Financiën** 31

Voorwoord wethouder Oosters

De Utrechtse nacht bruist van energie! Ieder jaar wordt ze ontdekt door grote groepen nieuwe Utrechters, is ze geliefd door haar trouwe bezoekers en ontstaan nieuwe concepten die het nachtleven te verrijken. Er is heel veel om van te houden. In de nacht kunnen mensen zichzelf ontdekken en kunstenaars en artiesten groeien. Of het nu op de grote podia, of in de waardevolle rafelrandjes van de stad is: ons nachtleven is iets om trots op te zijn.

Om de Utrechtse nachtcultuur het steuntje in de rug te geven dat ze verdient, heeft de gemeente samen met de stad De Utrechtse Nachtvisie 2030 opgesteld. Die nachtvisie ligt nu hier voor u. Naast een vlucht terug in de tijd en een blik op de nacht van vandaag, presenteren we ook mogelijkheden om de Utrechtse nacht nog mooier te maken. Cultuur houdt namelijk niet op om 22.00 ’s avonds, voor heel veel mensen begint het dan pas. Sterker nog, de nacht is vaak een plek waar een nieuwe generatie voor het eerst in aanraking komt met kunst en cultuur.

Ik zie hoe de nacht een plek is voor experiment en talent, waar wordt uitgeprobeerd en ontdekt. Het is een plek om jezelf te ontdekken, een uitlaatklep. Een plek om gelijkgestemden of juist andersdenkenden te ontmoeten. Een bruisend cultureel nachtleven speelt een belangrijke rol voor het mentale welzijn van veel van onze Utrechters.

Om naast een jonge en groeiende, ook een fijne en gezonde stad te blijven is het belangrijk dat de nacht met de stad meegroeit. De nacht moet er zijn voor alle Utrechters die dat willen, op een veilige manier in verschillende delen van de stad. Alleen op die manier kunnen we een mooie balans vinden tussen levendigheid en leefbaarheid, een van de ambities van deze Utrechtse coalitie.

We hebben een prachtige nacht! De passie en betrokkenheid van makers en bezoekers bleek overtuigend uit het proces voor het opstellen van de visie. Met bijna 7000 reacties op het bewonerspanel en input van gesprekken met tientallen betrokken culturele makers is het een stuk geworden dat het belang van de nachtcultuur onderstreept. De nachtsector wordt een volwaardig onderdeel van de Utrechtse Cultuur, een sector waar we apetrots op zijn.

Context/ leeswijzer

Voor de Utrechtse Nachtvisie 2030 (hierna: nachtvisie) en de Beleidsnota Nachtcultuur (hierna: beleidsnota) hebben we een groot aantal gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de nachtsector: makers, publiek, bewoners, brancheorganisaties en onafhankelijke organisatoren. Daarnaast hebben we vijf rondetafelgesprekken georganiseerd met clubeigenaren en programmeurs, makers en publiek. Verschillende thema's kwamen aan bod: ruimte voor de nacht, talentontwikkeling en experiment, de betekenis voor het publiek en de blik op de toekomst. Ook thema's zoals veiligheid, vergunningen, gebiedsontwikkeling en volksgezondheid zijn uitvoerig aan de orde geweest. Binnen de gemeente is de sector vanuit verschillende beleidsterreinen belicht. Op basis daarvan hebben we ambities geformuleerd. Via het bewonerspanel en de sociale media is een vragenlijst over het uitgaansleven in Utrecht verspreid in de stad. Verder heeft overleg plaatsgevonden met andere steden waar nachtcultuurbeleid ook een actueel thema is.

Met het onderzoeksrapport *Untz untz untz. Clubcultuur in Utrecht* (2020), in opdracht van de gemeente Utrecht, is een eerste stap gezet voor erkenning van de clubcultuur als stedelijk beleidsterrein. In 2021 is het Nachtoverleg opgericht, waarin vertegenwoordigers zich hebben verenigd in het kader van belangenbehartiging en expertise-uitwisseling. De Nachtvisie 2030 en de Beleidsnota Nachtcultuur vloeien daaruit voort. In de nachtvisie schetsen we een vergezicht, we zetten een stip aan de horizon voor een diverse, bruisende en gezonde nachtcultuur. De beleidsnota laat zien hoe de Utrechtse nachtcultuur er uit ziet, waar knelpunten en kansen zitten. Er worden ambities en doelstellingen geformuleerd om Utrechtse nachtcultuur te stimuleren en ondersteunen. De nachtvisie en beleidsnota zijn een uitkomst van de ambities geformuleerd in het coalitieakkoord 2022-2026. Met de gealloceerde middelen uit het coalitieakkoord kan een deel van de doelstellingen direct worden uitgevoerd. Voor een ander deel geldt dit uitsluitend voor het vooronderzoek. In dat geval maakt besluitvorming over aanvullende dekkingsmogelijkheden onderdeel uit van de integrale afweging voorafgaand aan de Voorjaarsnota. We willen uiteindelijk dat nachtcultuurbeleid integraal onderdeel wordt van de afdelingen Cultuur, Economische Zaken, Openbare Orde & Veiligheid en Volksgezondheid.

DE UTRECHTSE NACHTVISIE 2030

De Utrechtse Nachtvisie 2030

Nachtcultuur is een belangrijk en aantrekkelijk aspect van Utrecht en maakt er op een vanzelfsprekende manier deel van uit. Met deze nachtvisie leggen de gemeente en de Utrechtse nachtcultuursector een stevige basis voor verbreding en verdieping van de nachtcultuur in de stad. De nachtcultuur zal de komende jaren verder aan belang, impact, zichtbaarheid, creativiteit en belangstelling winnen. Daar zijn we van overtuigd. De stad heeft er behoefte aan en er is voldoende potentie en talent aanwezig in Utrecht om deze toekomstvisie vorm te geven. Het is aan de gemeente om de juiste omstandigheden te creëren. Waar nodig nemen wij een sturende rol op ons.

Op specifieke onderdelen, bijvoorbeeld wanneer de ambities van deze visie raken aan openbare orde en veiligheid, heeft de gemeente een bepalende rol.

In 2030 is nachtcultuur een vanzelfsprekend onderdeel van de Utrechtse culturele sector. Het aanbod is goed zichtbaar in de stad en daarbuiten. De sector heeft zich verenigd en onderhoudt contact met de gemeente via korte lijnen. Het nachtcultuurbeleid is van toepassing op nachtcultuur in de hele stad en niet alleen in de binnenstad.

In 2030 vormt het nachtcultuuraanbod in de stad een reële afspiegeling van de bevolkingssamenstelling. Voor uiteenlopende doelgroepen en leeftijden is er aanbod, en er is oog voor de behoeften van jongeren onder de 18 jaar. Jonge makers en organisatoren vinden bij de gemeente een welwillend oor voor hun ideeën; voor hen is er voldoende ruimte om een feest of een evenement te organiseren. De (sociale) veiligheid in de nacht is toegenomen: Bezoekers van nachtcultuur kunnen ongehinderd zichzelf zijn.

In 2030 zijn het aantal plekken voor nachtcultuur uitgebreid en beter verspreid over de stad. De variëteit is toegenomen en de nachtcultuur is als geheel aanzienlijk gegroeid. Voor jonge creatieven is het aantrekkelijk om in Utrecht te blijven of naar Utrecht te komen. Clubs verschillen niet alleen in signatuur, sfeer en doelgroep, maar ook in omvang. In gebiedsontwikkeling is nachtcultuur structureel een punt van aandacht.

In 2030 bestaat er een beter evenwicht tussen leefbaarheid en levendigheid in de stad. Dankzij locatieprofielen en gebiedsprofielen zijn de behoeften van verschillende belanghebbenden beter op elkaar afgestemd. Zo wordt overlast beter beheersbaar. Niemand hoeft voor onaangename verrassingen komen te staan bij herinrichting en gebiedsontwikkeling. Een levendige stad en een prettige woonomgeving kunnen dus goed samengaan.

Beleidsnota Nachtcultuur

Utrechters aan het woord

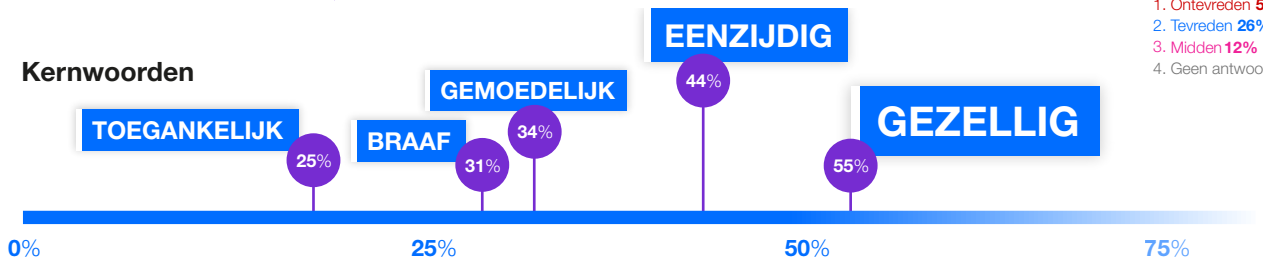
Belangrijkste reden van uitgaan

- DANSEN EN FEESTEN 69%
- UITLAAT-KLEP 35%
- SOCIALE CONTACTEN 58%

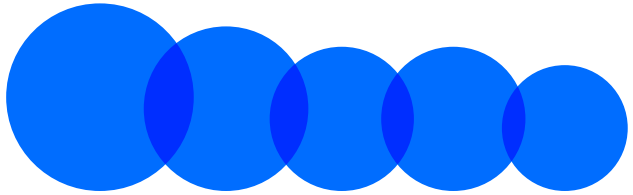
Meest bezocht

- KROEG 71%
- MUZIEK-PODIUM MET NACHT-PROGRAMMA 52%
- NACHTCLUB 52%

Kernwoorden

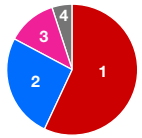

5 x tevreden

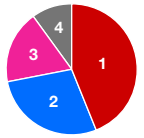

90%	82%	77%	75%	68%
MAKKELIJK TE BEREIKEN	GOED TOEGANKELIJK	VOEL ME VEILIG	VOEL ME WELKOM	GOEDE SFEER

3 x ontevreden

HOEVEELHEID AANBOD
1. Ontevreden **57%**
2. Tevreden **26%**
3. Midden **12%**
4. Geen antwoord **5%**

VEELZIJDIGHEID
1. Ontevreden **44%**
2. Tevreden **28%**
3. Midden **18%**
4. Geen antwoord **10%**

IS ER VOLDOENDE INFORMATIE?
1. Nee **34%**
2. Midden **34%**
3. Ja **32%**

Wat ontbreekt er?

2182 X ingevuld

WEINIG DIVERS

Het Utrechtse nachtleven is weinig divers

'Ik mis een randje, net even iets anders'
'Ik mis plekken met een alternatieve muziek en een open veilige sfeer waar iedereen welkom is en kan zijn wie hij/zij/hen wil zijn'

SOORTEN CLUBS

Er ontbreken verschillende soorten clubs/dansgelegenheden

'Echte clubs naast alle kroegen'
'Een club met nieuw talent, gevestigde namen en een gevarieerd aanbod'

AANBOD GENRES

Niet alle genres komen aan bod

'Er is te weinig hiphop en R&B in clubs in Utrecht!'
'De niches ontbreken'

Resultaten bewonerspanel uitgaansleven Utrecht, augustus 2022, 6.761 respondenten zijn gestart met de enquête. De enquête werkt met een afvalsysteem, omdat niet alle vragen op elke respondent van toepassing zijn. 3.296 respondenten hebben de hele lijst ingevuld.

1. Nachtcultuur

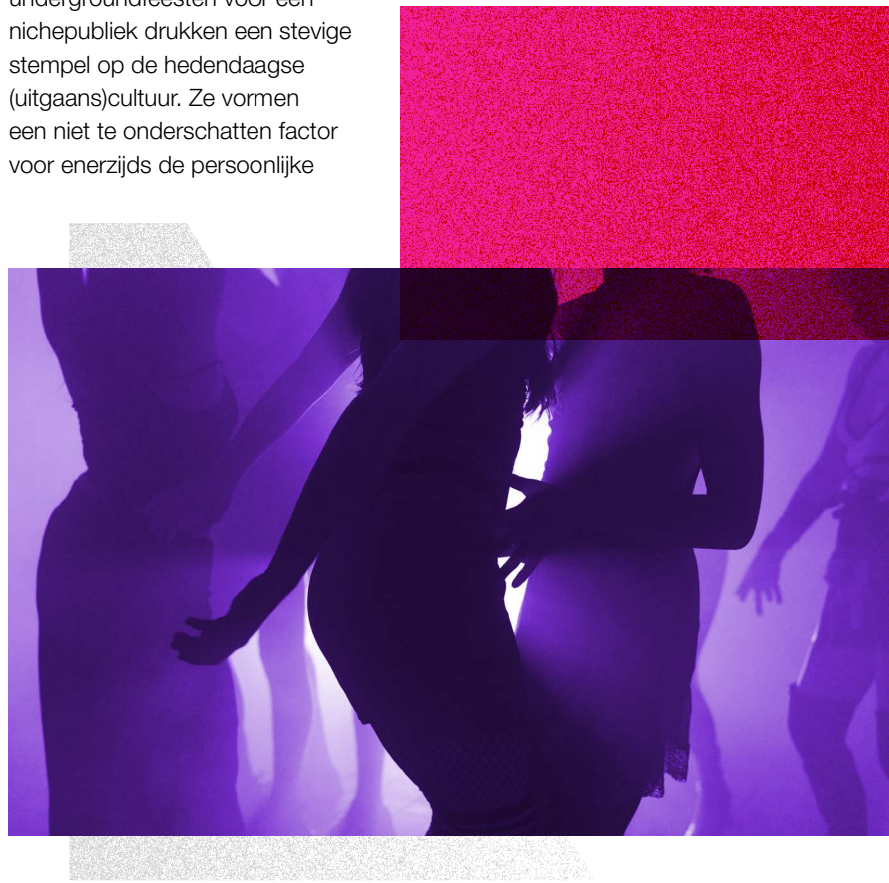
Dit hoofdstuk schetst de nachtcultuur in het algemeen en de Utrechtse context van deze beleidsnota, zowel cultureel-maatschappelijk als beleidsmatig.

1.1 Inleiding

In de 24-uurssamenleving lijkt het onderscheid tussen dag en nacht steeds verder te vervagen. Internet maakt het mogelijk om ook 's nachts te winkelen, te daten of colleges te volgen, terwijl nachtwerk niet langer voorbehouden is aan specifieke beroepen. Tegelijkertijd nodigen juist die uren waarin de meeste mensen slapen uit tot avontuur, erop uitgaan, zelfontplooiing en ontspanning na de dagelijkse verplichtingen. Een dynamisch segment van clubs, muziek- en dansevenementen, concertpodia en andere culturele instellingen voorziet in die behoefte. Zij openen hun deuren op een tijdstip waar vroeger de roep om 'de laatste ronde' klonk en gaan dicht als de dag allang is begonnen – en gaan daarmee ook overdag door. Meer nog dan het tijdstip is de nachtcultuur verbonden met *dance*: een (elektronische) muzieksoort die vele verschijningsvormen kent, met de dansvloer en de dj als epicentrum.

De bevolking van Utrecht is relatief jong. In studiejaar 2021-2022 volgen meer dan 100.000 studenten een universitaire of een mbo- of hbo-opleiding in de stad. Utrecht heeft op het gebied van kunst en cultuur veel te bieden met een waaier aan opleidingen, grote en kleine podia, gerenommeerde gezelschappen en experimenteerruimte. De nachtcultuur is een volwaardig onderdeel daarvan. Uit de Utrecht Monitor 2021 blijkt dat 83 procent van de Utrechters tussen de 18 en 30 jaar culturele evenementen bezoekt. Voor veel inwoners is de levendigheid van de stad een reden om zich er te vestigen. De nachtcultuur draagt bij aan die levendigheid, geeft de stad karakter en voegt een grootstedelijk aura van avontuurlijkheid toe.

Sinds de house-explosie van de late jaren tachtig – de geboorte van een nieuwe jeugdcultuur met een enorme impact – heeft de nachtcultuur alleen maar aan belang en omvang gewonnen. Dat geldt wereldwijd en ook in Utrecht. Zowel grootschalige dancefestivals als elektronische concerten van vooraanstaande producers en dj's als undergroundfeesten voor een nichepubliek drukken een stevige stempel op de hedendaagse (uitgaans)cultuur. Ze vormen een niet te onderschatten factor voor enerzijds de persoonlijke

ontwikkeling en het welzijn van bezoekers en anderzijds de talentontwikkeling van (jonge) creatieven in de stad.

De sector is ook kwetsbaar, zoals de pandemie heeft aangetoond. Daarnaast spelen andere uitdagingen, met name op het gebied van veiligheid, vergunningen, toezicht en handhaving, volksgezondheid en gebiedsontwikkeling, in toenemende mate een rol. De stad groeit razendsnel, maar het aanbod aan clubs groeit niet mee. Is er extra ruimte te vinden voor de nachtcultuur? Welke rol kan de gemeente daarin spelen? En hoe verhoudt nachtaanbod zich tot de balans tussen leefbaarheid en levendigheid?

Het zal duidelijk zijn dat de gemeente de nachtcultuur serieus neemt en omarmt, zoals blijkt uit de nachtvisie en deze beleidsnota. Aan de ene kant wil de gemeente de specifieke knelpunten en ontwikkelingsmogelijkheden van de branche erkennen en eraan tegemoetkomen in het kader van een zo divers mogelijk cultuurbeleid.

Aan de andere kant is een visie op nachtcultuur wenselijk omdat de nachtcultuur raakt aan andere beleidsterreinen, zoals openbare orde en volksgezondheid. Die verstrengeling vraagt om een speciale aanpak.

Met de nachtvisie staat Utrecht niet alleen. Ook Rotterdam, Den Haag, Nijmegen en Groningen werken aan een visie op nachtcultuur, nadat Amsterdam in juni 2021 al het voortouw nam met *Toekomst van de nacht, nachtcultuur in Amsterdam*. Een moderne stad kan niet zonder een bruisende nachtcultuur. Het is aan de overheid om daar de juiste randvoorwaarden voor te scheppen: voor makers, organisatoren, kunstenaars en publiek. Zodat de cultuur gedijt en kan floreren, ook in een groeiende stad met toenemend ruimtegebrek, en iedereen zich veilig kan voelen in de nacht.

1.2 Begripsbepaling

Cultuur kent geen begin- of eindtijd. Ook in de nacht – of misschien wel *juist* – zoeken creatieven en publiek elkaar op: om muziek te maken, te draaien en te dansen. Hoewel (elektronische) muziek de bindende factor is, is het meer dan dat. Nachtcultuur is een overkoepelend begrip voor het domein waar dj's, kunstenaars, vormgevers, creatieve professionals en publiek samenkomen.

Onder nachtcultuur verstaan we:

- Nachtclubs en muziekpodia met een eigen autonome muziekprogrammering in de nacht, vaak gerelateerd aan elektronische muziek.
- Dancefestivals met een programmering die kenmerkend is voor nachtcultuur.
- De scene rondom de nacht: dj's, organisatoren, vormgevers, online radiostations, programmeurs, producenten, technici en bezoekers. In sommige community's, zoals de queer community, vormt de sociale inbedding van de nachtcultuur een belangrijk onderdeel van de identiteit[1].

Dansbars en feestcafés

In deze beleidsnota staat de nachtcultuur centraal, zoals hierboven staat omschreven. Daarnaast kent de stad dansbars en feestcafés die weliswaar een belangrijke rol spelen in het Utrechtse uitgaansleven, maar niet onder de definitie vallen. Deze gelegenheden komen in deze beleidsnota zijdelings aan bod, omdat thema's als veiligheid en overlast ook hen aangaan. In dansbars en feestcafés wordt wel gedanst, maar de muziekprogrammering is niet het hoofddoel. Als het over beide sectoren gaat – nachtcultuur enerzijds en dansbars en feestcafés anderzijds – is de term uitgaansleven van toepassing. Horecagelegenheden die tot laat open zijn, maar waar niet wordt gedanst, zoals kroegen, nachtcafés, shisha-lounges of wijnbars, blijven buiten beschouwing in deze beleidsnota. Voor hen geldt het *Ontwikkelingskader Horeca Utrecht 2018*. Ook snackbars en winkels die in de nacht open zijn, worden buiten beschouwing gelaten.

Nacht en dag

In de regel vinden dance-evenementen, concerten en feesten die tot de nachtcultuur behoren plaats tussen 22.00 uur en 06.00 uur.

Maar ook overdag en in de vroege avond worden feesten en dancefestivals georganiseerd die onder de noemer vallen. De nacht heeft hier op de eerste plaats betekenis als aanduiding voor een cultureel fenomeen en geldt niet als strikte tijdsaanduiding.

1 De nachtcultuur trekt van oudsher tegencultuur aan: mensen die zich in de gevestigde orde niet thuis voelen, vormen nieuwe subculturen in de nacht. Nachtcultuur is dan ook sterk verweven met bijvoorbeeld mode, activisme, kunst en undergroundstromingen.

1.3 De waarde

Nachtcultuur voegt op verschillende manieren waarde toe aan het leven in de stad: cultureel, sociaal-maatschappelijk en economisch. Het is waarde die ten goede komt aan de samenleving als geheel, maar ook bijdraagt aan persoonlijke groei en welbevinden.

Culturele waarde: ruimte voor experiment en ontdekking

De nacht is voor velen een vrijplaats, waar ruimte is voor experiment en ongekende creativiteit. Sinds het ontstaan van de dancecultuur in de jaren tachtig is die betekenis gebleven, voor zowel makers als publiek. De nacht nodigt uit tot een ander soort interactie en een andere beleving van kunst en cultuur dan overdag. Door de jaren heen is de nachtcultuur uitgegroeid tot een levendige, diverse sector waar zowel professionals als beginnend talent tot hun recht komen en kunnen floreren. Nachtcultuur behelst meer dan (elektronische) muziek; veel subculturen vinden er hun oorsprong. Voor een grote groep bezoekers vormt de nachtcultuur een eerste kennismaking met het Utrechtse culturele leven.

Persoonlijke waarde: welbevinden en een plek om jezelf te zijn

Het nachtleven brengt mensen samen. Het is een plek om te dansen, samen met vrienden en gelijkgestemden, een plek om grenzen te verleggen en nieuwe mensen ontmoeten. Uit een enquête onder Utrechters bleken dansen, sociale contacten en het vinden van een uitlaatklep de belangrijkste reden om uit te gaan[2]. De nachtcultuur vormt voor velen een *safe space*, waar ze wel kunnen zijn, vrij van de normen van de mainstream, wie ze overdag niet kunnen zijn. Clubs doen hun best om bezoekers die vrijheid en veiligheid te kunnen garanderen.

Waarde voor de stad: een aantrekkelijke plek voor iedereen

Het nachtleven geeft kleur aan het leven in de stad. In de rangorde van aantrekkelijkste Nederlandse steden om te wonen staat Utrecht op de tweede plaats, na Amsterdam. Het culturele aanbod is van grote invloed op de aantrekkingskracht – naast de beschikbaarheid van werk, de natuurlijke ligging, de Universiteit Utrecht en de historische binnenstad, zo blijkt uit onderzoek van Atlas voor Gemeenten 2022[3]. De nachtcultuur draagt bij aan de werkgelegenheid in de stad en vormt een belangrijke economische motor. De provincie Utrecht is na Stockholm de meest competitieve regio van alle 268 regio's in de EU. Utrecht staat op een gedeelde tweede plaats, samen met Londen. Ook bedrijven vestigen zich hier graag, mede dankzij de stad Utrecht, levendig en creatief, met passende voorzieningen[4].

1.4 De stand van zaken

Sinds 2010 is het aantal clubs in de stad iets afgenomen. Sommige locaties zijn gestopt met nachtprogramma, maar er zijn ook nieuwe locaties bijgekomen. Ondertussen is Utrecht een van de snelst groeiende steden van het land. De groei van het aanbod in nachtcultuur blijft hierbij achter.

2 Bewonerspanel Nachtcultuur augustus 2022: Resultaten bewonerspanel Utrecht uitgaansleven | Gemeente Utrecht

3 Onderzoeksflits Atlas voor Gemeenten 2022, Thema Wonen – De positie van Utrecht uitgelicht. Afdeling Onderzoek & Advies, gemeente Utrecht.

4 Competitiviteit van de regio Utrecht. Onderzoeksflits: de positie van de regio Utrecht in de EU Regional Competitiveness Index 2019. Afdeling Onderzoek, gemeente Utrecht.

Ontstaan van de house

Midden jaren tachtig ontstaat de housemuziek in Chicago: een ritmisch georiënteerde, muziekstijl die voortbouwt op disco en gebruikmaakt van synthesizers. De naam house (ook wel ‘acid house’) is ontleend aan The Warehouse in Chicago, een legendarische club met roots in de zwarte -, latino- en queer-community’s. Rond 1987 slaat de house over naar Engeland, waar vooral Manchester en Londen in de ban raken. In Nederland gaat de acceptatie moeizaam. Dj Eddy de Clercq, een voorvechter, draait house in de RoXY in Amsterdam (opgericht in 1987), maar stuit op onbegrip. De zomer van 1988 staat bekend als de ‘Summer of Love’: de nieuwe muziekcultuur – die liefde en saamhorigheid predikt, al dan niet aangewakkerd door de nieuwe partydrug ecstacy – krijgt steeds meer navolging. In september 1988 vindt op het KNSM-eiland in Amsterdam het eerste illegale housefeest plaats in Nederland. De omslag is definitief.

Uit de housemuziek komen tal van substromingen voort, zoals techno, trance en hardcore. In de jaren negentig heeft 2 Unlimited wereldwijd succes met een mix van topveertigpop en house. Gabber is een authentiek Nederlands fenomeen, afkomstig uit Rotterdam. Langzaam maar zeker ontstaat er een serieuze industrie met gespecialiseerde feestorganisatoren en massale feesten die veel publiek trekken. Nederlandse dj’s maken internationaal carrière en worden wereldsterren (Hardwell, Afrojack, Martin Garrix, Armin van Buuren).

Utrecht speelt in die beginjaren een bescheiden rol. Hoewel: uit discotheek Cartouch op de Mariaplaats – in 1972 de eerste discotheek van Nederland; later de plek van restaurant-dancing Stairway to Heaven – komt in 1986 club Escape aan het Leidse Plein in Amsterdam voort. Poppodia Tivoli en de Vrije Vloer organiseren incidenteel housefeesten, maar een structurele voorziening kent de stad niet. Langzaam maar zeker zet de nachtcultuur door op diverse locaties (Sophie’s Palace, Fellini, PLF, Winkel van Sinkel). Liefhebbers gaan uit in Amsterdam en Rotterdam, of zelfs Antwerpen of Manchester. De ligging van Utrecht op kleine afstand van Amsterdam, hét centrum van de nachtcultuur, heeft voordelen, maar er gaat ook een remmende werking van uit.

Vandaag de dag kent de nachtcultuur een waaier aan niches en substromingen, waarin de oorspronkelijke uitgangspunten van saamhorigheid en persoonlijke vrijheid misschien niet meer overal terug te vinden zijn, maar zeker nog relevant zijn. De emancipatoire kracht van de nachtcultuur blijft een sterk gegeven.

Huidig aanbod

Anno 2022 kent Utrecht acht clubs en muziekpodia met een clubprogrammering. BASIS, Club Maggy en Club Poema zijn de enige clubs op een vaste locatie die uitsluitend nachtprogrammering hebben. Van deze clubs heeft BASIS als enige eigen nachtprogramma, Club Maggy en Club Poema programmeren concepten met programma. Club WAS. in het Werkspoorgebied is één a twee keer per maand open. Van de poppodia hebben EKKO, De Helling en TivoliVredenburg een uitgebreide nachtprogrammering.

Zij verzorgen die deels zelf, of ze vormen de locatie voor feestconcepten van externen die op verschillende locaties in het land neerstrijken. Bassment op de Voorstraat is een discotheek zonder eigen programma, die gehuurd kan worden voor openbare en besloten feesten.

Incidenteel aanbod

Er zijn ook gelegenheden in de stad die af en toe nachtprogrammering hebben, zoals cultureel centrum ACU, oefenstudio en poppodium dB’s, cultureel café Klein Berlijn en stadsstrand SOIA. Dansbars Stathe en Back & Fourth zijn open vanaf vroeg in de avond en bieden daarna dansprogramma in de nacht. Feestcafés zoals De Vrienden, de Jansbar en café Otje richten zich voornamelijk op studenten, net als studentendiscotheek Woolloomooloo. De afgelopen jaren heeft de pop-uplocatie een hoge vlucht genomen. Op plekken als De Nijverheid, Nar Café der Kunsten en de Zware Jongens wordt regelmatig in de nacht geprogrammeerd. Tenslotte zijn er in de stad evenementenlocaties zoals de Jaarbeurs waar uiteenlopende feesten worden georganiseerd.

Leeftijdscategorie 18-35

Naar verwachting groeit het aantal Utrechters tussen de 18 en 35 jaar van een kleine 125.000 in 2022 naar een kleine 155.000 in 2040[5]. Dat is een toename van bijna 25 procent. Dit is de leeftijdsgroep die het meest gebruikmaakt van het uitgaansleven. Daarmee is niet gezegd dat de nachtcultuur is voorbehouden aan jongeren. Ook mensen boven de 35, van wie sommigen zijn opgegroeid met de dancecultuur, bezoeken clubs en dance-evenementen.

Nachtoverleg

In 2020 is het onderzoeksrapport *Untz untz untz. Clubcultuur in Utrecht*[6] gepubliceerd, een inventarisatie van wensen en knelpunten binnen de sector. Daaruit kwam een sterke behoefte naar voren aan enerzijds meer contact (onderling en met de gemeente) en anderzijds een duurzame visie voor de stad. Dit resulteerde begin 2021 in het Nachtoverleg. Betrokkenen komen tweemaandelijks bij elkaar om over actuele thema's te praten, zoals veilig uitgaan, diversiteit en inclusie, personeel en bedrijfsvoering en ruimte en omgeving. Het overleg wordt geleid door een coördinator die verantwoordelijk is voor de agenda, de algehele voortgang en de communicatie met de gemeente.

Het Nachtoverleg vormt de verbindende schakel tussen de Gemeente Utrecht en de nachtsector. Het voorziet in kennisdeling en -uitbreiding en initieert en coördineert lobbyactiviteiten. Voor de gemeente functioneert het overleg als vraagbaak en aanspreekpunt, andersom weet het Nachtoverleg de gemeente ook op eigen initiatief te vinden. Bij het Nachtoverleg zijn onder meer aangesloten: ACU, BASIS, Bassment, Club Poema, De Helling, EKKO, TivoliVredenburg, WAS. (Elevation Events) en de Beurs. Online radiostation Stranded FM, dat een belangrijke functie op het gebied van experiment en talentontwikkeling binnen de Utrechtse nachtcultuur heeft, schuift ook regelmatig aan.

1.5 Gemeentebeleid

Een grote stad als Utrecht kan niet zonder een visie op nachtcultuur. Deze overtuiging heeft geleid tot de volgende paragraaf in het Coalitieakkoord Utrecht 2022-2026 *Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat*:

'Een bruisende nachtcultuur is belangrijk voor een grote stad als Utrecht. Denk bijvoorbeeld aan podia voor nieuwe bands en een levendige Utrechtse dance-scene. Om dit naar een hoger niveau te tillen stellen we een Utrechtse Nachtvisie op. Daarmee maken we nachtcultuur een serieus onderdeel van de cultuursector. Samen met het Nachtoverleg en bewoners wordt gezocht naar geschikte locaties voor nachtcultuur en wordt gekeken hoe we ruimte kunnen bieden voor talent en experiment.'

Nu zijn de Nachtvisie 2030 en de Beleidsnota Nachtcultuur een feit. Daarmee is de basis gelegd voor een gezonde toekomst voor de Utrechtse nachtcultuur en een uitgangspunt geformuleerd voor nachtcultuurbeleid in de komende jaren. Het nachtcultuurbeleid vloeit voort uit bestaand beleid. Het bouwt voort op de ruimtelijke koers van de stad, vastgelegd in *Gezond stedelijk leven voor iedereen, RSU 2040* (2019), en de *Cultuurnota Kunst Kleurt De Stad* (2019). Een levendige, creatieve nachtcultuur vormt niet alleen een serieus onderdeel van de cultuursector, maar is ook van essentieel belang voor het welzijn van de inwoners en het leefklimaat in het algemeen.

Gezond stedelijk leven

In de 'RSU 2040' is de ruimtelijke koers van de stad beschreven. Een gezond stedelijk leven voor iedereen – staat hierin voorop: Dit houdt in dat gezondheid centraal staat in alles wat we doen. Een stad van gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving, werkend aan een gezonde economie. Waar iedereen kan meedoen en iedereen zich thuis mag voelen, ongeacht inkomen of afkomst. De rol van nachtcultuur is evident; nachtcultuur geeft bezoekers een uitlaatklep, brengt mensen samen, geeft gelegenheid tot experiment en zelfontplooiing, en laat mensen kennismaken met muziek en kunst. In een stad waarin de beschikbare ruimte beperkt is en het inwonersaantal verder toeneemt, zijn dergelijke voorzieningen noodzakelijk.

5 Utrecht Monitor 2022 (Bevolkingsontwikkeling | Utrecht Monitor (schaduw) (utrecht-monitor.nl)).

6 Door Vera Vaessen, als afstudeeronderzoek in opdracht de Gemeente Utrecht & Universiteit Utrecht.

Utrecht hanteert een ‘barcode’ in het ruimtelijk beleid: een formule voor de inrichting van de ruimte. Culturele voorzieningen, zowel op stedelijk niveau als op wijkniveau, maken standaard deel uit van die barcode. In de *Uitvoeringsnota huisvesting culturele en creatieve sector* zijn doelen, mogelijkheden en wensen (zoals meer broedplaatsen, meer programma op bijzondere locaties) voor de huisvesting van de sector concreet uitgewerkt. Samen met andere gemeenten, de provincie en het Rijk werkt Utrecht aan de culturele stedelijke regio. In het regioprofiel *Eeuwig Jong* zijn ambities vastgelegd voor de regionale invulling van ruimte voor makers, innovatie, educatie en talenthubs.

Kunst Kleurt De Stad

De Utrechtse Cultuurvisie steunt op vier pijlers:

1. een pluriform aanbod,
2. een inclusieve cultuursector,
3. het stimuleren van creatief vermogen,
4. ontwikkelruimte.

Op basis van deze pijlers hebben de Utrechtse culturele instellingen voor de periode 2021-2024 hun toekomstplannen vormgegeven. Een visitatiecommissie stelde in een analyse van de cultuurnotaperiode 2017-2020 vast dat het aandeel van de nachtcultuur nog te marginaal was in het gemeentebeleid. Uit het *Visitatierapport Cultuurnota 2017-2020*: ‘Wij zien het belang van een nog bruisender cultureel nachtklimaat. Het Utrechtse nachtleven lijkt als het gaat om aanbod en locaties buiten de singel achter te blijven ten opzichte van andere grote steden. Terwijl een experimenteel en spannend nachtaanbod onontbeerlijk is voor een inclusieve culturele metropool.’

ie achterstand willen we inlopen. Een levendige nachtcultuur draagt bij aan een inclusieve, pluriforme cultuursector waar ruimte is voor experiment en jong talent de kans krijgt zich te ontwikkelen. Nachtcultuur vormt bovendien voor veel jongvolwassenen de eerste kennismaking met kunst en cultuur.

Nachtvisie en Beleidsnota nachtcultuur

Met de Utrechtse Nachtvisie 2030 en Beleidsnota Nachtcultuur geven we de nachtcultuur, het uitgaansleven en de culturele sector in Utrecht een nieuwe impuls. We willen de middelen en instrumenten waarmee de gemeente werkt toegankelijker maken, tijdelijke regelingen ontwikkelen, ondersteunen bij het vinden van nieuwe locaties en de sector beter zichtbaar maken. De rol van de gemeente is ondersteunend en faciliterend. We willen dat de nachtcultuur een vanzelfsprekend thema in het gemeentebeleid wordt.

We onderscheiden de volgende fases:

- In het coalitieakkoord 2022-2026 is budget vrijgemaakt voor nachtcultuur in het algemeen en een gemeentelijke visie daarop.
- De komende jaren werken we aan de ambities en doelstellingen zoals geformuleerd in deze visie en beleidsnota.
- In 2025 volgt een evaluatie van gebruikte instrumenten en regelingen; welke komen bijvoorbeeld in aanmerking als structurele maatregel?
- De periode 2026-2030 staat in het teken van het verder inbedden van de nachtcultuur in het algehele gemeentebeleid. We willen dat deze beleidsnota een natuurlijk en integraal onderdeel wordt van de afdelingen Cultuur, Economische Zaken, Openbare Orde & Veiligheid, Vergunningen, Toezicht & Handhaving, Volksgezondheid en Vastgoed.

2. Makers (Aanbod)

In dit hoofdstuk ligt de focus op de makers: dj's en andere creatieven, organisatoren, clubs en podia.

In de nachtcultuur zijn veel creatieve professionals aan het werk: jong talent en gevestigde namen. Zij vormen met elkaar een levendige scene. In een dynamische wisselwerking tussen makers, organisatoren, locaties en publiek krijgt het nachtcultuuraanbod vorm. Makers moeten de ruimte hebben om te leren en te experimenteren en vervolgens door te groeien, te floreren en te excelleren. Een voorwaarde voor professionele en creatieve groei zijn goede voorzieningen. Op dit moment is het aanbod in de stad nog te beperkt.

2.1 Creatieven

Opleidingen

Utrecht heeft veel creatieve opleidingen, zowel op mbo- als hbo-niveau. Sommige richtingen zijn rechtstreeks verwant aan de nachtcultuur, zoals Artiest Muzikant Dance Producer van de Herman Brood Academie (HBA) en Composition Electronic Music aan de Hogeschool voor de kunsten Utrecht (HKU). Andere hebben indirect te maken met nachtcultuur, zoals Music Management (HKU) en Podium- en Evenemententechniek aan het Creative College van ROC Midden Nederland.

De opleidingen trekken studenten uit het hele land. Wij zijn daar trots op. Maar een deel van hen vertrekt ook weer, deels omdat zij elders betere omstandigheden zien om zich te ontwikkelen. We willen een stad zijn waar creatieve studenten niet alleen studeren, maar ook blijven wonen en aan hun carrière kunnen werken. Dat kan met de juiste faciliteiten: locaties om te experimenteren en een levendige scene als inspiratiebron.

Workshops en radiostations

Ook buiten de opleidingen om zijn veel Utrechters actief als dj of danceproducer, of ze koesteren de wens dat te doen. Instellingen als EKKO, DUMS, Birdcage, BOKS Jongerencultuurhuis en EQ030 bieden dj-lessen en -workshops aan voor amateurs. Ook hier komt talent bovendrijven. Beginnende dj's en producers moeten de kans hebben zich te ontplooien. Dit kan bijvoorbeeld op kleinere stages op festivals of op vroege tijdslots tijdens een clubavond. Online radiozenders als Stranded FM en Birdcage geven jonge talenten de kans om sets te draaien. Zij vormen een belangrijke katalysator in de nachtsector. Ook labels vormen een spil in het nachtcircuit. De Utrechtse dj Carista richtte United Identities op: een label, community, radioprogramma en springplank voor nieuw talent in de elektronische muziek. Voor een rijke nachtcultuur zijn zulke initiatieven onmisbaar. Met wat extra stimulans hopen we meer makers aan te moedigen tot vergelijkbare stappen.

Visuals en grafische kunst

De nachtcultuur vormt ook een voedingsbodem voor andersoortige creatieve beroepen. Veejays verzorgen visuals tijdens clubnachten, fotografen maken vlieguren op festivals en vormgevers ontwikkelen artwork voor clubconcepten. Bij de analoge printstudio Kapitaal werken bijvoorbeeld grafisch kunstenaars aan artwork gerelateerd aan nachtcultuur. In broedplaatsen als de Vechtclub XL, het Hof van Cartesius en de Havenloods komen creatieven uit allerlei sectoren samen. Kruisbestuiving vindt hier plaats rondom festivals en

nachtevenementen. Utrechtse festivals als Soenda, By the Creek, Lief! en Smeerboel hebben hun wortels in de stad. Ze bieden Utrechtse makers en creatieve professionals een podium, zowel voor als achter de schermen. Ook voor (aankomende) productieleiders, geluids- en lichttechnici en stagemanagers biedt de nacht een opstap naar werk en een vruchtbaar netwerk. Zij floreren allemaal bij betere voorzieningen.

Knelpunt: Voor de nieuwe lichting zijn de mogelijkheden in de stad om ervaring op te doen beperkt.

Kans: Door het diverse aanbod aan (creatieve) opleidingen is de voedingsbodem voor talent groot.

Ambities: We willen de experimenteer- en doorgroeiruimte in de stad versterken en zo het aanbod uitbreiden. Dit doen we onder meer door actief op zoek te gaan naar meer ruimte voor de nachtcultuur.

2.2 Organisatoren

Feesten waar verschillende dj's onder de vlag van een feestconcept draaien, vormen een belangrijk onderdeel van de nachtcultuur. Trekpleister voor de bezoeker zijn niet alleen de namen van de dj's, maar ook de merknaam van het feestconcept en de muziekstijl die daarbij hoort. Elevation Events is een grote organisator die meerdere concepten aanbiedt in Utrecht. Daarnaast zijn er kleinere organisatoren actief zoals La Casette, Disko Disko en Yallah! Yallah!. Voor publiek en dj's zijn zulke feesten in de stad van groot belang. Zoals beginnende dj's een plek moeten zien te veroveren op het podium, zo geldt dat ook voor jonge organisaties die nieuwe concepten lanceren.

In het 'ecosysteem' van feestenaanbod vormen zij als het ware de humuslaag, met opties om door te groeien en de overstap te maken naar de gevestigde orde. Aanwas van onderop staat garant voor een divers, dynamisch aanbod in de stad.

Vergunningen

Een organisator heeft een evenementenvergunning nodig voor festivals in de buitenlucht (zowel overdag als in de avond) en voor feesten binnen met meer dan tweeduizend bezoekers. Die regel kan een onneembare drempel opwerpen: niet alleen gaat de kost voor de baat uit, het vergunningsproces is ook complex. Er zijn commerciële partijen die helpen bij dat proces, maar niet elke organisatie kan zich professionele hulp veroorloven. Bovendien is geschikte en beschikbare ruimte schaars in en om de stad. Dit heeft tot gevolg dat het lokale festivallandschap al lange tijd uit dezelfde (gevestigde) partijen bestaat. Zij kunnen het risico wel dragen en kennen de weg binnen de gemeente.

Knelpunt: Voor nieuwe organisatoren is het lastig om een evenementenvergunning te krijgen, met stagnatie en gebrek van diversiteit in het aanbod als gevolg.

Kans: Deze beleidsnota biedt een kans om te werken aan de toegankelijkheid van de vergunningverlening.

Ambitie: We willen de doorstroom in de nachtcultuur stimuleren en meer variatie bewerkstelligen in het aanbod. Dit doen we onder meer door een nachtspreekuur in het leven te roepen. Hier kunnen organisaties bijvoorbeeld advies inwinnen over onder

andere het verkrijgen van evenementenvergunningen of de juiste horecavergunning voor de locatie.

2.3 Clubs en podia

Het clublandschap is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd, onder meer door de opkomst en het succes van de festivalcultuur. Ook het verhogen van de minimumleeftijd voor alcohol en het rookverbod zijn van invloed geweest op het uitgaansleven. In Utrecht heeft de opening van TivoliVredenburg in 2014 een aanzienlijke verschuiving teweeggebracht. Waar Tivoli Oudegracht op de eerste plaats een podium was voor alternatieve popmuziek, bedient TivoliVredenburg vele doelgroepen tegelijk onder één dak. De verschillende zalen in het nieuwe pand nodigen uit tot een uitgebreid nachtprogramma waarin uiteenlopende genres aan bod komen: van drum'n bass tot dabke nights. Het rijke aanbod gaat hand in hand met een zekere verschraling elders in de stad. Dit doet niets af aan het feit dat Utrecht nog steeds een redelijk uitgebreid uitgaansaanbod heeft, van dansbars en feestcafés tot drukbezochte feestconcepten. Utrechtse clubs en muziekpodia met nachtprogrammering proberen hun aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Deze collegiale houding kenmerkt het veld van Utrecht.

Zichtbaarheid

Utrecht staat bekend om de rijke muziekcultuur, van het Festival Oude Muziek tot Le Guess Who?, maar nachtcultuur blijft enigszins onder de radar. Dat is zonde, want er gebeurt genoeg interessants. Sinds jaar en dag is het Utrechtse culturele aanbod te vinden in de gratis Uitkrant en op de website www.uitagendautrecht.nl. Utrecht Marketing is verantwoordelijk voor de Uitagenda en houdt zich bezig met promotie van het aanbod in onze stad. De nachtcultuur is echter geen onderdeel van de Uitagenda.

Knelpunt: Het aantal clubs en muziekpodia met nachtprogrammering is niet alleen beperkt, het aanbod is slecht zichtbaar.

Kans: Er is momenteel geen enkel kanaal waarop het gehele nachtaanbod van Utrecht zichtbaar is. Zowel clubs, festivals als publiek geven aan behoefte te hebben aan een structureel overzicht van de Utrechtse nacht.

Ambitie: We willen de zichtbaarheid van het nachtaanbod in de stad verder vergroten. Dit doen we samen met Utrecht Marketing.

3. Bezoekers

In dit hoofdstuk ligt de focus op het publiek: het belang van een divers aanbod en van veiligheid, op straat en in de persoonlijke belevingssfeer.

We vinden het belangrijk dat alle Utrechters, ongeacht de buurt waar ze wonen, hun economische status, gender, culturele achtergrond of fysieke beperking, nachtcultuur kunnen bezoeken. Er moet dus aanbod zijn voor iedereen. We willen ook dat de bezoekers veilig uit kunnen gaan.

3.1 Een plek voor iedereen

Een inclusieve stad

Utrecht is de vierde stad van het land. De bevolkingssamenstelling is divers: een bonte mix van leeftijden, culturele achtergronden, genders en smaken en voorkeuren. De nachtcultuur is voortgekomen uit de underground en is daarmee van oudsher een plek om te ontsnappen aan de mainstreamcultuur en een veilige plek voor ondervertegenwoordigde groepen. Dat aspect is nog altijd relevant, hoewel de nachtcultuur zelf intussen ook deel uitmaakt van de gevestigde orde.

Feesten en clubs voor iedereen

Zo divers als de dancemuziek is, zo divers zijn de feesten die ofwel in het teken van een subgenre staan ofwel zich op specifieke doelgroepen richten. De Utrechtse LHBTQIA+-organisatie PANN organiseert al tientallen jaren feesten voor jonge queers. PANN-feesten zijn vooral voor jongeren tussen de 18 en 25 jaar. Net zo belangrijk voor de Utrechtse queer scene zijn de feesten van Rubber en Cruise Control. Tijdens Dabke Nights en Yallah! Yallah!, waar Arabische muziek wordt gedraaid, staat het samenbrengen van verschillende culturen centraal. Liefhebbers van drum 'n bass kunnen terecht op Blackout. Collectief La Casette bedient een jong hiphoppubliek. Voor mensen met een gehoorbeperking is er het zintuigprikkelende festival Sencity. Inclusiviteit staat bij veel nachtlocaties hoog in het vaandel. Club WAS. en BASIS hanteren strikte huisregels op dit gebied en checken of bezoekers zich daaraan houden. Beide clubs richten zich op elektronische muziek. Sommige clubs zijn gespecialiseerd in bepaalde genres. Club Maggy is dé urban club van Utrecht, voor liefhebbers van hiphop, r&b en reggaetown. TivoliVredenburg, EKKO en De Helling hebben een divers programma met uitgesproken accenten. Voor de alternatievere scene worden feesten georganiseerd in onder andere Nar Café der Kunsten.

Wie zich onderdompelt in het uitgaansleven treft doorgaans geen realistische afspiegeling van de inwoners van de stad aan. Het Utrechtse uitgaansleven wordt regelmatig als ‘studentikoos’ getypeerd[7]. Het gebrek aan diversiteit is in het Bewonerspanel over het uitgaansleven veelvuldig aan bod gekomen[8]. Veel kroegen richten zich op hbo- en universitaire studenten. Mbo-studenten zijn hier niet altijd welkom. Eerder mochten mbo-studenten ook niet deelnemen aan de UITweek, waarbij nieuwe studenten kennis maken met de stad. Hier komt per studiejaar 2023-2024 echter verandering in: Utrecht heeft als eerste stad in Nederland aangekondigd dat mbo-studenten kunnen deelnemen aan de UITweek.

Er zijn verschillende oorzaken aan te wijzen voor het gebrek aan diversiteit. Eén daarvan is de betaalbaarheid van danscafé- en clubbezoek. Onder invloed van de inflatie zijn zowel de entreeprijzen als de prijzen van consumpties flink gestegen. Dat maakt dat het aanbod sowieso minder toegankelijk wordt. Bovendien spreekt het huidige aanbod niet iedereen in gelijke mate aan. Dat is niet erg, smaken verschillen tenslotte, maar het is wel kwalijk dat er voor sommige doelgroepen geen of nauwelijks aanbod is. Daarnaast komen berichten over discriminatie in een uitgaansgelegenheid of aan de deur helaas nog te vaak voor, waardoor een grote groep Utrechters het uitgaansaanbod niet (meer) bezoekt. Sommige Utrechters organiseren hun eigen alternatieve uitgaansgelegenheden. Deels omdat ze die spannender vinden dan het reguliere aanbod en deels uit noodzaak, bijvoorbeeld omdat hun geloofsovertuiging botst met de heersende zeden en/of alcoholgebruik. Deze doelgroep spreekt vaker thuis af of gaat naar speciale avonden in buurtcultuurhuizen.

Knelpunt: Niet alleen het uitgaansaanbod is weinig divers, het geldt ook voor het publiek dat er gebruik van maakt.

Kansen: Door in jong talent te investeren, het vergunningensysteem en de subsidieregelingen toegankelijker te maken en te helpen bij het vinden van nieuwe locaties kan de gemeente bijdragen aan een breder aanbod waarin meer mensen zich kunnen herkennen.

Ambitie: We willen de diversiteit van de nachtcultuur stimuleren en meer in lijn brengen met de bevolkingssamenstelling van de stad. Dit doen we onder meer door een Nachtspreekuur in het leven te roepen.

7 Resultaten bewonerspanel nachtcultuur 2022, antwoorden open vraag V11.

8 Resultaten bewonerspanel nachtcultuur 2022, antwoorden open vraag V11.

Resultaten bewonerspanel

Van maandag 22 augustus tot en met zondag 4 september 2022 heeft afdeling Onderzoek & Advies een peiling gehouden over het uitgaansleven en de nachtcultuur in Utrecht. Er zijn 6.761 mensen begonnen aan de vragenlijst. Respondenten die aangaven geen gebruik te maken van het uitgaansleven vielen na drie vragen af. In totaal hebben 3.296 respondenten de hele vragenlijst ingevuld. Ruim tweederde van de respondenten zegt sinds de heropening na corona (februari 2022) wel eens uit te gaan. Kroegen (71 procent), muziekpodia met nachtprogrammering (52 procent) en nachtclubs (48 procent) zijn de locaties die het meest worden bezocht. Over het aanbod van kroegen is men het meest tevreden (70 procent). Ook over het aanbod van muziekpodia met nachtprogrammering is men tevreden (48 procent). Over het aanbod van nachtclubs is slechts 19 procent tevreden, tegenover 39 procent die ontevreden is.

Hoewel men de kwaliteit van nachtcultuur als 'goed' bestempelt (57 procent) is men over de hoeveelheid locaties ontevreden (57 procent). Van de respondenten is 44 procent het (zeer) oneens met de stelling dat het aanbod van nachtcultuurlocaties (clubs, podia, etc.) veelzijdig is.

De respondenten zijn het met name (zeer) eens met de stelling dat clubs en podia makkelijk te bereiken zijn (90 procent). Ook geeft 82 procent van de respondenten aan dat de locaties van de clubs/podia/feesten goed toegankelijk zijn. 77 procent van de respondenten voelt zich veilig tijdens het uitgaan en 75 procent voelt zich welkom op clubs/podia/feesten.

Op de stelling over informatievoorziening zijn de meningen verdeeld: 32 procent vindt dat er voldoende informatie te vinden is over nachtcultuur in Utrecht, een derde is het hier niet mee eens. 'Dansen/feesten' en 'sociale contacten' worden verreweg het meest genoemd als reden om uit te gaan. Ook 'uitlaatklep' komt vaak terug. De Utrechtse nachtcultuur wordt gezien als 'gezellig' (55 procent) maar ook als 'eenzijdig' (44 procent). 'Gemoedelijk', 'braaf' en 'toegankelijk' komen ook vaak terug. Op de afsluitende open vraag over wat er in de stad ontbreekt, heeft maar liefst een derde gereageerd (2.182 open antwoorden). Het meest genoemd wordt het gebrek aan clubs, het gebrek aan diversiteit en de behoefte aan aanbod voor specifieke leeftijdsgroepen. Dat geldt zowel voor aanbod onder de 18 jaar, tussen de 18 en 21 jaar en voor 25 jaar en ouder.

Lees meer over de resultaten van het bewonerspanel.

Deurbeleid

De meeste clubs, dansbars en feestcafés werken met een deurbeleid. Ze maken vaak gebruik van expliciete huisregels ten behoeve van een veilige en tolerante omgeving voor iedereen: bezoekers en medewerkers. Portiers aan de deur hebben een belangrijke rol als beschermers van de safe space.

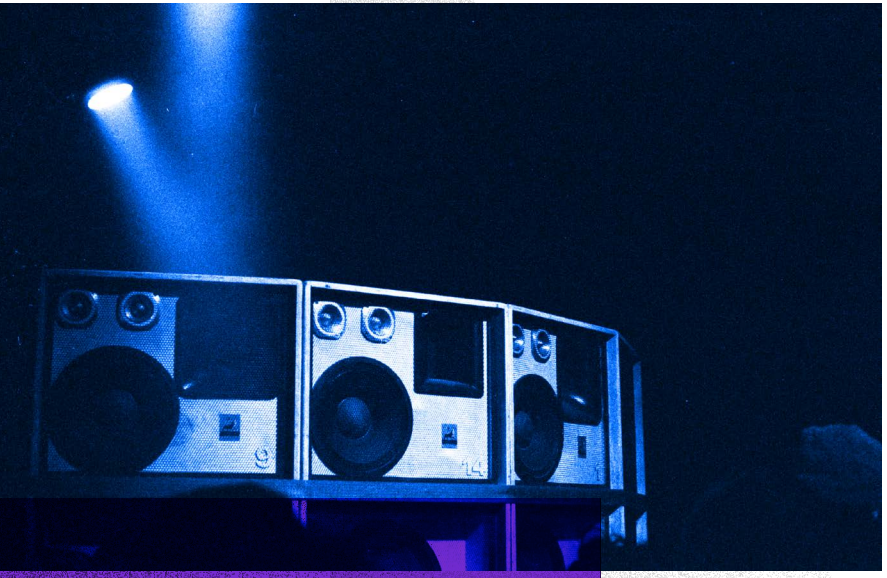
Op basis van de huisregels en de drukte kunnen zij besluiten of zij mensen binnenlaten. Maar een deurbeleid kan ook leiden tot discriminatie of een gevoel van uitsluiting. Om misstanden te voorkomen, is het Panel Deurbeleid Utrecht opgericht: een samenwerking tussen de Gemeente Utrecht, de politie, Koninklijke Horeca Nederland en art. 1 Midden Nederland. Mensen die vinden dat ze onterecht zijn geweigerd in een Utrechtse horecagelegenheid, kunnen dit melden bij Panel Deurbeleid. Het panel organiseert bemiddelingsgesprekken en helpt desgewenst bij het opstellen en controleren van huisregels.

Panel Deurbeleid Utrecht is onderdeel van de gemeentelijke aanpak Veilig Uitgaan, net zoals het portiersoverleg, waarin de portiers van de uitgaansgelegenheden in de binnenstad elkaar regelmatig treffen. Veilig Uitgaan richt zich op de binnenstad, terwijl steeds meer uitgaansgelegenheden zich buiten de binnenstad bevinden. Voor hen zijn de meeste veiligheidsthema's net zo relevant.

Knelpunt: Gemeentebeleid op het gebied van veilig uitgaan richt zich hoofdzakelijk op de binnenstad, terwijl er steeds meer uitgaanslocaties buiten de binnenstad ontstaan.

Kansen: We onderzoeken of we onderdelen uit de aanpak Veilig Uitgaan kunnen inzetten in andere delen van de stad, zoals bijvoorbeeld het portiersoverleg of het Panel Deurbeleid. Bij eventuele uitbreiding van de overleggen is het waarborgen van voldoende capaciteit een randvoorwaarde.

Ambities: We willen dat Utrechters overal in de stad veilig kunnen uitgaan. We willen dat clubs, podia en evenementen, waar dan ook in de stad, gebruik kunnen maken van voorzieningen op dat gebied.

Leeftijd

Voor de jonge doelgroep zijn er nauwelijks uitgaansgelegenheden meer in de stad sinds de leeftijdsgrens voor alcohol is verhoogd van 16 naar 18 jaar. Sommige uitgaansgelegenheden hanteren een minimum-entreeleeftijd van 18 jaar, andere richten zich op een publiek vanaf 21 jaar en ouder. Voorheen was er jongerendiscotheek Brothers in Bunnik, maar die ging in 2022 dicht.

Ook in Bassment zijn er nauwelijks feesten meer voor de leeftijdsgroep vanaf 16 jaar: feesten waar geen alcohol wordt geschonken, zijn niet rendabel voor de verhuur. Bovendien is de handhaving op het alcoholverbod intensief en kostbaar. Ook voor PANN, die voorheen in TivoliVredenburg besloten feesten organiseerde voor de doelgroep, bleken de 18- avonden niet meer haalbaar. Een aantal jongerenhuiskamers in de wijk organiseren wel aanbod voor jongeren, zoals tienerdisco's of meidenavonden.

Recent verscheen het rapport *De staat van de Utrechtse Jeugd*. Daaruit blijkt dat de sociaal-emotionele ontwikkeling van jongeren tijdens corona op veel fronten vertraging heeft opgelopen[9]. Zij hebben weinig contact gehad met leeftijdsgenoten en hebben nauwelijks kunnen experimenteren. Ook voor de jonge doelgroep heeft uitgaan een vormende waarde. Onder de titel 'disconnected' is in 2015 de haalbaarheid van alcoholvrije feesten voor jongeren tussen de 16 en 18 jaar onderzocht. Het was een initiatief van jongeren, horeca, politie, Victas en de gemeente Utrecht. Destijds bleek de controle op 'indrinken' (blaastesten bij de ingang) een heikel punt en niet waterdicht. Zoveel jaar later – destijds was de leeftijdsgrens net verhoogd – verdient het onderwerp opnieuw de aandacht.

Knelpunt: Er is nauwelijks aanbod voor jong publiek.

Kans: Veel organisaties die in de nacht programmeren, zeggen om financiële redenen niet voor de doelgroep te kunnen programmeren. Subsidie kan verlichting geven.

Ambitie: We voeren gesprekken met jongeren over hun uitgaansbehoeften. Op basis hiervan treffen we maatregelen, bijvoorbeeld op het gebied van subsidies.

3.2 Veilig uitgaan

Aanpak Veilig Uitgaan & UIT-team

Utrecht werkt sinds 2003 met convenanten Veilig Uitgaan. Daarin zijn afspraken vastgelegd over thema's die bijdragen aan een veilig uitgaansklimaat, zoals veiligheid op straat en preventie van schadelijk middelengebruik. Eens per zes weken is er binnen de werkgroep Veilig Uitgaan overleg tussen de politie, gemeente en de horeca. Hier worden zaken rondom veiligheid tijdens het uitgaan besproken, zoals sfeer op straat en in de horeca, ontwikkelingen op gebied van overlast en geweld, middelgebruik, publieksgedrag en intimidatie op straat.

9 De Staat van de Utrechtse Jeugd, 2022.

De politie in Utrecht werkt op donderdag, vrijdag en zaterdagnacht met het UIT-team (Uitgaansinterventieteam). Dit team surveilleert tijdens uitgaansavonden in de binnenstad, en heeft als doel de-escalerend te werken om uitgaansgeweld te voorkomen. Het team werkt nauw samen met de horecabeveiligers en -ondernemers en is snel oproepbaar via een speciaal telefoonnummer voor ondernemers en beveiligers. Uitgaansgelegenheden ervaren de laagdrempeligheid van het UIT-team als zeer prettig. Ook Toezicht & Handhaving Openbare Ruimte (THOR) is in de nachtdienst aanwezig.

Uitgaansgelegenheden buiten de binnenstad – waar het UIT-team niet opereert – hebben vooralsnog geen problemen op het gebied van veiligheid. De gemeente houdt wel vinger aan de pols bij deze uitgaansgebieden. Wanneer het aanbod buiten de binnenstad uitbreidt, komt hier mogelijk verandering in. Voldoende capaciteit van politie, THOR en VTH is hierbij een randvoorwaarde voor het uitgeven van een vergunning. Ook is er contact met de Fietsenbond over veilige fietsroutes van en naar de uitgaanslocaties buiten de binnenstad.

Knelpunt: Beleid van de gemeente op het gebied van veiligheid richt zich hoofdzakelijk op de binnenstad, terwijl er steeds meer locaties buiten de binnenstad ontstaan.

Kansen: Onderdelen van de bestaande aanpak op het gebied van veiligheid in de binnenstad kunnen gebruikt worden in andere uitgaansgebieden, mits dit niet ten koste gaat van de veiligheid in de binnenstad.

Ambitie: We willen de veiligheid van uitgaansgelegenheden buiten de binnenstad waarborgen en versterken. We onderzoeken of het wenselijk is meer aansluiting te zoeken met bestaande overleggen, bijvoorbeeld bij het portiersoverleg en het Panel Deurbeleid.

Safe space

Veel clubs, feesten en evenementen treffen al maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen. Er zijn bijvoorbeeld hosts, die duidelijk herkenbaar zijn en aanspreekbaar zijn bij problemen. Zo werken zij ook binnendeurs aan een veilige omgeving. Clubs lopen voorop met deze trends. Met een training als Safer Clubbing van organisatie Sexmatters kunnen clubs hun werkwijze op het gebied van grensoverschrijdend gedrag verder aanscherpen.

3.3 Gezondheid

Nachtcultuur geeft mensen de gelegenheid om te ontspannen en plezier te maken. Dat heeft over het algemeen een positief effect op het welbevinden. Echter, de nachtcultuur gaat ook vaak gepaard met middelengebruik, hetgeen gezondheids- en criminaliteitsrisico's met zich meebrengt. Daarbij ligt er een relatie tussen gezond en veilig uitgaan. Jongeren en jongvolwassenen die uitgaan, gebruiken aanzienlijk meer alcohol en drugs dan anderen. Zij vormen een risicogroep wat betreft combi- en binge-gebruik. Aan de andere kant blijkt uit onderzoek dat velen zonder al te veel problemen met alcohol en drugs kunnen omgaan[10]. Kortom, het uitgaansleven is een setting waarin enerzijds genoten wordt en die als uitlaatklep fungeert voor de dagelijkse verplichtingen, maar het is tegelijkertijd een setting waarin relatief meer gezondheidsrisico's spelen (zoals overmatig middelengebruik, (uitgaans)geweld en gehoorschade).

Mentale en sociale gezondheid

De leeftijdsgroep 18-25 jaar heeft het meest te lijden gehad van de lockdowns tijdens de coronacrisis, blijkt uit onderzoek van het RIVM en de GGD. Sombere gevoelens en eenzaamheid kwamen veel voor bij jonge mensen, voornamelijk bij jonge vrouwen in een stedelijke omgeving. Het gebrek aan sociale contacten en mogelijkheden om iets te ondernemen waren de belangrijkste oorzaken[11].

Gezond stedelijk leven voor iedereen in Utrecht is een belangrijk uitgangspunt in het gemeentebeleid. We hechten aan de mentale en sociale gezondheid van de inwoners van de stad. Cultuurbeleving (en uitgaan) kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan kwaliteit van leven en mentaal welbevinden. Voor veel jongeren is het uitgaansleven – en vooral de nachtcultuur – niet los te zien van het sociale bestaan.

10 Het Grote uitgaansonderzoek Trimbos 2020.

11 RIVM gezondheidsonderzoek COVID-19 (2021) Mentale gezondheid jongeren | RIVM.

Daar is ruimte om jezelf te zijn, te dansen, plezier te hebben met vrienden, en nieuwe mensen en nieuwe muziek te ontdekken.

Middelengebruik

Uitgaan gaat vaak gepaard met middelengebruik; met name alcohol is favoriet in de nachtcultuur. Daarnaast komt het gebruik van cannabis, ecstasy, cocaïne en amfetamine geregeld voor. De afgelopen jaren is het gebruik van sterke drank en harddrugs in de privésfeer (tijdens huisfeestjes) toegenomen. Of middelengebruik tot gezondheidsproblemen leidt, is afhankelijk van meerdere factoren. De gemeente wil de risico's beperken. Ook willen we de indirecte gevolgen of het vergroten van risico's door alcohol en middelengebruik in het uitgaansleven beperken, zoals (uitgaans) geweld, seksueel grensoverschrijdend gedrag en rijden/fietsen onder invloed. Dat gebeurt onder andere met preventieprogramma's van Jellinek, gericht op informatie voor bezoekers, trainingen voor het personeel en het preventie- en handhavingsplan alcohol.

Drugs & alcohol in het coalitieakkoord 2022–2026

We hebben een realistische kijk op drugs. Volksgezondheid staat centraal in het drugsbeleid waarin regulering en legalisering hand in hand gaan. Dat doen we zonder de ogen te sluiten voor de problematische kanten van drugsgebruik zoals gezondheidsrisico's en drugsgerelateerde criminaliteit – een probleem waarover de partijen in de driehoek (burgemeester, Openbaar Ministerie en politie) zich buigen.

- We zoeken de balans tussen ruimte om te experimenteren met legalisering, een mogelijke regulering van de keten en het voorkomen van misbruik, verslaving en criminaliteit.
- We ontwikkelen samen met deskundige partners informatie gericht op preventie van problematisch alcohol- en middelengebruik en gokken voor alle leeftijdsgroepen (jeugd en ouders, volwassenen en jongvolwassenen). We bieden passende zorg voor mensen met acute of chronische verslavingsproblemen.
- We willen als stad een rol vervullen in het landelijke experiment 'gesloten coffeeshopketen' om te onderzoeken of legale levering, inkoop en verkoop van cannabis mogelijk is. De Rijksoverheid stelt een aantal eisen aan gemeenten om mee te kunnen doen aan het wietexperiment. Het overleg met Utrechtse coffeeshophouders zetten we voort.

Gehoorschade

Gehoorschade kan een neveneffect zijn van uitgaan. Steeds meer jongeren ondervinden tijdelijke of blijvende gehoorschade door harde muziek. Uitgaanspubliek is zich vaak niet bewust van de blijvende schade die blootstelling aan versterkte muziek teweeg kan brengen.

Knelpunt: De gemeente heeft alleen bevoegdheden bij geluidsbelasting op gevels, maar niet bij inpandige activiteiten. Wel heeft de podiumbranche een landelijk convenant gesloten, waarin is afgesproken dat inpandig geluid maximaal 103 dB is. Inmiddels ligt er ook een advies van de gezondheidsraad om de maximale geluidsbelasting te verlagen naar 100dB.

Kansen: Er zijn korte lijnen en verschillende overleggen tussen de gemeente en betrokken partijen (bijvoorbeeld het Nachtoverleg en de UITweek) waarin preventie en gezondheid aan de orde (kunnen) komen.

Ambitie: De meeste clubs in Utrecht wijzen al standaard op het belang van oordoppen en bieden gehoorbescherming aan. We willen samen met de nachtsector bekijken hoe we de risico's van gehoorschade verder kunnen beperken.

Nachtrust

Voor omwonenden van uitgaansgelegenheden kan geluidsoverlast een vervelend en soms zeer belastend bijverschijnsel zijn, met in sommige gevallen kwalijke gevolgen voor de gezondheid. Overlast kan zich voordoen wanneer een club of evenement zich niet houdt aan de wettelijke geluidsnorm of als een locatie slecht is geïsoleerd. Maar vaker is de overlast afkomstig van bezoekers die de gelegenheid verlaten of buiten staan te roken. Omdat voor deze vorm van geluidsoverlast geen norm bestaan, is het complex hier mee om te gaan en vergen dergelijke situaties maatwerk. Inwoners kunnen met klachten terecht bij het online meldpunt Signalen. Op sommige plekken in de stad werken we samen met bewoners aan oplossingen. Bij de komst van nieuwe locaties richten we ons bovendien nadrukkelijk op spreiding van locaties en het voorkomen van overlast. Door als gemeente betrokken te zijn bij de zoektocht naar nieuwe locaties, kan er regie gevoerd worden op de ontwikkeling van nachtcultuur in de stad.

4. De stad

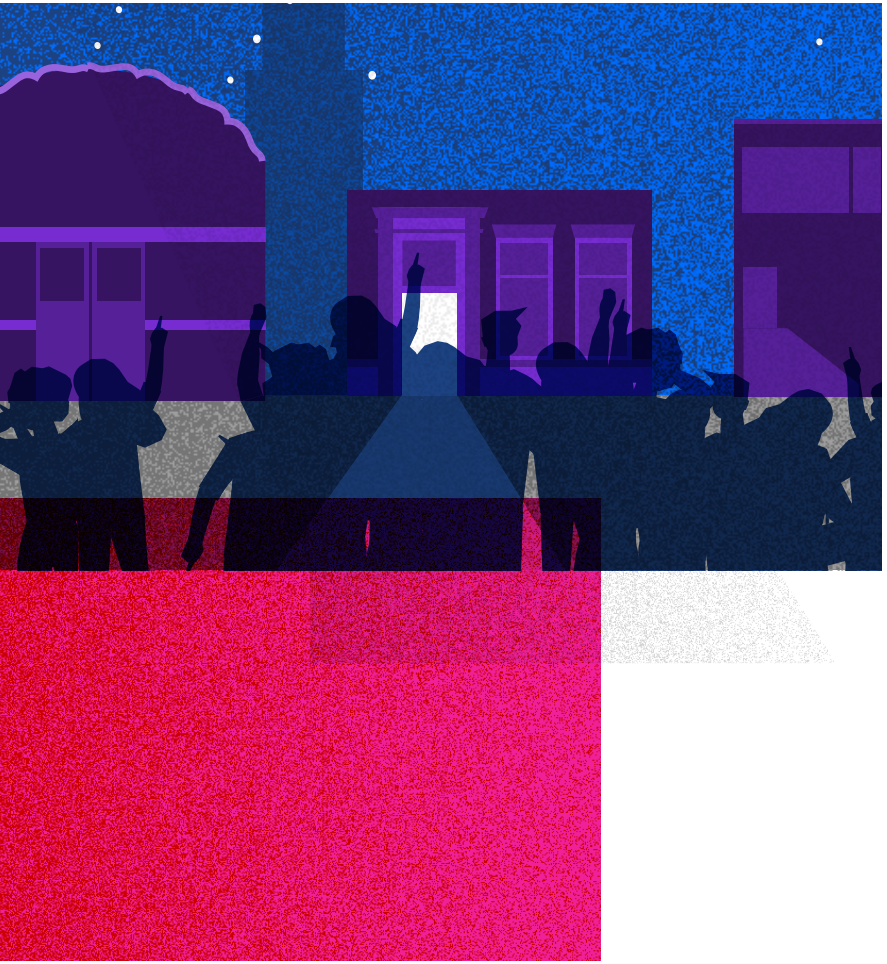
In dit hoofdstuk ligt de focus op locaties, vastgoed en leefbaarheid.

De nachtcultuur is energiek en veelomvattend met een uiteenlopend aanbod van (pop-up)clubs tot feestconcepten, van undergroundfeesten tot grootschalige evenementen. Al die verschijningsvormen voorzien in een behoefte, maar er moeten wel mogelijkheden (lees: fysieke ruimte) voor zijn. Dat is een uitdaging in een groeiende stad. De nachtcultuur raakt hier direct aan beleidsterreinen als Gebiedsontwikkeling, de Openbare Orde & Veiligheid en Toezicht & Handhaving in de stad. Op plekken waar geluidsoverlast een terugkerend probleem is, komt de leefbaarheid onder druk te staan. Het is een thema waarmee ook andere uitgaansgelegenheden, vooral in de binnenstad, te maken hebben.
In deze beleidsnota vertellen we hoe we met gebiedsprofielen en locatieprofielen richtlijnen vastleggen voor de inrichting van de ruimte.

4.1 Evenementenkalender

In en rond Utrecht vinden regelmatig evenementen plaats: culturele evenementen, sportevenementen, buurtevenementen, zakelijke beurzen en congressen. Dancefestivals horen ook tot dit aanbod. Bekende Utrechtse voorbeelden zijn Soenda, Smeerboel en Verknipt, maar ook State of Trance en Thunderdome – die jaarlijks in de Jaarbeurs worden georganiseerd. Alle grotere evenementen staan vermeld op de zogeheten evenementenkalender, die de gemeente opstelt aan het einde van het jaar. Organisatoren kunnen zich daarvoor aanmelden. Evenementen die een plek hebben op de kalender, weten zich niet alleen verzekerd van de beschikbaarheid van de locatie, maar ook van voldoende capaciteit van de hulpdiensten (mits er geen noodgevallen elders zijn). Kleine festivals zonder risicoprofiel kunnen probleemloos in de loop van het jaar worden toegevoegd, als er ruimte voor is.

Het aantal locaties in en rondom Utrecht waar evenementen in de buitenlucht zijn toegestaan is beperkt. Een deel daarvan zal de komende jaren nog afvallen in verband met bouwplannen. Voor een aantal plekken in de stad, zoals het Jaarbeursplein, is een maximum vastgesteld voor het aantal bezoekers en het aantal dagen per jaar dat er evenementen georganiseerd mogen worden. Omdat het aantal mogelijke evenementenlocaties in Utrecht beperkt is, zoekt de gemeente naar een permanente evenementenlocatie voor grootschalige evenementen. Over het algemeen geldt: wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Het gebruik van de grond is voor alle soorten festivals en evenementen gratis. Bij meerdere aanvragen voor één locatie wordt in overleg met de betrokkenen naar een oplossing gezocht. Er zijn geen inhoudelijke toetsingskaders voor verschillende aanmeldingen voor eenzelfde locatie op dezelfde datum. Om toch meer sturing te kunnen geven aan de toewijzing, zijn kaders noodzakelijk. Daarom werkt de gemeente aan locatieprofielen voor de spreiding van evenementen over de stad (zie paragraaf 4.4).

4.2 Locaties en vastgoed

Gebiedsontwikkeling

Utrecht groeit in een hoog tempo en de ruimte om te wonen, te werken en te recreëren is al beperkt. In de *Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040* (RSU 2040) hebben we onze visie op de ontwikkeling van de fysieke omgeving vastgelegd. In de *Uitvoeringsnota Huisvesting Culturele en Creatieve Sector* staat beschreven hoe we ruimte geven aan de creatieve en culturele sector in de stad.

Als gemeente hebben we een actieve rol in gebiedsontwikkelingen: soms omdat we eigenaar zijn van de grond of de panden die daarop worden gebouwd, soms omdat we kaders stellen voor marktpartijen. Wanneer we delen van een gebiedsontwikkeling willen toewijzen aan nachtcultuur, moet dit worden opgenomen in het bestemmingsplan of het omgevingsplan. Voordat we dat kunnen doen, moeten we op de hoogte zijn van wensen en behoeften en weten wat er speelt in de sector. Nu is dat nog te weinig het geval. Tot nu toe was het kiezen voor nachtcultuur boven andere doelstellingen geen prioriteit, waardoor er weinig aandacht voor was binnen gebiedsontwikkeling.

We moeten voorkomen dat het welzijn van omwonenden en de status quo van nabije voorzieningen worden geschaad. Een nachtclub midden in een woonwijk is zelden een goed idee, terwijl een kleine of middelgrote club op bijvoorbeeld een (oud) bedrijventerrein plezier en levendigheid met zich meebrengt. Een nachtcultuurbestemming kan verlaten panden en omgevingen nieuw leven inblazen; omwonenden krijgen niet alleen een uitgaansgelegenheid dichtbij huis, door de bedrijvigheid nemen de sociale controle en het gevoel van veiligheid in de buurt toe. Met de bedrijvigheid, neemt ook de kans op (geluids) overlast toe. Hiermee wordt expliciet rekening gehouden in de selectie van geschikte gebieden.

Tegelijkertijd hebben al te afgelegen gebieden uitdagingen rondom mobiliteit, veiligheid en toezicht tot gevolg; voor (fietsend) uitgaanspubliek moet de uitgaansgelegenheid niet al te ver weg zijn en (sociaal) veilig te bereiken zijn.

In het *Ontwikkelingskader Horeca Utrecht 2018* worden de verschillende type vergunningen gekoppeld aan profielen voor de horeca (niet te verwarren met de nieuw te ontwikkelen locatieprofielen genoemd in paragraaf 4.4). Binnen een aantal van deze profielen is het ontwikkelen van alle mogelijke horeca toegestaan. A-vergunningen, die vereist zijn voor een club en een muziekpodium met nachtprogrammering, zijn ook binnen deze profielen mogelijk. Dit geldt voor het Stationsgebied en het Beurskwartier, voor Leidsche Rijn en Vleuten-de Meern, en voor ‘bedrijventerreinen en kantorenlocaties’, ‘bijzondere horeca op bijzondere locaties’ en ‘creatieve hotspots’. Clubs behoren hier tot de mogelijkheid, al wijst de praktijk uit dat vaker lichtere vormen van horeca, zoals restaurants, zich nestelen op deze locaties.

Binnenstad

In de *Omgevingsvisie Binnenstad 2040* staan de ambities voor de binnenstad beschreven. In de toekomst kent de binnenstad nog altijd een grote variatie aan functies: wonen en werken, winkels en cultuur,

kerken en horeca. Het is de bedoeling dat de veelzijdigheid van de horeca toeneemt[12]. Ofschoon het risico van overlast toeneemt op een plek waar mensen dicht op elkaar wonen, werken en recreëren. Nieuwe A-vergunningen zijn op basis van het horecabeleid niet toegestaan. Alleen op panden waar al een A-vergunning op zit, kan nieuwe nachtcultuur in de binnenstad ontstaan. Dit betekent in de praktijk dat nieuwe nachtcultuurinitiatieven hier weinig kans maken. We hechten wel aan het behoud van de (bestaande) nachtcultuur in het centrum, ook omdat het aanbod aan diversiteit heeft ingeboet. De clubcultuur vormt in die zin een aanvulling op de feestcafés en dansbars.

Tijdelijke locaties

Culturele organisaties en horecaondernemers zijn dankbare gebruikers van leegstaande panden. De huur is vaak een fractie van de prijs van regulier vastgoed. Bovendien is de ambiance vaak aantrekkelijk voor een creatief en jong publiek. Dit heeft tot gevolg dat de laatste jaren pop-uplocaties als paddenstoelen uit de grond zijn geschoten.

Het gebruiksklaar maken van een leegstaand gebouw vraagt om een behoorlijke investering. Zo'n tijdelijke locatie is alleen rendabel als een club er minstens vijf jaar kan blijven zitten, maar liever nog tien jaar. Ad Hoc is de instantie die leegstaand gemeentelijk vastgoed nu beheert. In het kader van Maatschappelijke Meerwaarde krijgt effectiever gebruik van tijdelijke leegstand de komende jaren meer prioriteit.

Knelpunt: In gebiedsontwikkeling wordt er nog onvoldoende rekening gehouden met (tijdelijke) locaties voor nachtcultuur.

Kans: Dankzij het Nachtoverleg zijn de lijnen tussen de gemeente en de nachtsector kort. Kennis over de behoefte aan ruimte aan de ene kant en mogelijkheden door leegstand of gebiedsontwikkeling aan de andere kant kan gemakkelijker worden gedeeld.

Ambitie: We selecteren een aantal gebieden in de stad die mogelijk geschikt zijn voor nachtcultuur. In samenspraak met de nachtsector en de verantwoordelijke gebiedscoördinatoren formuleren we verschillende 'zoekopdrachten'.

4.3 Leefbaarheid en levendigheid

Vooral in de binnenstad kunnen de behoeften en belangen van bewoners en uitgaanspubliek botsen. In de Omgevingsvisie Binnenstad staat beschreven hoe de gemeente de overlast wil beperken in samenspraak met bewoners, ondernemers en organisaties. Bewoners kunnen last hebben van geluidsoverlast, maar ook van fietsen voor deur of vuil op straat. Daarnaast kan de doorlopende drukte (veegwagens, een markt die opbouwt, busverkeer) storend zijn.

Tegen de verschillende oorzaken van overlast treedt de gemeente waar mogelijk op, onder meer door toezicht te houden. Fietsen worden verwijderd op plekken waar ze niet mogen staan. Op sommige plekken waar veel overlast wordt ervaren, treft de gemeente extra maatregelen. Tegen de verschillende oorzaken van overlast treedt de gemeente op, onder meer door toezicht te houden. Op sommige plekken waar veel overlast wordt ervaren, treft de gemeente extra maatregelen. In de Nobelstraat en omliggende straten wordt bijvoorbeeld een cumulatie aan problemen ervaren door bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden. De gemeente is op dit moment bezig met een onderzoek naar welke maatregelen genomen kunnen worden om de overlast af te laten nemen.

Voor bewoners is het belangrijk dat ze weten waar ze aan toe zijn; het is van belang dat ze op tijd worden geïnformeerd en dat ze hun mening kunnen geven. Ook dat is een manier om (het gevoel van) overlast te beperken. Niemand wil worden overvallen door een nieuwe horecazaak in de straat of een evenement voor de deur. Ook horecaondernemers en evenementorganisatoren wensen duidelijkheid van de gemeente en hebben daar recht op. Gebiedsprofielen moeten houvast gaan bieden. Per 2024 treedt bovendien de nieuwe landelijke omgevingswet in werking. Daarin is meer ruimte voor maatwerk en voor betere positionering van bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zoals hulpverleningsdiensten. Dat is belangrijk, omdat de aanpak om leefbaarheid en levendigheid in balans te houden per locatie kan verschillen.

12 Omgevingsvisie Binnenstad 2040.

Een gebiedsprofiel voor het Domplein

De gemeente, omwonenden van het Domplein en andere belanghebbenden zijn gestart met het opstellen van een gebiedsprofiel voor het Domplein. Dit gebiedsprofiel omvat ruimtelijke, sociale een maatschappelijk thema's. In verschillende werkgroepen komen actuele onderwerpen aan de orde, zoals 'goederenvervoer' op het plein. Betrokkenen analyseren gewoontes en gedrag die leiden tot ergernissen of overlast nauwgezet, zodat wederzijds begrip kan ontstaan.

De werkgroep neemt vervolgens een standpunt in (of meerdere) op basis waarvan oplossingen en strategieën worden aangedragen. Deze landen in het gebiedsprofiel in de vorm van richtlijnen voor leefbaarheid en werkbaarheid. Deze manier van werken wordt in de toekomst naar verwachting vaker ingezet.

Locatieprofielen en evenementenbeleid

Aan de hand van locatieprofielen willen we (muziek)evenementen beter spreiden over de stad. Zo maken we overlast beter beheersbaar en maken we het toewijzingsbeleid voor ondernemers en bewoners inzichtelijk. We beginnen met tien locatieprofielen voor evenementen. We onderzoeken de mogelijkheden van de betreffende plekken in de stad en bepalen vervolgens welke richtlijnen bij de locatie past.

Knelpunt: De verhoudingen in sommige gebieden in de stad staan op scherp: bewoners ondervinden overlast, ondernemers raken in de verdrukking.

Kans: Onvrede komt vaak voort uit onwetendheid en onvoorspelbaarheid. Door bewoners en ondernemers beter te informeren kan veel onvrede worden weggenomen.

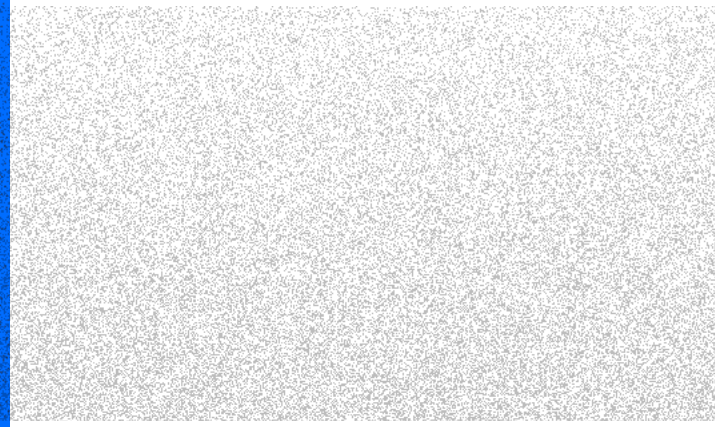
Ambitie: We gaan locatieprofielen en gebiedsprofielen ontwikkelen met duidelijke richtlijnen voor het gebruik en de inrichting van de omgeving.

NB *Locatieprofielen* brengen de mogelijkheden en beperkingen voor nachtcultuur en evenementen in kaart; *gebiedsprofielen* zijn bedoeld om mogelijk botsende belangen op drukke locaties in de stad in goede banen te leiden.

5. Ambities

De Utrechtse nachtcultuur heeft een stevige basis. Er zijn clubs, podia, dj's, radiostations, makers en creatieven in de stad die met elkaar een levendige *scene* vormen en met veel energie, enthousiasme en kunde bouwen aan de voortzetting en uitbreiding ervan. Over publieksbelangstelling heeft de sector niet te klagen. Toch is er ruimte voor verbetering.

We formuleren vier hoofdambities waaraan we een aantal actiepunten koppelen, deels tijdelijk, deels permanent van aard. Voor een deel van de onderstaande ambities worden concrete actieplannen uitgewerkt waarmee de ambities verwezenlijkt kunnen worden. Voor andere ambities is dat niet nodig, en kunnen we direct aan de slag. Op deze beleidsnota volgt een uitvoeringsplan met een tijdlijn en indicatoren waaraan we kunnen meten of de doelen behaald zijn. De rol van de gemeente is faciliterend, maar ook sturend en regisserend als dat nodig is. We willen een solide gesprekspartner zijn voor vertegenwoordigers van de nachtcultuur. Inhoudelijk heeft de sector de vrije hand.

5.1 Nachtcultuur is een volwaardig onderdeel van de culturele sector

Met de Nachtvisie 2030 en de Beleidsnota Nachtcultuur erkennen we het belang van de nachtcultuur voor Utrecht.

Nachtcultuur geeft niet alleen dj's en producers een podium en de gelegenheid zich te ontwikkelen, maar ook andere creatieven: visual artists, vormgevers, beeldend kunstenaars en performers. Nachtcultuur is meer dan uitgaan; bezoekers ontmoeten gelijkgestemden, genieten de vrijheid om te zijn wie ze willen zijn. Nachtcultuur is onderdeel van de culturele sector in onze stad. De komende jaren krijgt de sector ondersteuning en ruimte om te groeien.

- **Het Nachtoverleg krijgt een permanent karakter**
  Met het Nachtoverleg heeft de sector een belangrijke stap gezet om zich te verenigen en verder te professionaliseren. We stimuleren deze ontwikkeling en investeren in uitbouw en bestendiging van het overleg tot en met 2026. Het Nachtoverleg is toegankelijk voor

de hele Utrechtse nachtsector. Het overleg voert zelf de regie over de structuur en de inhoud van de agenda en voorziet de gemeente gevraagd en ongevraagd van advies. Onderwerpen als veiligheid en gezondheid komen hier regelmatig aan bod.

- **Het aanbod wordt beter zichtbaar**
  De stad heeft 's nachts meer te bieden dan menigeen weet of denkt. Voor het publiek is informatie over de actuele Utrechtse nachtcultuur niet altijd even makkelijk te vinden. Daar brengen we verandering in samen met Utrecht Marketing.

5.2 Iedereen die dat wil voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur

Op het gebied van diversiteit zijn in de Utrechtse nachtcultuur stappen te zetten. De nachtcultuur is te weinig representatief voor de bevolkingssamenstelling van onze stad wat betreft aanbod en bezoekers. In 2030 heeft Utrecht een gevarieerd nachtleven voor verschillende leeftijden en doelgroepen. Een belangrijke randvoorwaarde is dat alle bezoekers zich thuis voelen en veilig en gezond uit kunnen gaan. Hierbij speelt ook de vraag of de bestaande kaders binnen de gemeente, bijvoorbeeld binnen het vergunningensysteem, voldoende ruimte bieden voor een diverse nachtcultuur die past bij de stad anno nu. Toetsing aan de vergunningsvoorwaarden t.a.v. (geluids)overlast en veiligheid blijft ongewijzigd.

- **(Sociale) veiligheid en gezondheid als randvoorwaarden**
  Veilig uitgaan betekent onder meer dat bezoekers ongehinderd zichzelf kunnen zijn, zichzelf kunnen uiten zoals ze willen, geen discriminatie, agressie en grensoverschrijdend gedrag ondervinden en dat gezondheidsrisico's worden beperkt. Helaas krijgen nog te veel mensen te maken met onwenselijk gedrag. Samen met de nachtsector kijken we hoe we dit beter kunnen signaleren en voorkomen. Dat geldt ook voor gezondheidsrisico's op het gebied van middelengebruik en gehoorschade.

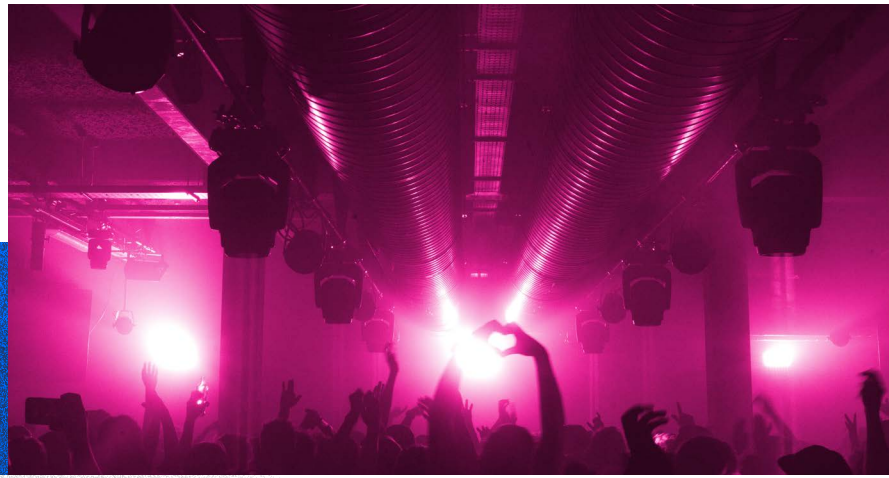
- **Onderzocht wordt of delen uit de aanpak Veilig Uitgaan kunnen worden uitgebreid**
  Het portiersoverleg, Panel Deurbeleid en het convenant Veilig Uitgaan richten zich alleen op de binnenstad, terwijl het aantal uitgaanslocaties buiten de binnenstad toeneemt. We onderzoeken wat de wenselijke situatie is en of we onderdelen van de bestaande overleggen kunnen inzetten voor uitgaansgebieden buiten de binnenstad. Veiligheid (waaronder sociale veiligheid en discriminatie) en gezondheid (overmatig middelengebruik, gehoorschade) zijn ook hier relevante thema's.

- **Subsidieregelingen worden beter toegankelijk**
  We willen de doorstroom binnen de nachtcultuur verbeteren, zodat ook jonge dj's en nieuwe organisatoren er een plek in vinden. We willen de huidige culturele subsidieregelingen beter zichtbaar en toegankelijk maken voor mensen die er onbekend mee zijn. Op deze manier willen de diversiteit in het aanbod vergroten.

- **De doelgroep 18-min krijgt een plaats in het nachtcultuurbeleid**
  Voor jongeren onder de 18 jaar zijn er bijna geen uitgaansgelegenheden meer, los van incidentele feesten die poppodia en ondernemers voor de doelgroep organiseren. Veel jongeren herkennen zich bovendien niet in het aanbod. Aan de hand van gesprekken met de jongeren van Young Minds brengen we wensen en behoeften in kaart. Op basis daarvan stimuleren we initiatieven voor de jongere leeftijdsgroep.

5.3 De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling

Door ruimtegebrek zijn er weinig plekken voor experiment en talentontwikkeling in de stad. Toch zijn die nodig, willen we de nachtcultuur serieus nemen en een impuls kunnen geven. Vanuit de sector is de vraag naar ruimte veelgehoord en frequent. We gaan de

komende tijd op zoek naar drie nieuwe locaties. Een kanttekening is hier op zijn plaats: de gemeente wil niet interveniëren in de marktwerking van de sector.

De invulling van de locaties laten we aan de sector over. Met een Nachtspreekuur willen we het gesprek tussen de gemeente en de nachtsector bovendien verbeteren.

- **We zoeken drie nieuwe locaties voor nachtcultuur**
  Voor 2026 onderzoeken we de mogelijkheden voor drie nieuwe locaties voor nachtcultuur: klein (capaciteit voor 100-150 bezoekers) en groter (capaciteit 500+). De gemeente zoekt de locaties in eerste instantie binnen het eigen vastgoed verspreid over de stad. De focus ligt op locaties met bijzondere eigenschappen, waardoor deze niet direct geschikt zijn voor functies als wonen. Waar mogelijk wordt aangesloten bij de zoektocht naar meer m2 voor broedplaatsen in de stad. De aard van de zoekopdracht wordt samen met vertegenwoordigers van de nachtsector bepaald. De invulling van de locatie is aan hen. Binnen de huidige financiële kaders kunnen de mogelijkheden voor nieuwe locaties onderzocht worden. Voor nieuwe locaties voor de nachtcultuur is adequaat toezicht en handhaving op de naleving van de vergunning belangrijk, mede gelet op impact op de omgeving en bezoekersstromen. Wanneer er concrete locaties op het oog zijn, wordt de haalbaarheid en gewenste invulling afgestemd met OOV in het algemeen en VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) in het bijzonder. Hierbij is voldoende capaciteit bij politie, toezicht & handhaving en de hulpdiensten een nadrukkelijke randvoorwaarde.

- **We markeren gebieden in Utrecht waar nachtcultuur kansrijk is**
  De stad ontwikkelt zich in hoog tempo. Bij gebiedsontwikkeling houden we rekening met eventuele ruimte voor nachtcultuur. De focus bij de zoektocht ligt in de volgende gebieden: Overvecht, Utrecht Science Park, Stationsgebied, Werkspoorgebied, Papendorp en Rotsoord. Dit betekent niet dat we in al deze gebieden een nieuwe locatie gaan zoeken. Het betekent ook niet dat de gebieden die niet in dit rijtje staan worden uitgesloten. Het beperken van overlast is prioriteit bij het bepalen van de locaties. Veiligheid, bereikbaarheid en de garantie tot voldoende menskracht zijn randvoorwaardelijk.

- **We stellen een opstartbudget beschikbaar voor planvorming aangaande nieuwe locaties**
  Een geschikte locatie vinden is stap één. Het is aan ondernemers en organisatoren om een clubconcept te bedenken en deze locaties nieuw leven in te blazen. We stellen een opstartbudget beschikbaar om culturele ondernemers handvatten te geven voor bijvoorbeeld het opstellen van een businessplan. Het bibob onderzoek is een randvoorwaarde om aanspraak te maken op dit opstartbudget.

- **We stellen een nachtspreekuur in**
  Voor veel creatieven en feestorganisatoren is de gemeente een ondoorgrondelijke organisatie. Zij weten niet waar ze terecht kunnen met vragen over beschikbare ruimte, vergunningen en subsidieregelingen. Met een periodiek spreekuur willen we de sector tegemoetkomen.

5.4 De stad is levendig én leefbaar

In een grote stad kan de balans tussen wonen, werken en recreëren soms een uitdaging zijn. Utrecht vormt daarop geen uitzondering. Het uitgaansleven en terugkerende evenementen kunnen gepaard gaan met overlast voor bewoners. We vinden het belangrijk om die waar mogelijk in de kiem te smoren. Dit doen we volgens de algemene handhavingsstrategie. Leefbaarheid is een belangrijk aspect om rekening mee te houden bij de zoektocht naar nieuwe locaties. We streven naar spreiding over de hele stad: van nachtcultuur, maar ook van andere evenementen die mogelijk overlast geven. Zo wordt overlast beter beheersbaar.

- **We stellen tien locatieprofielen op voor evenementen**
  We schetsen de mogelijkheden van de locaties en bepalen welke richtlijnen bij de locaties passen. De profielen geven duidelijkheid over wat bewoners kunnen verwachten aan voorzieningen en evenementen in hun omgeving. Voor ondernemers vormen zij een leidraad en inspiratiebron.

- **We werken met gebiedsprofielen voor de (her)ontwikkeling van drukke gebieden**
  Die brengen in kaart wat op die locatie al dan niet wenselijk is. In samenspraak met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden komen de profielen tot stand. Zij worden in een vroeg stadium betrokken bij het proces zodat zij niet voor verrassingen komen te staan.

6. Financiën

Met de Utrechtse Nachtvisie 2030 en de Beleidsnota Nachtcultuur geven we de nachtsector een impuls. De komende jaren investeren we in regelingen en voorzieningen die verdieping en verbreding van de sector en een duurzaam nachtcultuurbeleid mogelijk maken. In het gemeentebudget is daar op basis van het Coalitieakkoord 2022-2026 geld voor vrijgemaakt. Het gaat hierbij om een budget van € 50.000 in 2023 en vanaf 2024 € 100.000,- structureel. Dit budget biedt de mogelijkheid eerste stappen te zetten op gebied toegankelijkheid van de gemeentelijke diensten en regelingen voor de nachtcultuur. Ook is er ruimte om een zoektocht naar nieuwe locaties te starten. Voor concrete ontwikkelingen die hieruit volgen, bijvoorbeeld voor het inrichten van locaties voor nachtcultuur, is het budget ontoereikend. Dat geldt ook voor het voorzien in voldoende capaciteit op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid en Toezicht & Handhaving. Voor concrete ontwikkelingen die hier uit volgen, bijvoorbeeld voor het inrichten van locaties voor nachtcultuur, is het budget ontoereikend. Besluitvorming over aanvullende dekkingsmogelijkheden maakt onderdeel uit van de integrale afweging bij aan de Voorjaarsnota. Tussentijds zullen we de gang van zaken evalueren, en wordt het benodigde extra budget inzichtelijk. De ambities uit deze beleidsnota overlappen daarnaast met verschillende beleidsterreinen, zoals Cultuur, Economische Zaken, Openbare Orde & Veiligheid, Vergunningen, Toezicht & Handhaving, Vastgoed en Volksgezondheid. Waar mogelijk zoeken we ruimte in bestaande programma, subsidies en regelingen.

Colofon

Februari 2023

www.utrecht.nl/nachtcultuur2030

Fotografie
36framez / Robin Keur

Illustratie
Enof creatieve communicatie

Concept en lay out
Enof creatieve communicatie

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Lisa van Woersem	**Datum**	17 april 2024
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10860652
E-mail	lisa.van.woersem@utrecht.nl	**Onderwerp**	Update uitvoering nachtvisie
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Cultuur

Geachte leden van de raad,

Op 22 juni 2023 heeft u De Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur vastgesteld. Tijdens de raadsbehandeling zijn negen moties aangenomen. Middels deze brief informeren we u over de ontwikkelingen sinds het vaststellen van de nachtvisie en de afhandeling van de moties. Met als belangrijkste nieuws het heugelijk feit dat de eerste van de drie nieuwe locaties voor nachtcultuur op 12 april jl. is geopend.

De nachtsector werkt snel en vraagt om stappen op korte termijn. Omdat in de nota zelf al concrete doelen en actiepunten geformuleerd zijn, kunnen we goed aan de slag. Het voorstel is daarom het uitvoeringsprogramma (in de beleidsnota nachtcultuur aangeduid als ‘actieplan’) niet als los product op te leveren. In plaats daarvan ontvangt u van ons jaarlijks een update op basis van de geformuleerde ambities, actiepunten en de moties. Voor alles geldt: mits er relevante updates zijn. Ook zit er in elke brief een actuele tijdlijn. Op deze manier zetten we onze middelen en menskracht beschikbaar voor nachtcultuur effectief en doeltreffend in.

Deze brief is de eerste brief in de reeks. Vanaf nu ontvangt u elk jaar in Q1 een brief met een vordering van de uitvoer tot het einde van deze coalitieperiode (2026). We nemen u mee aan de hand van de ambities zoals geformuleerd in de nota:

1. Nachtcultuur is een volwaardig onderdeel van de culturele sector

Het Nachtoverleg

Het Nachtoverleg komt iedere twee maanden samen. Om ruimte te maken voor verdieping, zijn er werkgroepen opgericht: Diversiteit, (sociale) Veiligheid & Volksgezondheid, Visie Nachtoverleg, (Geluid) Overlast, Zichtbaarheid en Ruimte & Ontwikkeling. De Nachtcoördinator is betrokken bij alle werkgroepen en fungeert al schakel tussen de nachtsector en de gemeente.

De Nachtcoördinator heeft zich de afgelopen twee jaar ingezet voor de ontwikkeling van het netwerk, het tot stand brengen van de nachtvisie en concrete stappen in de uitvoering. Shaked Franke heeft

het stokje per 2024 overgedragen aan Flo Hollander. Zij is door het Nachtoverleg geselecteerd uit 32 aanmeldingen. Zij is verantwoordelijk voor voortzetting van het Nachtoverleg en de werkgroepen en onderzoek naar de rol van de Nachtcoördinator en het overleg voor de toekomst. Daarnaast organiseert ze aanvullende activiteiten met leden uit het Nachtoverleg. Denk aan het aansluiten bij panels, netwerkbijeenkomsten en de culturele zonnacht.

Het aanbod wordt beter zichtbaar

Sinds het verschijnen van de visie en nota heeft het nachtaanbod een vaste plek gekregen in de UITagenda van Utrecht Marketing onder de noemer ‘nightlife’. Tijdens het UITfeest op 7 september wordt dit jaar bijzondere aandacht aan nachtcultuur besteed. Op 23 en 24 november vindt voor het eerst een culturele zonNACHT plaats. Utrecht Marketing stelt het programma in overleg met de lokale nachtsector samen, met als doel het bestaande aanbod beter zichtbaar maken.

2. Iedereen die dat wil voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur

(Sociale) veiligheid en gezondheid als randvoorwaarden & Onderzoek uitbreiding aanpak veilig uitgaan

Verschillende uitgaansgelegenheden hebben voor hun personeel de training Safer Clubbing aangeboden, gefaciliteerd door de gemeente. Deze training gaat in op het herkennen van intimidatie en discriminatie en het bieden van handelingsperspectief. Met dit aanbod gaan we in 2024 door. Daarnaast werken we vanuit de gemeentebrede opgave inclusie actief aan een veiligere en inclusievere nachtsector. Hierbij gaan we in gesprek met de nachtsector, gemarginaliseerde gemeenschappen in de stad en antidiscriminatie- en belangenorganisaties.

Tijdens raadsbehandeling zijn er twee moties aangenomen, die we onder dit punt behandelen:

- M184 Stel een norm aan sociale veiligheid. Status: in uitvoer.

  In de nachtvisie is als ambitie opgenomen dat iedereen die dat wil zich veilig voelt in de Utrechtse nachtcultuur. Dat is de norm waar wij als gemeente samen met de nachtsector naartoe werken. Sinds het verschijnen van de nachtvisie staat het onderwerp sociale veiligheid hoger op de agenda. Om het bereik van de training te optimaliseren wordt samengewerkt met de Koninklijke Horeca Nederland. Naast de safer clubbing trainingen, onderzoeken we of een aanvullende training wenselijk en mogelijk is voor nachthoreca in de binnenstad, ter bevordering van veilig uitgaan.

- M185 Bevorder sociale veiligheid in het nachtleven. Status: in uitvoer

  Binnen het Nachtoverleg is er een speciale werkgroep sociale veiligheid. We vragen hen een prioriteitenlijst te maken om sociale veiligheid te bevorderen. Hierbij kijken we wat de nachtsector zelf kan doen, en hoe ze elkaar kunnen inspireren en helpen, en wat wij als gemeente – in lijn met motie 184 behandeld onder het vorige punt – kunnen doen om extra handvatten te bieden. Zo is er gericht communicatiemateriaal tegen grensoverschrijdend gedrag beschikbaar (zoals posters in horeca). Dit kan desgewenst ingezet worden. In het kader motie 186 over queer safe spaces die verderop in deze brief wordt behandeld, gaan we in gesprek met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en partijen die nog geen onderdeel uitmaken van de gevestigde orde over de behoeften vanuit de queer gemeenschap. In de volgende raadsbrief (Q1 2025) wordt over de voortgang gerapporteerd.

Subsidieregelingen worden beter toegankelijk & De doelgroep 18-min krijgt een plaats in het nachtcultuurbeleid

Er zijn verschillende subsidieregelingen beschikbaar voor organisatoren en makers actief in de nachtcultuur. Niet elke regeling bleek echter voor een brede doelgroep toegankelijk. Daarom worden verschillende regelingen onder de loep genomen. Zo is de aanvraagprocedure voor de vierjarige cultuurnota 2025-2028 waar aangevraagd kon worden t/m 31 januari jl. versimpeld. Ook voor de tweejarige regeling die in mei 2024 open gaat is de aanmeldprocedure beter toegankelijk gemaakt. Nieuwe initiatieven kosten geld, en dat geldt in het bijzonder voor initiatieven voor de jongere doelgroep (18-). Via de impulssubsidie cultuur kan €2500,- worden aangevraagd voor kleinere evenementen en nieuwe initiatieven via een zeer laagdrempelig systeem. In februari 2025 opent de eerste thema-editie ‘nachtcultuur’ van deze regeling, waarbij extra budget beschikbaar wordt gesteld voor aanvragen uit de nachtcultuur. Via onder andere het nog op te starten Nachtloket, de Nachtcoördinator en het Nachtoverleg wordt dit gecommuniceerd met de sector.

3. De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling

Drie nieuwe locaties voor nachtcultuur & Opstartbudget voor planvorming aangaande deze nieuwe locaties
We zijn verheugd mede te delen dat de eerste nieuwe locatie voor nachtcultuur is gevonden: op 12 april 2024 opende Kabul a GoGo in de voormalige Central Studios in het Werkspoorkwartier. Het Werkspoorkwartier is in de nota als één van de kansrijke gebieden gemarkeerd. Voor de realisatie van deze locatie is er nauw samengewerkt tussen de initiatiefnemer, Erfgoed Werkspoor Utrecht BV en de gemeente Utrecht. Vanuit de nachtcultuurmiddelen is budget beschikbaar gesteld voor de opstartfase van de club. Het concept richt zich specifiek op groepen waar nu onvoldoende aanbod voor is met een wereldse invalshoek en openheid en tolerantie voor LHBTIQ+, een veilige plek voor ook de ondervertegenwoordigde groepen in de stad. Overdag wordt er gegeten, gedronken en gesport en ’s avonds neemt muziek de overhand en wordt er gedanst, afgewisseld met kleinschalige theatervoorstellingen.

Ook een tweede concrete locatie voor de nacht heeft de gemeente in beeld. In het voorlopig ontwerp van het Jaarbeurspleingebouw Oopen is ruimte voor nachtcultuur meegenomen. De oplevering staat gepland voor 2028.

Onder dit punt behandelen we de volgende moties:

- M187 Meer diversiteit in het nachtelijk aanbod bij invulling nieuwe locaties. Status: afgehandeld.

  Kabul à GoGo levert met haar concept een grote bijdrage aan de diversiteit binnen de Utrechtse Nacht. Met deze invulling is gehoor gegeven aan de motie. Ook bij de zoektocht naar nieuwe locaties binnen gemeentelijk vastgoed is aandacht voor diversiteit in het aanbod.

  Bij beschikbaarheid voor nachtinvulling wordt een tender uitgezet voor invulling voor en door doelgroepen die nu geen plek hebben in de nacht, mits passend bij de locatie en binnen de geldende wet- en regelgeving. De ambities uit de nachtvisie – waar diversiteit een speerpunt is – zijn hier leidend.

- M186 Meer queer safe spaces in de Utrechtse Nachtcultuur. Status: in uitvoer.

  Mede naar aanleiding van uw motie gaan wij in gesprek met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en partijen die nog geen onderdeel uitmaken van de gevestigde orde over de behoeften

vanuit de queer gemeenschap. Deze nemen wij mee bij het zoeken en vinden van nieuwe locaties. Initiatieven vanuit de queer gemeenschap kunnen terecht bij de thema-editie van de regeling van de impulssubsidie zoals hierboven genoemd. We zullen de raad hierover informeren middels de jaarlijkse updates.

- M192 Van zoekopdracht naar vindopdracht. Status: afgehandeld.

  De zoekopdracht voor nachtcultuur locaties is onderdeel van onze brede verkenning naar nieuwe locaties voor cultuur, zoals benoemd in de Raadsbrief Voortgang uitvoeringsnota cultureel en creatief vastgoed. Bij deze verkenning gaan we pragmatisch te werk en kijken we onder anderen naar het bestemmingsplan, mogelijkheid voor nachthoreca, bereikbaarheid en ecologische waarden. Als er een concrete locatie op het oog is, wordt afgestemd met OOV, VTH en politie of er voldoende capaciteit is om veiligheid rondom de nieuwe locatie te waarborgen. Daarnaast kunnen ondernemers die zelf een locatie op het oog hebben de gemeente benaderen en gaat de nachtfunctie mee in bouwopdrachten. Dat er al één locatie geopend is (Kabul a GoGo, 2024) en één locatie is meegenomen in het ontwerp van het nog te bouwen Jaarbeurspleingebouw (aangekondigd in 2023, op te leveren in 2028) toont aan dat de zoekopdracht wordt opgevat als een vindopdracht.

- M195 Verken bij opties tot Nachtcultuur in de binnenstad ook eigen vastgoed en oude ‘nachtlocaties’. Status: Afgehandeld

  Zoals in het vorige punt genoemd wordt nachtcultuur meegenomen in de brede verkenning naar nieuwe locaties voor cultuur. Eigen vastgoed in de binnenstad maakt hier ook deel van uit. Er is hier echter nauwelijks tot geen vastgoed met een A1 vergunning. Daarnaast is er spanning in de binnenstad tussen het uitgaanspubliek en de bewoners. Nieuwe locaties in de binnenstad – ook als deze op ‘oude’ nachtlocaties zijn – kunnen deze spanningen verder oplopen. Daarom hebben nieuwe locaties op alternatieve plekken, zoals het jaarbeurspleingebied, onze voorkeur. Dit ligt centraal, terwijl de woonfunctie een stuk beperkter is dan in de rest van de binnenstad.

We markeren gebieden in Utrecht waar Nachtcultuur kansrijk is

Ruimte voor nachtcultuur heeft ook uw aandacht, zo bleek uit de diverse moties:

- M190 Meer ruimte voor de nacht. Status: Afgehandeld.

  Op grond van het OHU 2018 (Ontwikkelingskader horeca gemeente Utrecht) staan de horeca categorieën uitgeschreven op basis van hinderprofiel. Horeca in categorie B betreft cafés en vergelijkbare locaties waar alleen gedanst mag worden in het weekend. De bestemming A1 zit niet op veel adressen, maar de B bestemming op veel meer. Het uitbreiden van de B vergunning heeft dus grote gevolgen met betrekking tot de leefomgeving en overlast.

  Gezien de huidige uitdagingen omtrent overlast heeft het onze voorkeur de nachtcultuur niet op deze manier uit te breiden. Een goede balans met de huidige nachtcultuur locaties en zorgvuldige afweging bij de drie nieuwe nachtlocaties om geluidsoverlast te minimaliseren enerzijds en nachtprogrammering te faciliteren anderzijds, zien wij als prioriteit. Daarbij dient gezegd te worden dat er met de B vergunning zeker al nachtleven mogelijk is. Zo gelden er geen sluitingstijden, en mag er in het weekend gedanst worden.

- M193 In het stadse leven is overal ruimte voor de nacht. Status: afgehandeld.

In de nachtvisie staat: De focus bij de zoektocht ligt in de volgende gebieden: Overvecht, Utrecht Science Park, Stationsgebied, Werkspoorgebied, Papendorp en Rotsoord. Dit betekent niet dat we in al deze gebieden een nieuwe locatie gaan zoeken. Het betekent ook niet dat de gebieden die niet in dit rijtje staan worden uitgesloten. Het zorgt er alleen voor dat de zoektocht gericht kan worden ingezet. Het beperken van overlast is prioriteit bij het bepalen van de locaties, waar dan ook in de stad. Veiligheid, bereikbaarheid en de garantie tot voldoende menskracht bij politie en handhaving zijn randvoorwaardelijk.

- M194 Nachtcultuur is ook een bestemming: Status: moet nog opgestart worden

Utrecht is een groeiende stad waar voortdurend wordt gezocht naar de balans tussen leefbaarheid en levendigheid. Plekken die eerst tot de ‘rafelranden’ van de stad behoorden, worden inmiddels omsloten door woningbouw. Nachtcultuurlocaties komen in sommige gevallen onder druk te staan. In deze snelle ontwikkeling heeft bescherming van bestaande nachtcultuur in de stad – mits ze voldoen aan wet- en regelgeving - prioriteit. Dit onderwerp is ook aan bod gekomen bij de behandeling van de SV over het ‘agent of change’ principe. Bij ervaren hinder moet daarom maatwerk worden geleverd. Dit betekent soms het actief interveniëren vanuit de gemeente, soms het afwijzen van de klachten en soms handhavend optreden. Daarnaast kijken we welke maatregelen wij als gemeente kunnen treffen om de overlast te verminderen. We verwachten dat de uitkomsten niet zullen leiden tot nieuwe wet- en regelgeving, maar wel in bijvoorbeeld meer bindende kaders voor de communicatie door ontwikkelaars (naar nieuwe bewoners en andere gebruikers). Daarnaast worden de mogelijkheden tot instemming bij wijziging van bestemmingsplannen meegenomen.

Nachtloket

Sinds het vaststellen van de visie wordt de gemeente goed gevonden door de sector. Niet alleen door partijen die al een plek hebben (poppodia, clubs), maar ook ondernemers of initiatiefnemers die een plek zoeken in de stad. Dat de gemeente de nacht heeft omarmd en dus ook aanspreekbaar is op dit onderwerp, wordt gewaardeerd, van bewoners tot ondernemers en van makers tot bezoekers. Om toegankelijk te blijven voor de stad opent in september 2024 het Nachtloket. Hier kan de nachtsector terecht met vragen over subsidieregelingen, vergunningstrajecten, het starten van een nieuw initiatief, of over beschikbare locaties. Via de website van de gemeente wordt er een pagina gelanceerd waar je met een eenvoudig intakeformulier kenbaar kan maken welke vraag je hebt. Vervolgens word je uitgenodigd voor een afspraak om de vraag te behandelen. Via deze weg worden we beter bereikbaar voor initiatiefnemers met nieuwe creatieve ideeën.

4. De stad is levendig én leefbaar

Locatieprofielen & gebiedsprofielen

De afgelopen maanden hebben we gewerkt aan de uitwerking van nieuw evenementenbeleid en de locatieprofielen. Dit moet bijdragen aan een betere balans tussen leefbaarheid en levendigheid. Op 25 maart jl. hebben we het voorstel naar uw raad verstuurd. Met dit voorstel leggen we de ruimte voor evenementen in Utrecht vast en bieden we duidelijkheid aan Utrechters en organisatoren van evenementen. We kunnen zo beter sturen op kwaliteit, een divers aanbod voor verschillende groepen, toegankelijkheid en een betere spreiding van het evenementenaanbod. Onderdeel van het nieuwe beleid zijn locatieprofielen voor tien locaties in de stad.

We kijken ernaar uit om ook dit jaar samen met de nachtsector aan de slag te gaan. Samen werken we aan een bloeiende Utrechtse nachtcultuur. Als raad houden we u graag jaarlijks op de hoogte

middels een brief in Q1 van elk nieuwe jaar, tot en met het einde van deze coalitieperiode in 2026. In de bijlage vindt u de tijdlijn. Hier kunt u terugvinden welke acties en uitvoer moties en ambities wanneer gepland staan.

Uw raad is onlangs geïnformeerd over de huidige financiële situatie van de gemeente. Komende tijd worden er keuzes gemaakt die mogelijk ook van invloed zullen zijn op de financiële keuzes en activiteiten zoals in deze brief beschreven.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Lisa van Woersem & Michiel Lancee	**Datum**	15 april 2025
E-mail	lisa.van.woersem@utrecht.nl	**Kenmerk**	30248292
Type brief	Voortgangsbrief	**Onderwerp**	Update Uitvoering Nachtvisie Deel II
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Cultuur

Geachte leden van de raad,

We brengen u in deze brief op de hoogte van de laatste stand van zaken van de Utrechtse Nachtvisie 2030 & Beleidsnota Nachtcultuur. Zoals afgesproken ontvangt u deze elk uitvoeringsjaar. Op 17 april 2024 ontving u de eerste Raadsbrief update uitvoering nachtvisie.

Utrecht zit vol met initiatieven, en de nachtsector en de gemeente weten elkaar ook steeds makkelijker te vinden. Het programmabudget is beschikbaar tot 2027. Tot die tijd richten we ons, naast de uitvoering, op de verankering van de ambities zodat de huidige investeringen een duurzame impact hebben op nachtcultuur.

Hoogtepunt van afgelopen jaar is dat we eind 2024 de subsidieregeling Nachtcultuur hebben geopend, waarmee we allerlei verschillende initiatieven uit de stad kunnen ondersteunen. Met de opening van ons Nachtloket werken we daarnaast aan onze toegankelijkheid en ons rechtstreekse contact met de sector. Op 5 december 2024 bent u hier middels de Raadsbrief Nadere Regel Nachtcultuur over geïnformeerd.

We nemen u in deze brief mee in de ontwikkelingen in de Utrechtse nacht aan de hand van de vier geformuleerde ambities uit de Nachtvisie. En informeren u over de afhandeling van een vijftal moties.

1. Nachtcultuur is een volwaardig onderdeel van de culturele sector

Het tweemaandelijkse nachtoverleg wordt sinds 2024 voorgezeten door nachtcoördinator Flo Hollander. Programmeurs van podia en clubs nemen hieraan deel. Doel van de bijeenkomsten is het afstemmen van praktische zaken zoals programmering en de aanpak van sociale veiligheid. Dit jaar onderzoeken de nachtcoördinator en de leden hoe ze deze bijeenkomsten in de toekomst kunnen bestendigen. De nachtcoördinator adviseert de gemeente hier eind 2025 over.

Naast het reguliere nachtoverleg is er vanuit de sector een directeurenoverleg gestart. Dit vanuit de

behoefte om op specifieke thema's en vraagstukken zoals overkoepelend beleid en regelgeving uitgebreider met elkaar te spreken.

Het aanbod wordt beter zichtbaar
Op 23 november 2024 vond ‘De Utrechtse Nacht’ plaats. Culturele Zondagen presenteerde hier met onder andere NAR, VechtclubXL, Woolloomooloo en het Centraal Museum het gevarieerde nachtleven van Utrecht. Dit veelzijdige programma met muziek, performances en exposities trok zo'n 3000 bezoekers op 9 verschillende locaties.

De Nachtcoördinator organiseerde samen met de nachtsector een vervolg op de eerdere panelreeks ‘De Utrechtse Nacht’. Op 26 november 2024 vond in De Helling een panelsessie plaats met het thema ‘financiering’ voor een brede groep initiatiefnemers in de nacht. Op 19 februari 2025 vond een panelsessie in samenwerking met de EKKO plaats, met als thema 'Hoe start ik een clubavond?’ Beide edities werden zeer goed bezocht.

Het Nachtloket is er voor vragen over bijvoorbeeld subsidies, vergunningen en locaties. We ontmoeten hier een grote verscheidenheid aan mensen, van gevestigde orde tot nieuwe makers, organisatoren en initiatieven. We organiseren deze spreekuren op locaties in de stad als ook op het stadskantoor. Vanuit de sector wordt positief gereageerd op deze laagdrempelige manier om met de gemeente in contact te komen. Daarnaast krijgen wij zelf ook een beter beeld van wat er speelt in de nachtsector.

2. Iedereen die dat wil voelt zich welkom in de Utrechtse nachtcultuur

(Sociale) veiligheid en gezondheid als randvoorwaarden
Zowel vanuit de gemeente, als vanuit de stad en sector zelf lopen er verschillende initiatieven op het gebied van sociale veiligheid. Op deze manier realiseren we een breed gedragen aanpak, conform M184 Stel een norm aan sociale veiligheid en de ambities uit de nachtvisie.

Campagne sociale veiligheid vanuit de stad
De jonge stadsambassadeurs van Thirty030 en het nachtoverleg hebben de handen ineengeslagen voor een campagne over sociale veiligheid in het uitgaansleven. Deze wordt later in 2025 zichtbaar. Uit hun onderzoek blijkt dat te veel uitgaanspubliek te maken krijgt met sociaal onwenselijk gedrag. De campagne bestaat uit posters met de slogan: ‘*Ook achter deze drempel gaan we niet over grenzen*.’ Daarnaast vinden er gesprekken plaats tussen de nachtcoördinator en de partijen die deze campagne steunen, zoals clubs, nachthoreca (feestcafés) en Koninklijke Horeca Nederland. Samen met Sexmatters/Ivy Foundation wordt vervolgens onderzocht wat er nodig is om sociale veiligheid achter de deuren te waarborgen. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie M185 Bevorder sociale veiligheid in het nachtleven, waar expliciet gerefereerd wordt naar sociale veiligheid op de dansvloer.

Bevordering sociale veiligheid vanuit de gemeente
Vanuit de aanpakken Straatintimidatie en Veilig Uitgaan worden Safer Clubbing trainingen van Sexmatters ook in 2025 weer aangeboden. De Safer Clubbing training leert teams hoe ze kunnen bijdragen aan een veiliger en inclusiever uitgaansleven door bewustzijn te creëren rond persoonlijke grenzen, gender, seksualiteit en culturele verschillen. Deelnemers krijgen praktische handvatten om situaties te de-escaleren en een veilige sfeer te waarborgen voor alle bezoekers. Naast de nachtclubs stimuleren we ook de reguliere nachthoreca (danscafés etc.) om deze training te volgen. Dat doen we door in gesprekken en overleggen de training onder de aandacht te brengen.

Safe'R bus
In Rotterdam werd onlangs de Safe'R Spot gerealiseerd. Dit is een bus waar uitgaanspubliek terecht kan wanneer men zich onveilig voelt of hulp nodig heeft. Op 16 januari jl. werden hier mondelinge vragen over gesteld: 'Is het tijd om te bussen?' door Student & Starter en BIJ1. Naar aanleiding van deze MV hebben we gesprekken gevoerd in ons netwerk over hoe tegen dit initiatief aan wordt gekeken. Dit doen we in relatie tot andere initiatieven met betrekking tot (sociale) veiligheid die al lopen of nog starten. Naar aanleiding van de informatie die we hebben opgehaald zien wij op dit moment geen mogelijkheden en geen meerwaarde voor een Safe'R Spot in Utrecht. Sociale veiligheid is natuurlijk belangrijk en heeft blijvend aandacht nodig. Organisatoren geven aan dat de meeste incidenten juist in clubs en cafe's plaatsvinden. Zij hebben behoefte aan ondersteuning op locatie. De safer clubbing trainingen sluiten hierop aan.

Opbrengsten gesprekken met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en individuen
In het kader van motie 186 over queer safe spaces zijn we in gesprek met belangenorganisaties, grassroots queer collectieven en individuen (die nog geen of minder onderdeel uitmaken van de gevestigde orde) over de behoeften vanuit de queer gemeenschap. Gemene deler is de behoefte aan een plek voor- en door de gemeenschap. Een plek waar niet alleen clubavonden georganiseerd worden, maar waar juist ook overdag ontmoeting kan plaatsvinden. Ook is er gesproken over behoefte aan darkrooms tijdens events of clubnachten, zie ook Raadsvoorstel Vaststelling Besluit tot wijziging van de APV Utrecht, wijziging hoofdstuk 3 Seksbedrijven e.d . We zetten deze gesprekken komende tijd voort. De nieuwe subsidie voor nachtcultuur én de subsidie Activiteiten voor een gelijker Utrecht kunnen helpen om dergelijke initiatieven te stimuleren en ondersteunen.

Subsidieregelingen worden beter toegankelijk
Op 12 december lanceerden we een nieuwe subsidieregeling om de nachtcultuur te versterken. De eerste aanvragen zijn inmiddels binnen. Dit zijn aanvragen voor de subsidies 'Ontwikkeling en professionalisering' (maximaal € 850), 'Steun activiteiten' (maximaal € 3.500) en 'Ondersteuning samenwerking' (maximaal € 15.000). Er zijn inmiddels 15 aanvragen toegekend. Deze lopen uiteen van steun voor het opstarten van een stichting, een pilot avond voor doven en slechthorende, unieke samenwerkingen tussen verschillende culturele organisaties tot aan het organiseren van een nieuwe clubavond met de Utrechtse drag scene.
We zien ook dat het aantal aanvragen voor nachtcultuurinitiatieven binnen de regelingen Projectsubsidie, Impulssubsidie en subsidie Impuls jongerencultuur toenemen. Binnen de 2- en 4-jarige subsidieregelingen is het aandeel nachtcultuur echter nog zeer beperkt. In de aangekondigde evaluatie van het Cultuurnotaproces nemen we de toegankelijkheid van onze meerjarenregelingen onder de loep.

De doelgroep 18-min krijgt een plaats in het nachtcultuurbeleid
Er is door enkele initiatiefnemers (o.a. de nachtcoördinator, een betrokken ouder en De Helling) een subsidieaanvraag ingediend bij de regeling Impuls Jongerencultuur. Deze is eind 2024 gehonoreerd. De initiatiefnemers gaan samen met een stevige community van 25 jongeren, samen met ouders, podia, clubs, horecaondernemers, scholen en de gemeente werken aan plannen voor nieuwe clubavonden voor jongeren.
In het project "de Utrechtse Nacht wacht op jou" ontwikkelen jongeren zelf een aantal clubnachtconcepten. De pilotfase van het project vindt plaats in september/oktober 2025. Het doel is dat er blijvend clubnachten voor 16+ers komen. Daarbij is er bijzondere aandacht voor de combinatie van veiligheid, diversiteit, artistieke kwaliteit en financiën.

3. De Utrechtse nachtcultuur heeft ruimte voor experiment en ontwikkeling

Drie nieuwe locaties voor nachtcultuur & Opstartbudget voor planvorming aangaande deze nieuwe locaties
Op 12 april 2024 opende nachtclub Kabul a GoGo z'n deuren. Na een vliegende start had de club een lastige opstartfase. Met de verhuizing van Teatro naar het pand en de herijking van de bedrijfsvoering waarbij culturele programmering wordt gecombineerd met verhuur, koerst Kabul a GoGo naar een stabiele bedrijfsvoering. Op 12 april vierde de club het 1-jarig bestaan.

De plannen voor Jaarbeurspleingebouw Oopen zijn in ontwikkeling. In het voorlopig ontwerp van projectontwikkelaar Edge is ruimte voor nachtcultuur meegenomen. De realisatie heeft vertraging opgelopen. De oplevering staat op dit moment gepland voor 2028.

Onze zoektocht heeft tot nu toe locaties in het werkspoorkwartier en het stationsgebied opgeleverd. De zoektocht naar de derde locatie richten we daarom in eerste instantie op andere gebieden. De motie: M107 Ook Overvecht verdient nachtcultuur biedt bijvoorbeeld aanknopingspunten om de zoektocht in Overvecht te intensiveren.

We markeren gebieden in Utrecht waar Nachtcultuur kansrijk is
Agent of change principe
Tijdens het commissiedebat op 12 september 2024 is er naar aanleiding van SV Bescherm nachtcultuur & nachthoreca met het 'agent of change' principe toegezegd te onderzoeken of het Agent of Change (hierna AoC) principe in Utrecht toepasbaar zou kunnen zijn.
In het kort: het Agent of Change-principe stelt dat degene die verantwoordelijk is voor de verandering, ook verantwoordelijk is voor het managen van de impact van die verandering. Voor nachtcultuur betekent dat het beschermen van bestaande locaties tegen klachten van bewoners die later in dezelfde omgeving zijn komen wonen, terwijl ze van tevoren hadden kunnen weten dat er kans op overlast is. We zijn hiervoor in gesprek gegaan met collega's uit Brussel, Antwerpen en Toronto.
De eerste uitkomsten van deze verkenning geven waardevolle inzichten in de aanpak, uitwerking en best practices van het AoC-principe in verschillende steden. Uit het onderzoek blijkt dat elke stad te maken heeft met specifieke uitdagingen, waarbij de (dreigende) sluiting van nachthoreca en clubs overal een belangrijk gespreksonderwerp is geworden. Tegelijkertijd bevinden de steden zich in verschillende fasen van de implementatie en uitvoering van dit principe. Een van de belangrijkste inzichten is dat het actief communiceren van de AoC-gedachte leidt tot grotere bewustwording. Ook zonder AoC vast te leggen in wet- en regelgeving, kan er al vanuit het principe gehandeld worden. Bijvoorbeeld door een projectontwikkelaar in een vroeg stadium te koppelen aan de culturele ondernemers in een gebied. Zo kunnen er tijdig maatregelen getroffen worden, om overlast en klachten in de toekomst te voorkomen. Ook het onderstrepen van het belang van (bestaande) nachtlocaties past hierbij. Wij handelen op sommige locaties al in lijn met deze gedachte, zoals op de Nobelstraat. Er liggen hier nog kansen die verder benut kunnen worden. Daartoe roept ook M194 Nachtcultuur is ook een bestemming op. Hierin wordt opgedragen bij een wijziging van de bestemming van een pand die potentiële gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van een nachtclub, dit expliciet mee te nemen in het nieuwe bestemmingsplan, zodat de raad daarover kan oordelen. De mogelijkheden hiertoe worden onderzocht.

Het behoud van bestaande locaties houdt onze aandacht. Bassment (Voorstraat) sloot recent haar deuren, en daarmee is een nachtclub uit de binnenstad verdwenen. Door de snelle ontwikkeling van de stad heeft bescherming van bestaande nachtcultuur in de stad – mits ze voldoen aan wet- en regelgeving -prioriteit. Onze rol als gemeente in dergelijke situaties vergt maatwerk. Per geval kijken we wat er speelt en wat we kunnen betekenen.

Ruimte in een verdichtende stad

We zien dat de regels soms knellen, wat mogelijkheden van bestaande locaties om hun activiteiten te ondernemen, of (tijdelijk) uit te breiden bemoeilijkt. De mogelijkheden voor uitbreiding van het aantal A1 vergunningen zijn beperkt. De afstemming tussen beleid, uitvoer en toezicht bij bestaande culturele organisaties en nieuwe ambities is soms uitdagend. De gemeente vervult verschillende rollen: beleidsontwikkeling op ruimtelijk niveau, subsidiëring van culturele organisaties, vergunningverlening voor organisaties en evenementen en handhaving van de vergunning. Intern voeren we gesprekken over een verbetering in de afstemming tussen al deze rollen en communicatie hierover naar de sector.

4. De stad is levendig én leefbaar

Locatieprofielen & gebiedsprofielen
Locatiebeleid en zoektocht grote locatie voor evenementen
Om de ruimte in de stad goed te verdelen en de balans te bewaken heeft u in juni 2024 het Locatiebeleid evenementen vastgesteld. Hierbij is besloten om te werken met een reserveringskalender evenementen en in het verlengde daarvan met locatieprofielen voor tien plekken in de stad. Op 11 november 2024 heeft de burgemeester de reserveringskalender volgens de nieuwe werkwijze vastgesteld. Op 28 maart 2025 bent u via deze brief geïnformeerd over het zoekproces naar een locatie voor grote evenementen.

De Utrechtse nacht bruist van de creativiteit en het initiatief en onze subsidieregeling geeft daar op laagdrempelige wijze antwoord op. Met het einde van het programmabudget in zicht, richten we ons het komende jaar ook op de lange termijn. Zodat nachtcultuur niet alleen nu, maar ook in de toekomst een vaste plek houdt in ons beleid.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

EVENT ACOUSTICS
ACOUSTIC TECHNOLOGY

Kan de luide muziek avond/nacht blijven in de stad?

Wonen en uitgaan laten samengaan maar hoe?

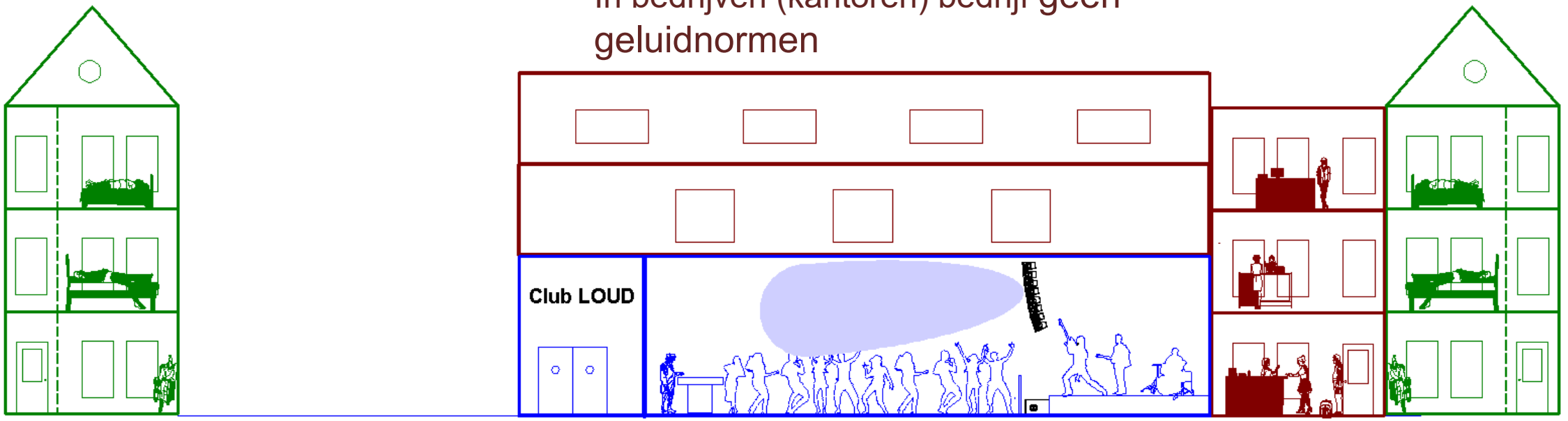
Peter van der Geer
Event Acoustics
Proostwetering 50
3543 AH Utrecht
www.eventacoustics.com

Gemeente Utrecht

EVENT ACOUSTICS
ACOUSTIC TECHNOLOGY

Oude situatie

In bedrijven (kantoren) bedrijf geen geluidnormen

Gevel woning
Dag: 50 dB(A)
Avond:45 dB(A)
Nacht: 40 dB(A)

In de oude situatie 100 dB(A)

muziek met 115 dB(C) bastonen
(in de nacht 23:00-07:00 uur)

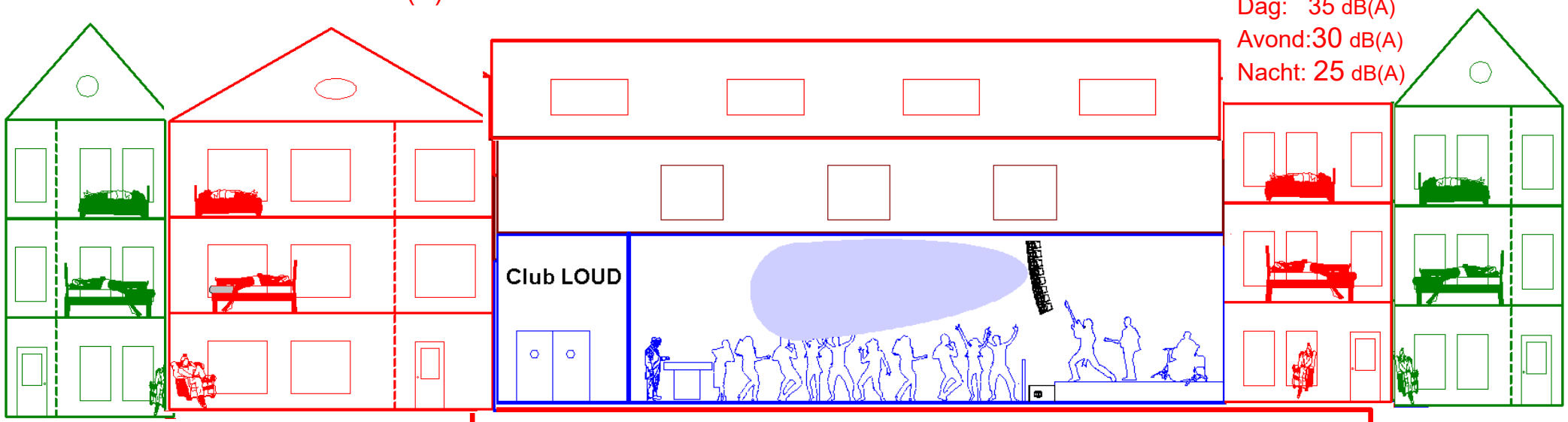
Gevel woning
Dag: 50 dB(A)
Avond:45 dB(A)
Nacht: 40 dB(A)

Nieuwe situatie

In woning
Dag: 35 dB(A)
Avond:30 dB(A)
Nacht: 25 dB(A)

In woningen
Dag: 35 dB(A) Avond:30 dB(A) Nacht: 25 dB(A)

In woning
Dag: 35 dB(A)
Avond:30 dB(A)
Nacht: 25 dB(A)

Gevel woning
Dag: 50 dB(A)
Avond:45 dB(A)
Nacht: 40 dB(A)

In de nieuwe situatie 85 dB(A) muziek
met 100 dB(C) bastonen
(in de nacht 23:00-07:00 uur)

Gevel woning
Dag: 50 dB(A)
Avond:45 dB(A)
Nacht: 40 dB(A)

Welke knoppen zijn er

- **Zachter zetten**
- **Minder bastonen, dB(C)**
- **Isoleren bij podium/club**
- **Isoleren bij woningen**
- **Hogere waarden vergunnen**

- Omgevingsplan aanpassen
- Locatie monitoring

Kan het zachter ?

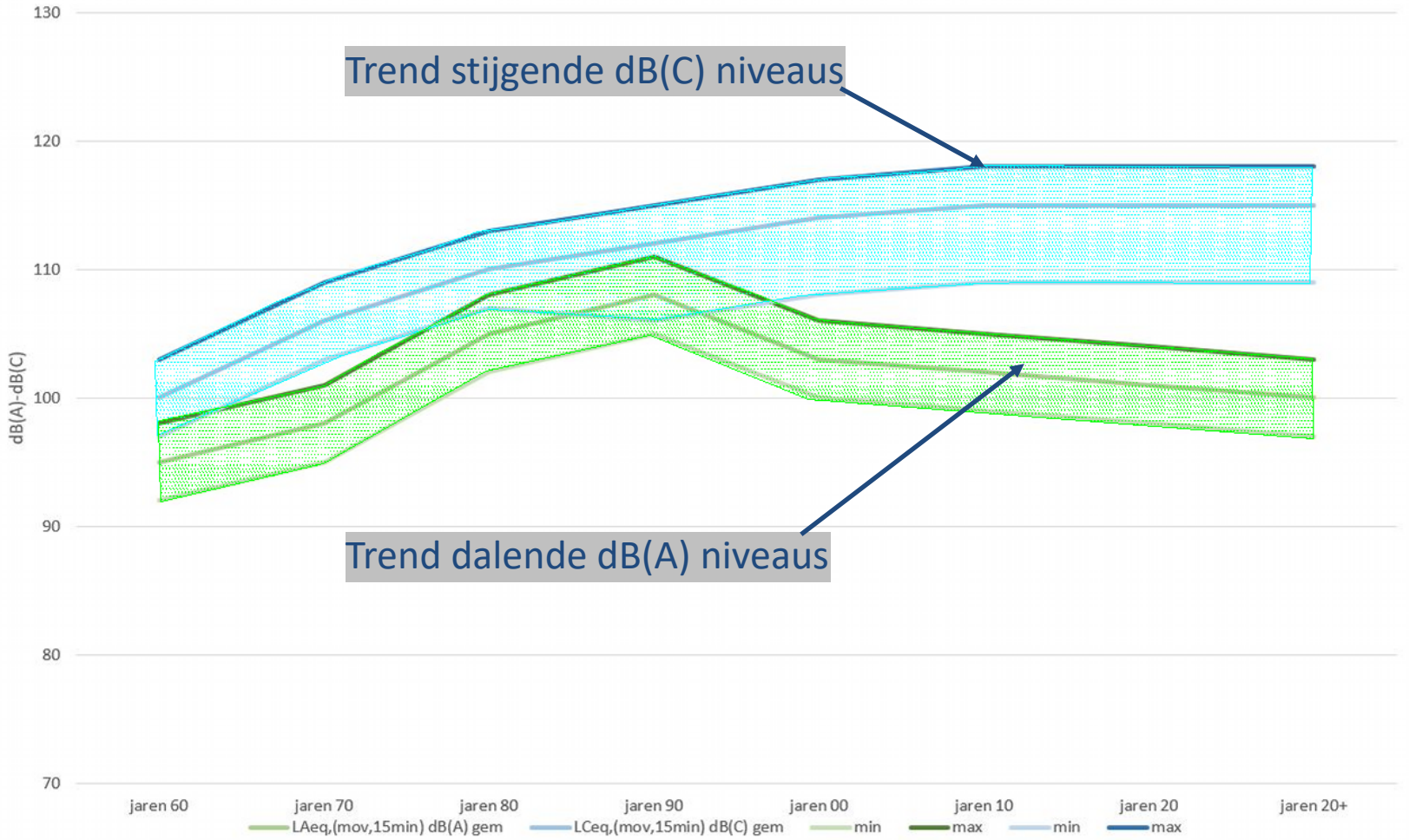
	Minimum A $L_{Aeq,mov,5min}$	Minimum C $L_{Ceq,mov,5min}$	Redelijk A $L_{Aeq,mov,15min}$	Redelijk C $L_{Ceq,mov,15min}$	Gewenst A $L_{Aeq,mov,15min}$	Gewenst C $L_{Ceq,mov,15min}$	Voorbeelden
Singer songwriter	88	95	93	103	95 - 100	102 - 108	Douwe Bob
Live band Top 2000 muziek	93	103	95	105	95 - 100	102 - 110	Edwin Evers band
Live band met nadruk op bas tonen	93	105	97	110	98 - 103	110 - 118	Rammstein
Rap / Hip hop	95	108	100	112	100 - 103	112 - 118	De Jeugd van Tegenwoordig
Meezing act (tape artiest)	98	105	100	108	100 - 103	108 - 115	Mart Hoogkamer
Dj Top 2000	93	103	95	105	95 - 100	102 - 110	The Chainsmokers
DJ Dance	95	108	97	110	98 - 103	110 - 118	Armin van Buuren
DJ House	95	110	97	114	98 - 103	114 - 118	Oliver Heldens
DJ Techno	95	112	97	115	97 - 100	118 - 123	Charlotte de Witte
DJ Meezing act (tape artiest)	98	105	100	110	100 - 103	110 - 115	Kriss Kross Amsterdam

Midden en hoge tonen dB(A)

Bastonen dB(C)

Minder bastonen

Geluidniveaus in de loop der jaren (ervaringscijfers)

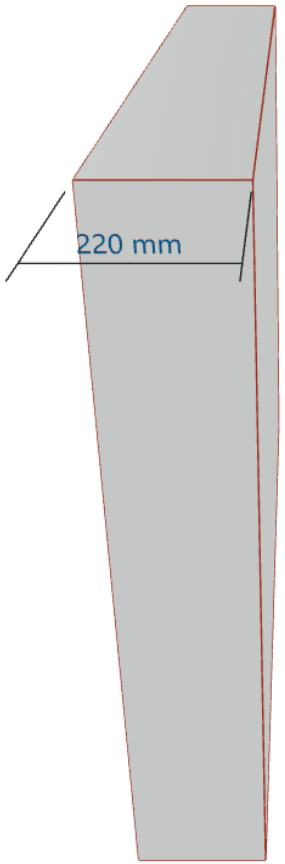
Midden en hoge tonen dB(A)

Bastonen dB(C)

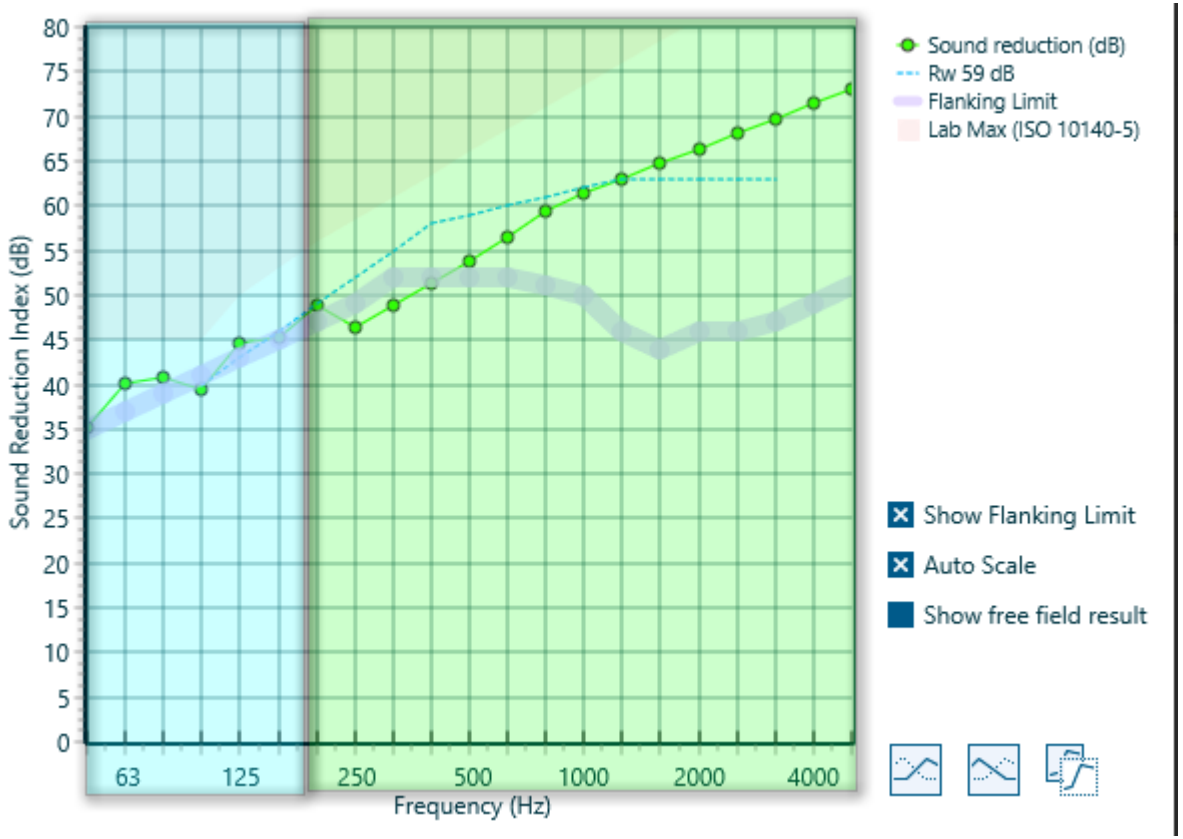
Gemeente Utrecht

EVENT ACOUSTICS
ACOUSTIC TECHNOLOGY

Isoleren podium/club

Massieve steens muur

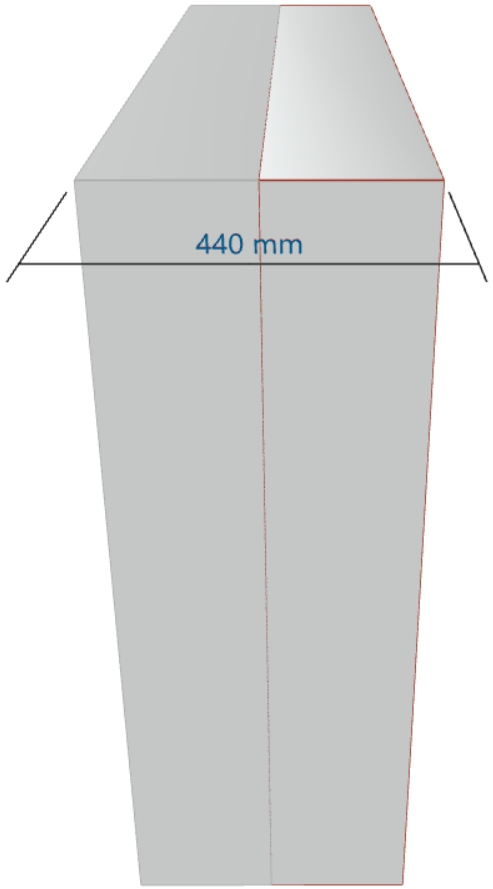

Midden en hoge tonen dB(A)

Bastonen dB(C)

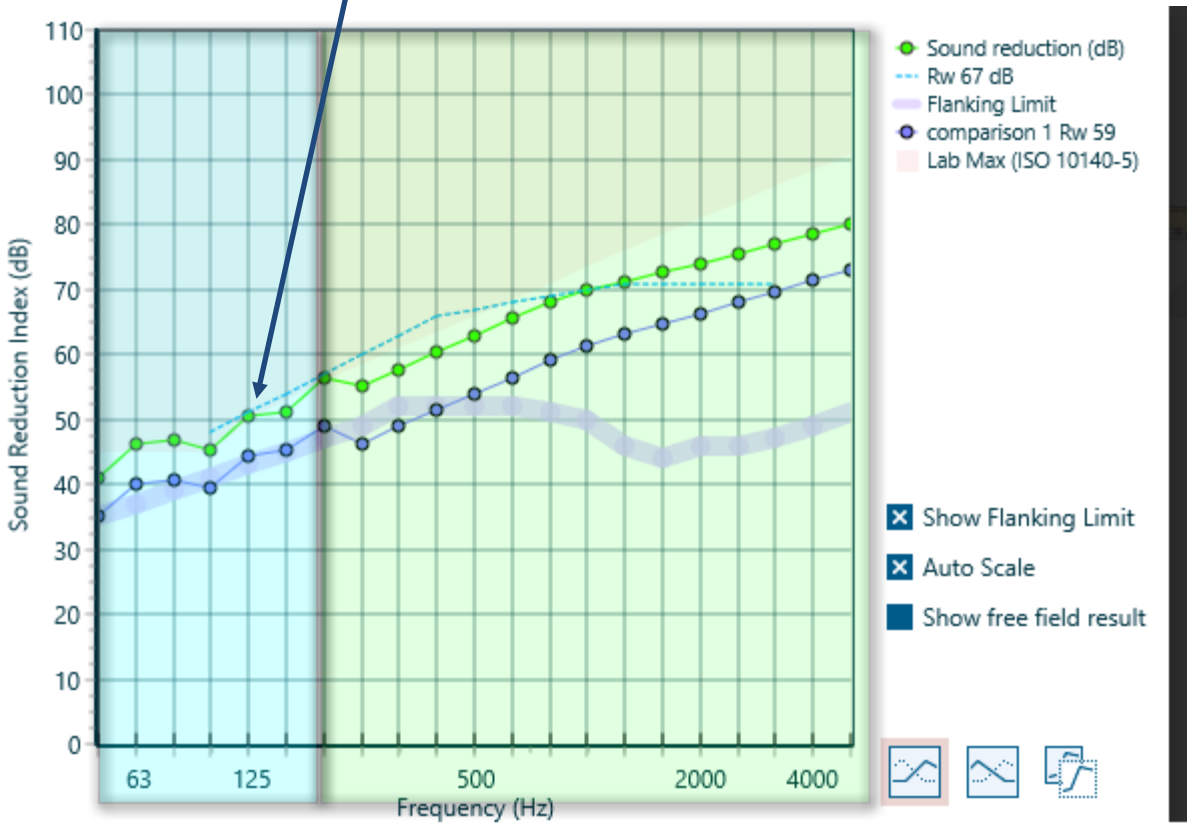
Bestaand

Isoleren podium/club

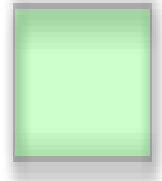

Dubbele steens muur

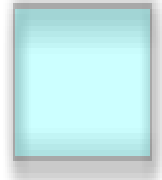
Maar 4-6 dB verbetering

Muur 2x zo dik

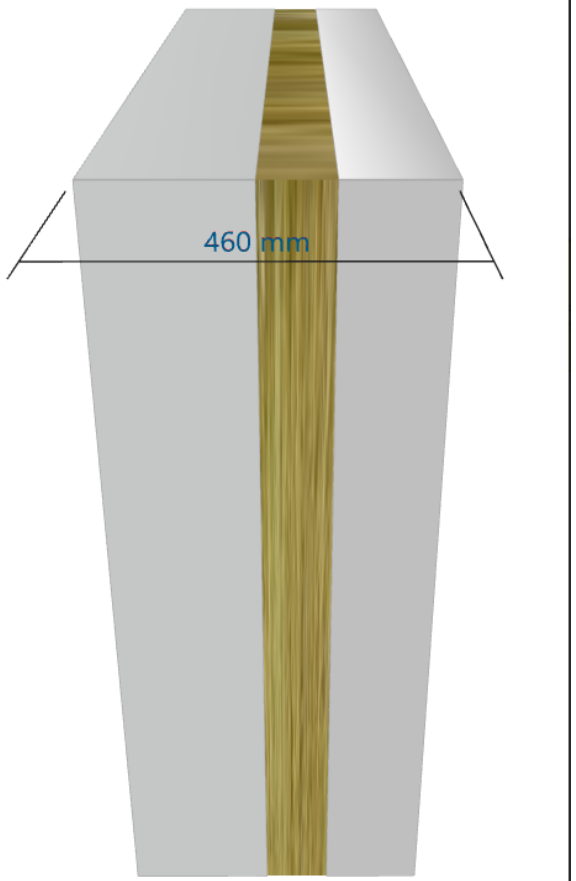

Midden en hoge tonen dB(A)

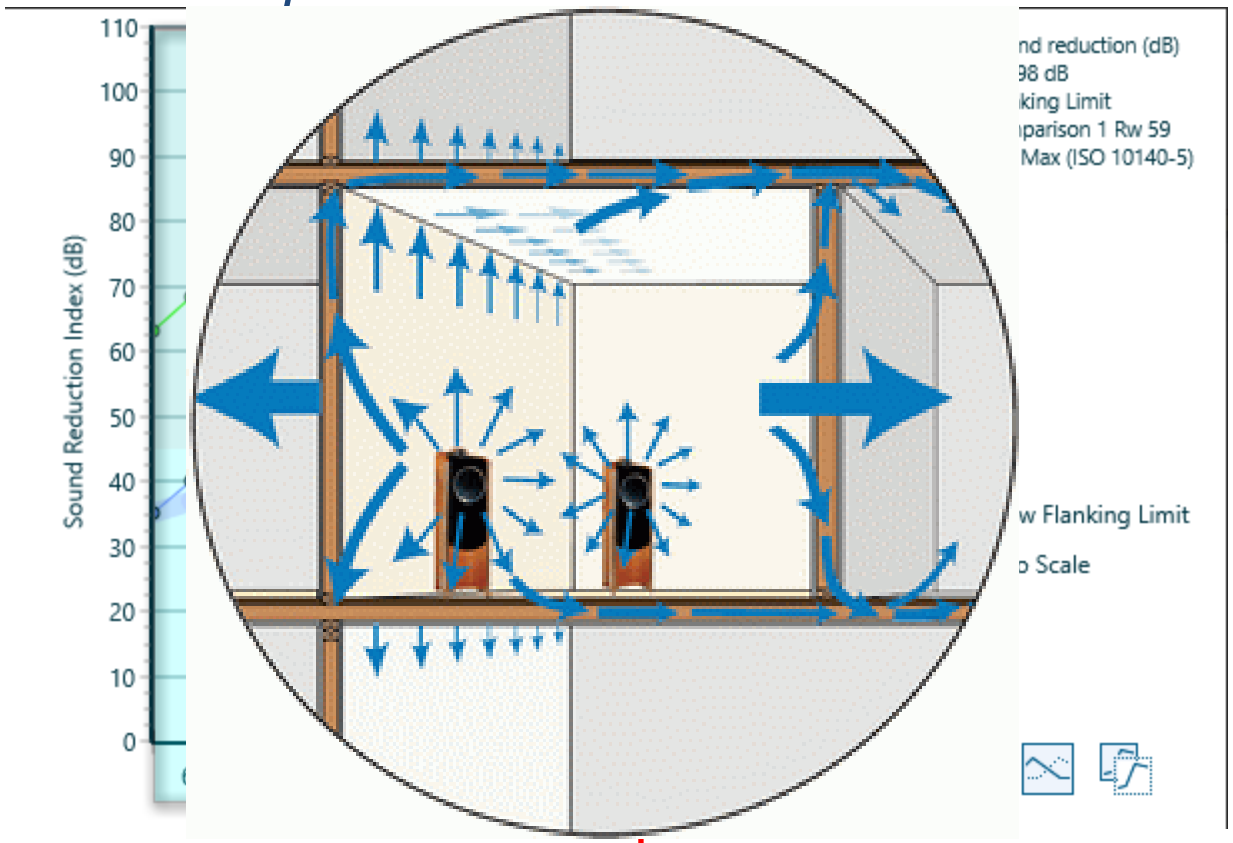
Bastonen dB(C)

Isoleren podium/club

Steens muur met vrijstaande stenen voorzetwand

Geeft gewenste verbetering allen bij door in doos constructie

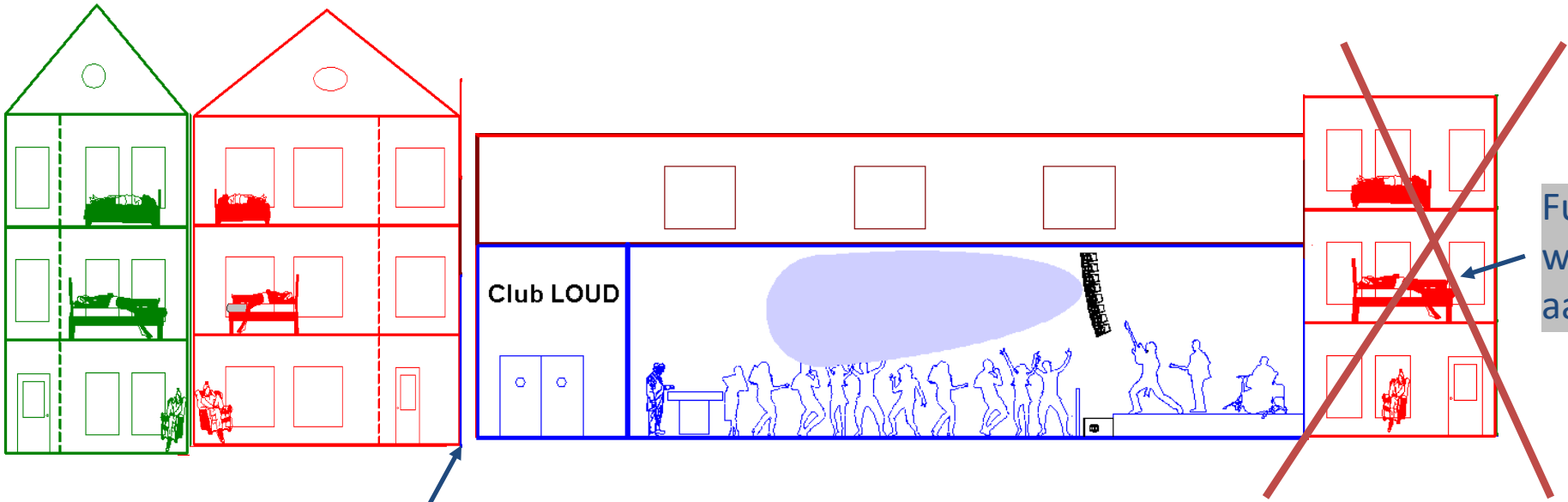
Muur + 110 mm vrijstaande betonnen voorzetwand

Flanking probleem

Midden en hoge tonen dB(A)

Bastonen dB(C)

Isoleren bij woningen

Niet toestaan dat er tegen de podium/club gebouw aangebouwd wordt

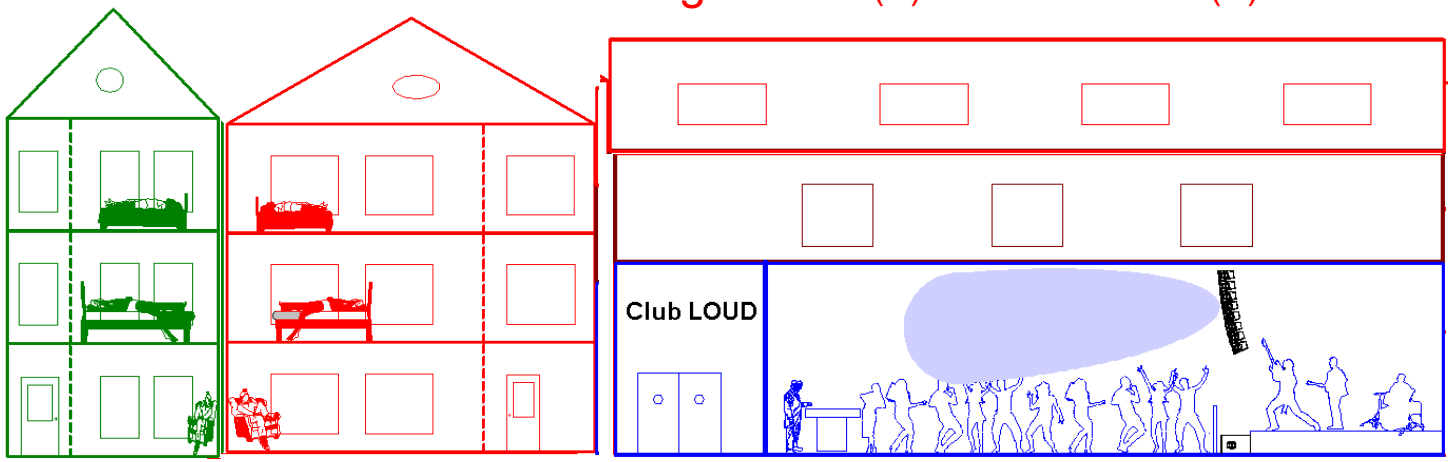
Functie verandering naar wonen niet toestaan. Bij aanpandige bebouwing

Niet mogelijk

Normen verhogen

In woningen

Dag: 35 dB(A) Avond:30 dB(A) Nacht: 25 dB(A)

Gevel woning

Dag: 55 dB(A)

Avond:50 dB(A)

Nacht: 45 dB(A)

In de woningen niet mogelijk beschermingsniveau dient altijd gehandhaafd te worden.

Gevelwaarde beperkt mits door isolatie van gevel beschermingsniveau binnen gehandhaafd blijft

Omgevingswet

Het doel van de Omgevingswet is om de wet- en regelgeving rondom de fysieke leefomgeving te vereenvoudigen en te bundelen.

De wet streeft naar een samenhangende benadering van ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water.
Hier zijn enkele belangrijke doelen van de Omgevingswet:

1.Vereenvoudiging en verbetering:

Door het bundelen van bestaande wetgeving zijn er minder regels nodig, wat het omgevingsrecht inzichtelijker en gebruiksvriendelijker maakt.

2.Leefomgeving centraal:

De fysieke leefomgeving staat centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving, wat zorgt voor een integrale aanpak van bouwwerken, infrastructuur, milieu en erfgoed.

3.Ruimte voor lokaal maatwerk:

**Gemeenten en andere decentrale overheden krijgen meer keuzeruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken,
volgens het principe "Decentraal, tenzij"**

4.Snellere besluitvorming:

Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en efficiënter, met een reguliere procedure voor vergunningaanvragen met een beslistermijn van 8 weken.

De Omgevingswet is ontworpen om een open, flexibele, uitnodigende en innovatieve werkwijze te bevorderen, waarbij vertrouwen centraal staat.

Omgevingswet

- Er is nu met name een ruimtelijke component aan toegevoegd. De gemeente moet eigenlijk per locatie gaan kijken naar een evenwichtige toedeling van functies.
- Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) is een principe binnen de Omgevingswet waarbij een gemeente regels stelt in het omgevingsplan om verschillende functies (zoals wonen, werken, natuur, infrastructuur) op een locatie zodanig te verdelen en af te wegen dat een balans ontstaat tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. Het doel is om overlast te voorkomen, schaarse ruimte optimaal te benutten, en te zorgen voor duurzaamheid en veiligheid

Omgevingsplan aanpassen

In omgevingsplan een algemene onderbouwing van de beleidskeuzes (omgevingsvisie)

- Specifieke Locatie Profielen opstellen

Voorbeeld regels:

- Functie verandering naar wonen niet toestaan. Bij aanpandige bebouwing bij club/podium.
- Binnen 10 meter van gebouw podium/club geen woningen realiseren.
- Bij het realiseren van gebouwen en/of uitbouw van bestaande woningen bij een podium/club dient er altijd meer dan 100 mm afstand tussen het gebouw van de podium/ club te zijn.
- Slaapkamers altijd aan de geluidsluwe zijde van een podium/club
- De gevels van woningen dienen zodanig geïsoleerd te zijn dat het geluid van pratende mensen (wachtrij) de geldende geluidnormen in woningen niet overschrijden

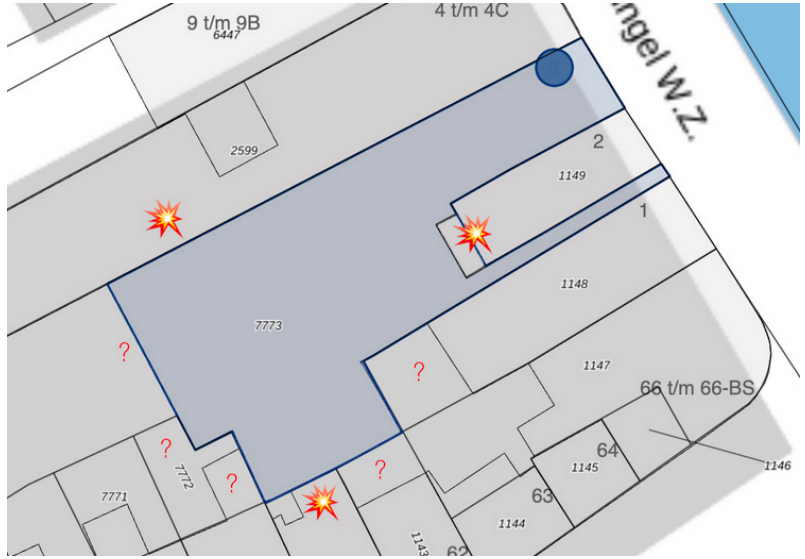
Bedrijven en zonering

Bedrijven kunnen hinder opleveren voor gevoelige functies, zoals woningen. Daarom is het belangrijk voldoende afstand aan te houden. Wat voldoende afstand is, is afhankelijk van de aard van de bedrijvigheid. Meestal is geluid de belangrijkste factor. Soms is juist de geurhinder, stofhinder of veiligheid (door opslag van gevaarlijke stoffen) bepalend voor de afstand tot gevoelige functies.

Gemeenten kunnen deels zelf bepalen wat aanvaardbare afstanden of aanvaardbare geluid- of geurhinderniveaus zijn. Daarbij moeten zij wel rekening houden met de landelijk geldende regels. (Beschermingsniveau binnen)

Locatie monitoring

- Per locatie actief beoordelen welke ontwikkelingen te verwachten zijn.
- Aanpassen van locatieprofiel
- Actief verwerven van aangrenzende panden.
- Isoleren van gevels van woningen (straatlawaai)

Is luide muziek veilig?

Luide muziek is schadelijk en verslavend
maar is heerlijk en geeft ontzettend veel mensen plezier !!!

1. Muziek vermindert pijn
2. Muziek verbetert je workouts
3. Muziek verbetert je eetpatroon
4. Muziek helpt je beter slapen
5. Muziek vermindert stress
6. Muziek helpt bij depressie
7. Muziek stimuleert de bloedvaten
8. Muziek versterkt je geheugen
9. Muziek vergroot je ruimtelijk inzicht

Aldus MuziekWerkt

De omgeving waardeert het vaak minder !!

Gemeente Utrecht

EVENTACOUSTICS
ACOUSTIC TECHNOLOGY

Zachter Zetten !

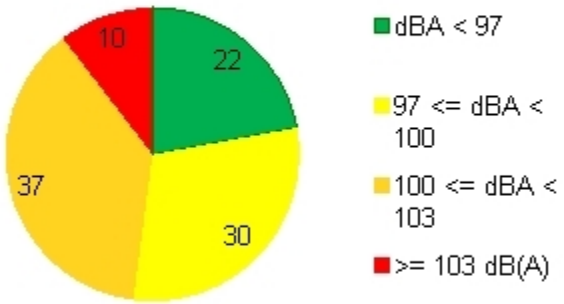
Pop podia shows

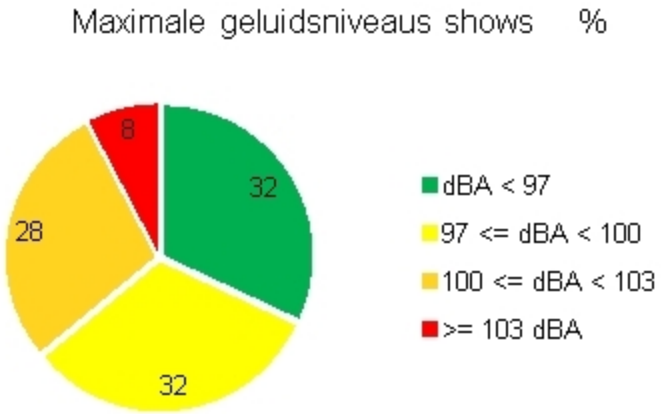
Evenementen shows

Luidste 15 minuten

N=3709

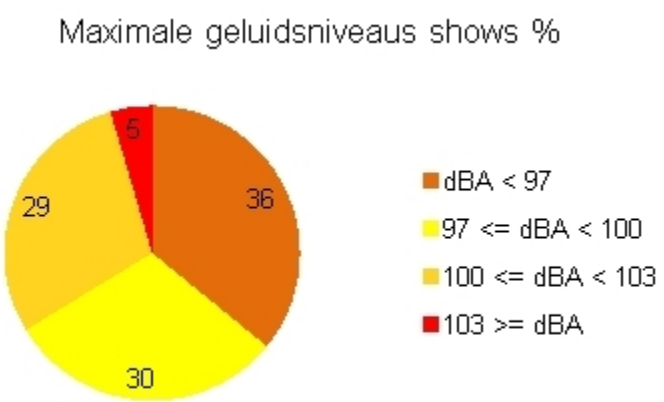
2022

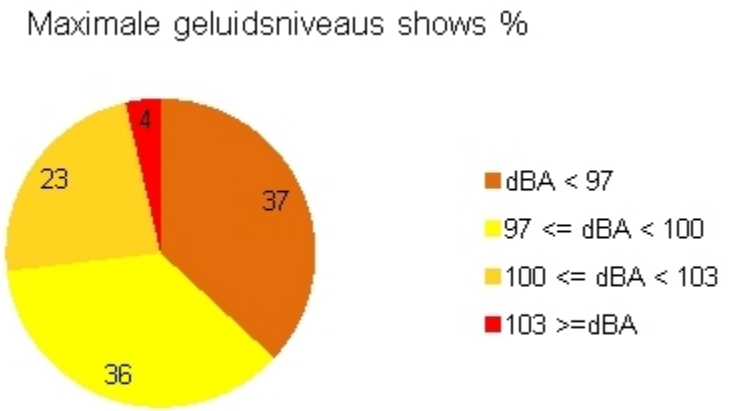

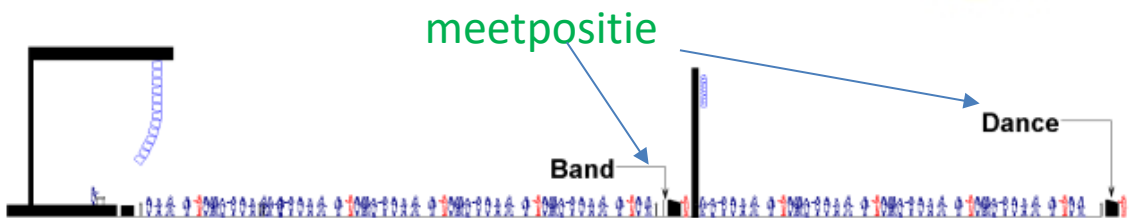

N=6090

2023

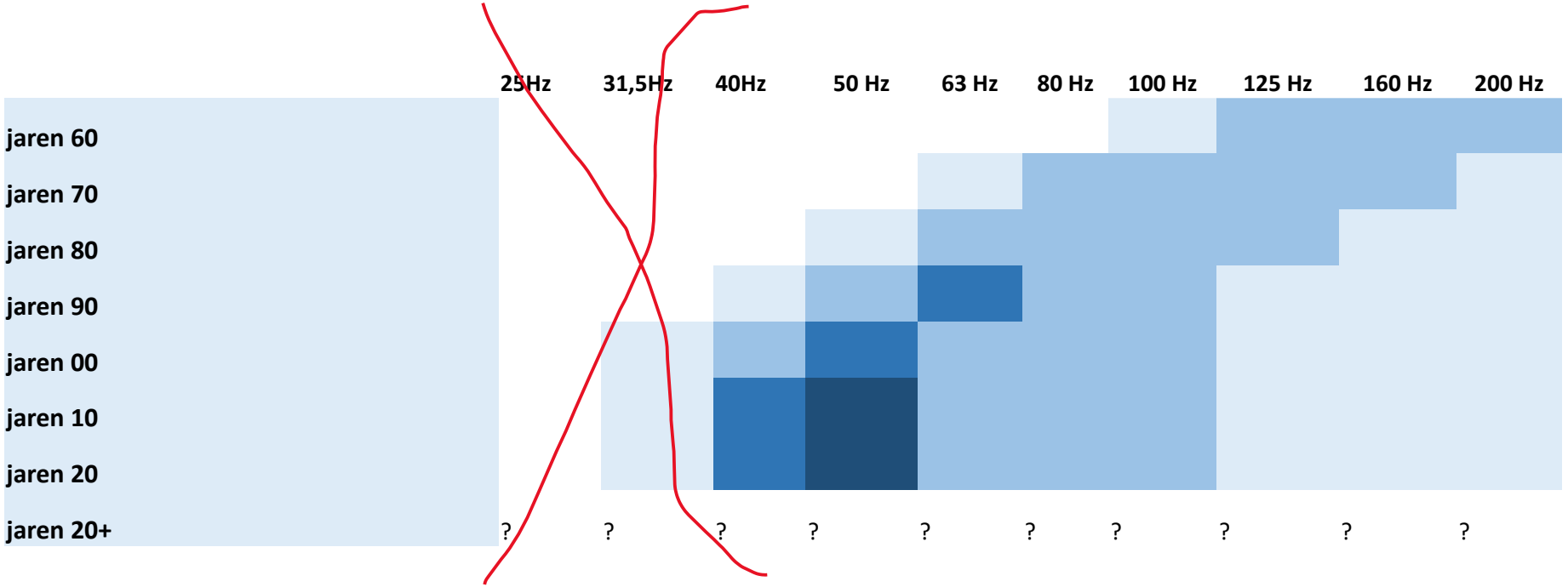

Gemeente Utrecht

EVENTACOUSTICS
ACOUSTIC TECHNOLOGY

De lagere bastonen beperken

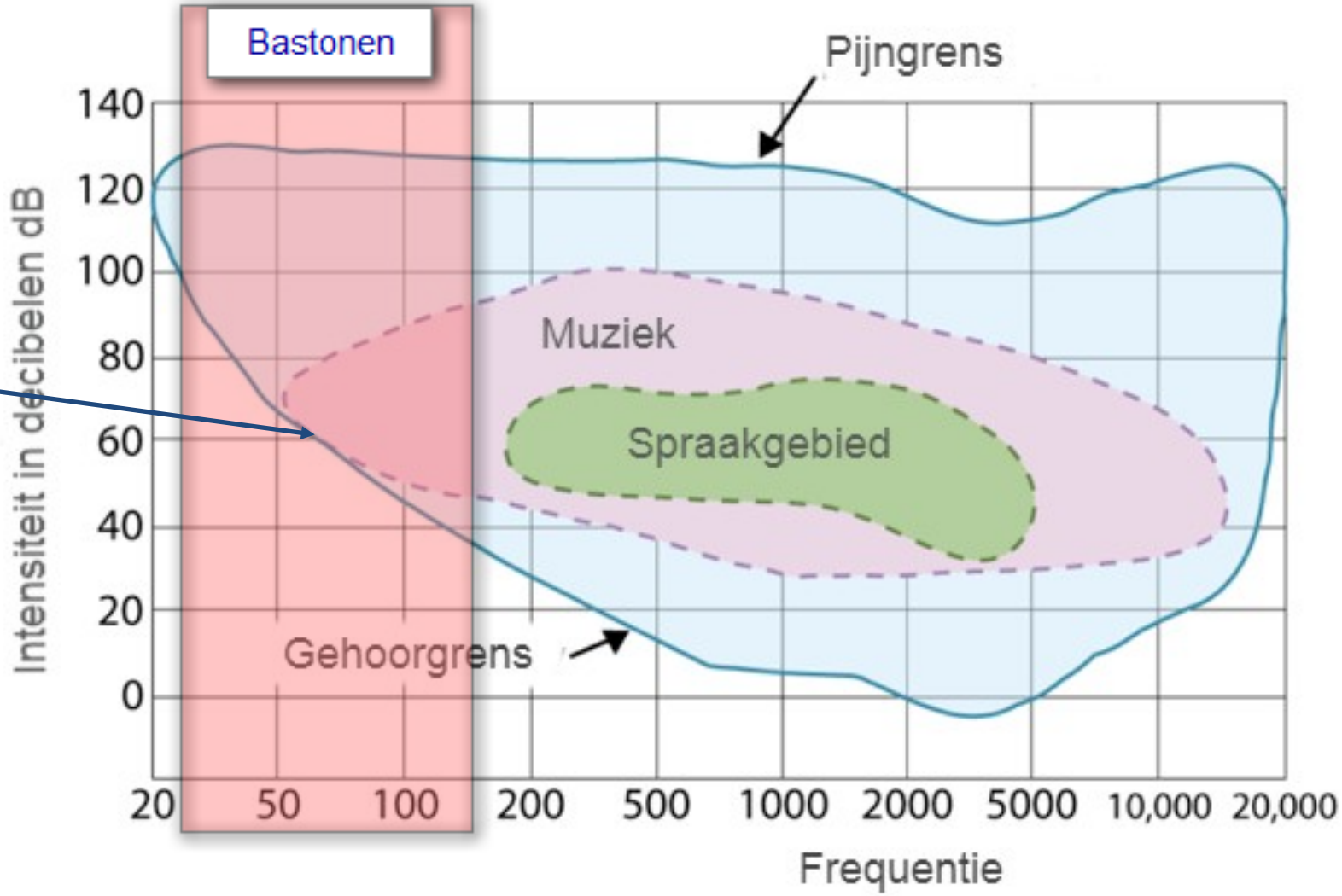
“Een afname van het geluidniveau van 8 dB, vanaf de 40Hz, per elk lagere tertsband (24 dB per octaafband) of hoger.”

Gemeente Utrecht

EVENT ACOUSTICS
ACOUSTIC TECHNOLOGY

dB(A) en dB(C)

Gehoor is minder gevoelig voor bastonen. Daarom dB(C) waarde hoger

RIB problematiek nachtcultuur

30 september 2025

L. van Woersem (CZ), M. Prent (EZ) & T. Ruis (VTH)

Introductie

- Introductie CZ, EZ (Horeca) en VTH.
- Beleid ligt ten grondslag aan de regels die we maken en uitvoeren.
- Belangrijkste beleid voor de nachtcultuur: Nachtvisie & Ontwikkelingskader Horeca Utrecht (OHU).
- Meerjarig beleid = continuïteit, meerjarige stabiliteit, voorspelbaarheid en gelijkheid. Maar daarom ook: aanpassing vraagt tijd.
- Gelijke behandeling vs. gemotiveerd afwijken.
- Niet alles is gemeentelijk beïnvloedbaar: wet- en regelgeving uit Den Haag.

Nachtvisie

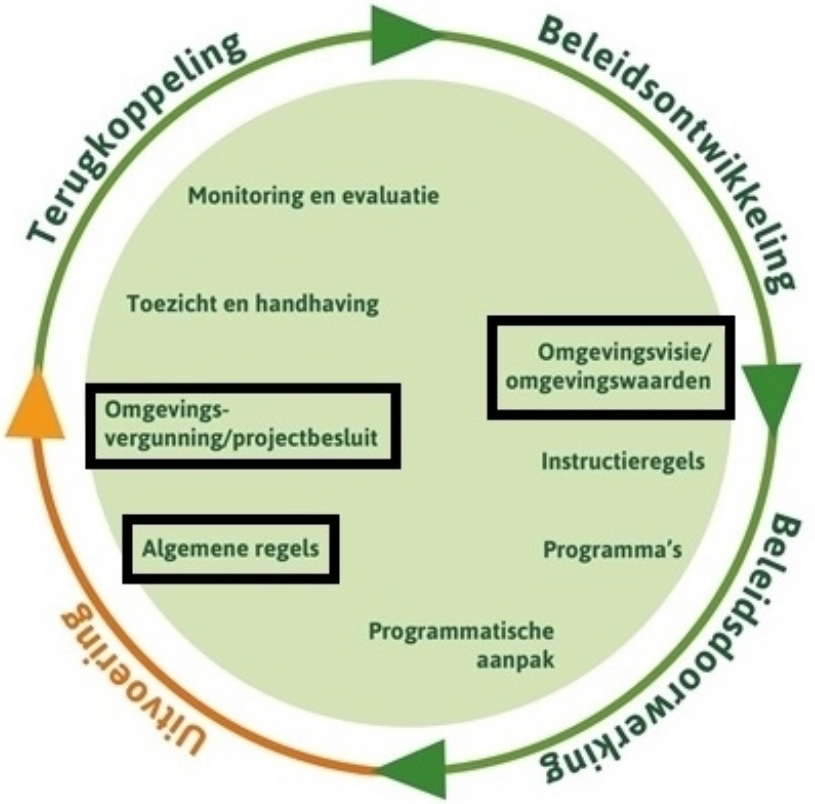
- Vastgesteld in juni 2023, lopend tot 2030, budget t/m 2026.
- Nachtvisie is in basis domeinoverstijgend, opgesteld ism met VTH, OOV, EZ (evenementen & Horeca) en Volksgezondheid.
- Jaarlijkse update met raadsbrief in het voorjaar:
  - 1 vd 3 locaties gerealiseerd (Kabul a GoGo)
  - Tender Fort Lunet I, II en III (Loods A) (10-20x p/j)
  - Nachtloket is open
  - Nachtregeling loopt (batch 2026 gaat in oktober weer open)
  - Pilot 16+ loopt
  - Campagne sociale veiligheid achter de voordeur
- Maar ook dilemma's en nieuwe uitdagingen.

Ontwikkelingskader Horeca Utrecht 2018

- Beoordeling initiatieven op basis van Horecacategorieën (A t/m D) en profielen per deelgebieden uit het OHU.
- Initiatieven nachtcultuur vallen snel in de zwaarste categorie (A1), hierdoor op niet veel plekken in te passen.
- Evaluatie OHU vindt momenteel plaats n.a.v. motie 212 Horeca 3.0 tijd voor een flexibel en toekomstbestendig kader.
- Op basis van de evaluatie volgt mogelijk herziening van het OHU.

Van het OHU naar een vergunning

- Omgevingsvisie: het OHU is onderdeel van de Omgevingsvisie. Dat is een kader waarin we ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vastleggen.
- Omgevingsplan: algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld verdeling van functies (horeca, wonen, maatschappelijk etc.).
- Omgevingsvergunning: toestemming activiteit uitvoeren in fysieke leefomgeving.

Gemeente Utrecht

Horecavergunning en omgevingsvergunning.

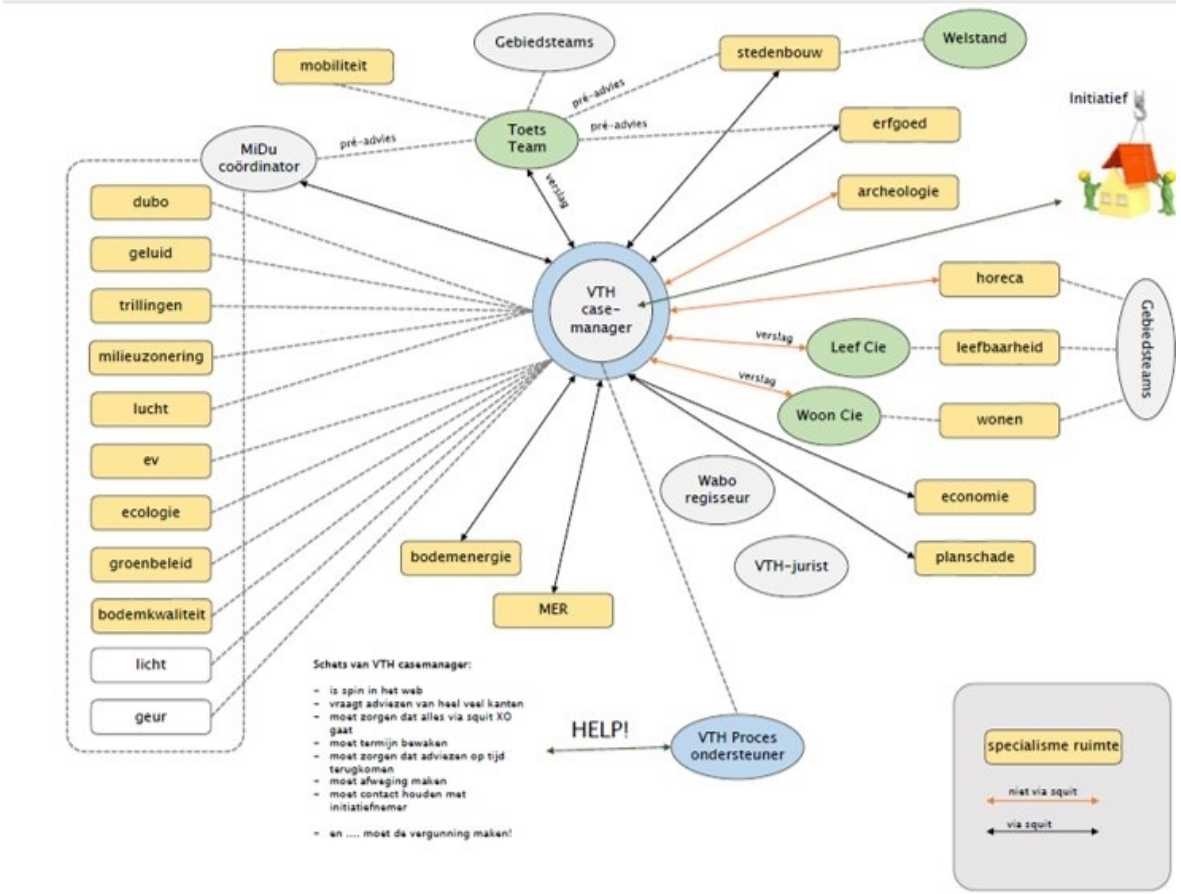
- Direct aanvraag omgevingsvergunning > plannen die vaak passen in omgevingsplan.
- Eerst aanvraag voor omgevingsoverleg > plannen die vaak niet passen in omgevingsplan.

Omgevingstafel: 4 stappen doorlopen voor een integrale afweging:

- Onderzoeken integraal of plan **wenselijk** is;
- Onderzoeken of het plan **haalbaar** is op deze plek;
- Bespreken onder welke **voorwaarden** gemeente akkoord gaat met het plan;
- Laten weten welke **vergunning(en)** nodig zijn voor plan.

Bij de tafel worden in de stappen alle belangen integraal afgestemd en de adviezen gewogen. Hoe ziet er uit?

Afwegingskader omgevingsvergunning

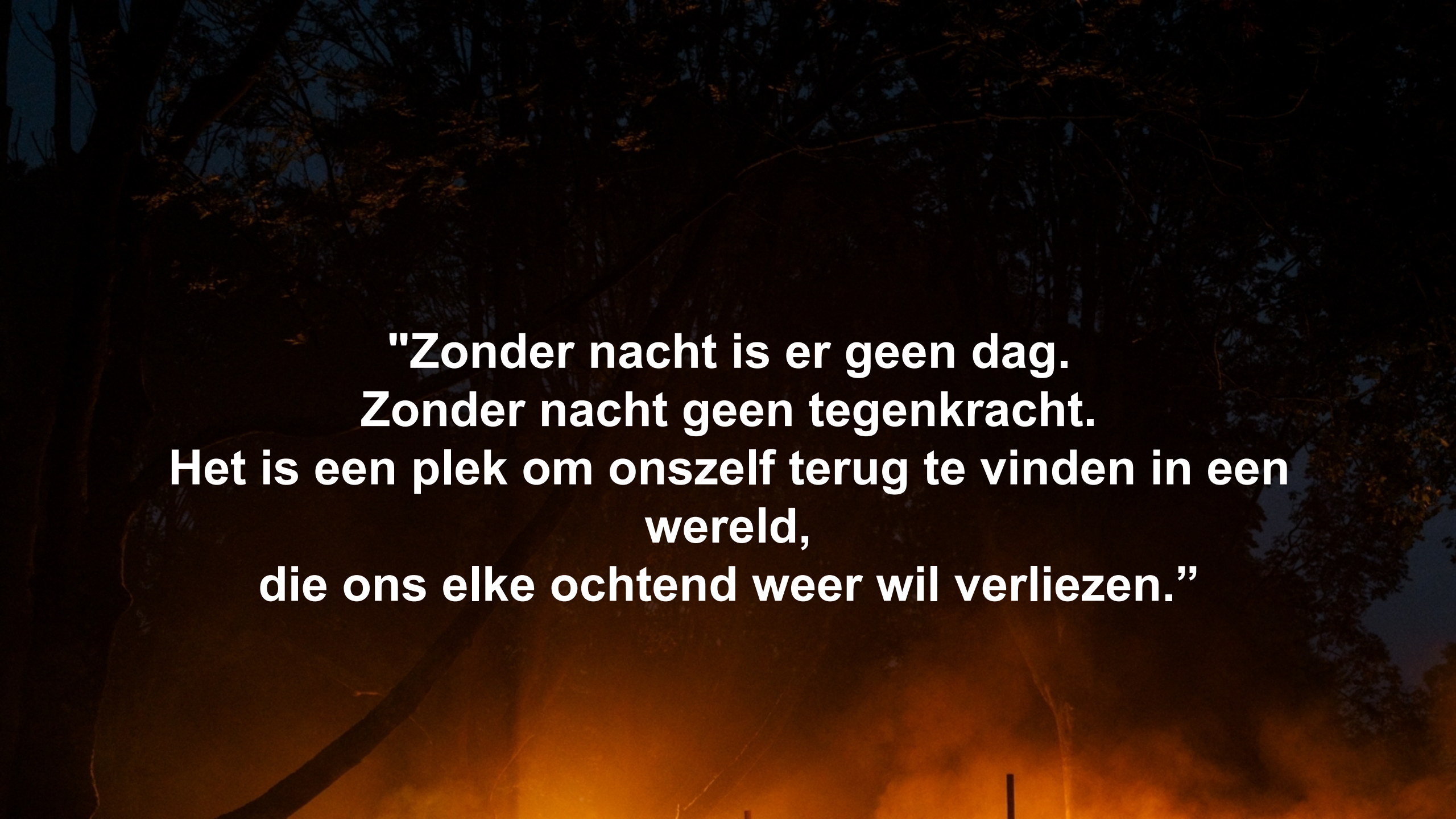

Gemeente Utrecht

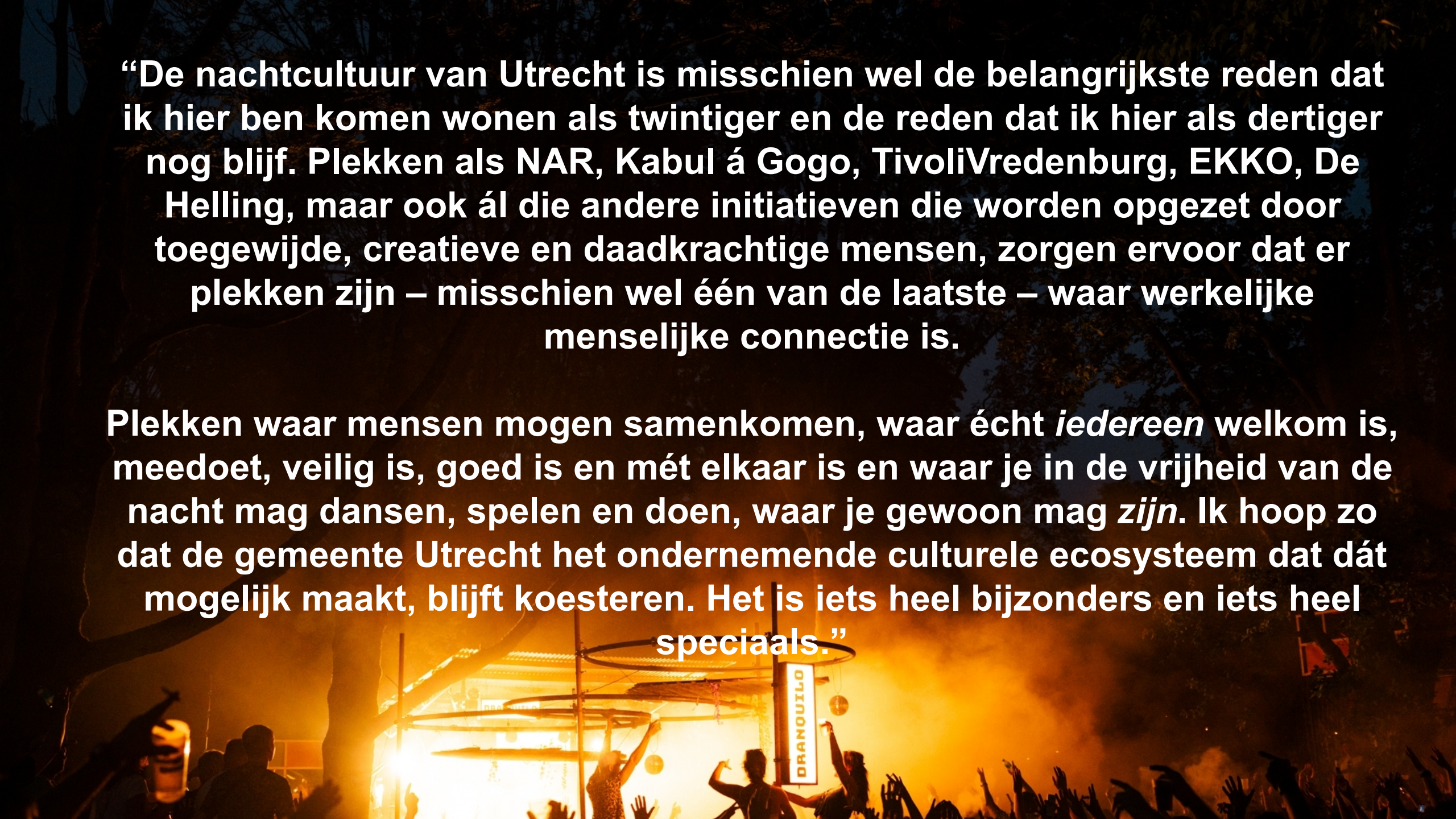
Afsluiting

- Er wordt gewerkt aan de uitvoering van de Nachtvisie.
- We evalueren het Ontwikkelingskader Horeca Utrecht.
- De winkel draait ondertussen gewoon door.

“In een tijd van verdeeldheid,
brengt de nachtcultuur mensen
samen.”

"Zonder nacht is er geen dag.
Zonder nacht geen tegenkracht.
Het is een plek om onszelf terug te vinden in een wereld,
die ons elke ochtend weer wil verliezen.”

“Voor mij is het nachtleven in Utrecht een manier om verbinding te maken met de stad en de mensen die er wonen.”

“De nachtcultuur van Utrecht is misschien wel de belangrijkste reden dat ik hier ben komen wonen als twintiger en de reden dat ik hier als dertiger nog blijf. Plekken als NAR, Kabul á Gogo, TivoliVredenburg, EKKO, De Helling, maar ook ál die andere initiatieven die worden opgezet door toegewijde, creatieve en daadkrachtige mensen, zorgen ervoor dat er plekken zijn – misschien wel één van de laatste – waar werkelijke menselijke connectie is.

Plekken waar mensen mogen samenkomen, waar écht *iedereen* welkom is, meedoet, veilig is, goed is en mét elkaar is en waar je in de vrijheid van de nacht mag dansen, spelen en doen, waar je gewoon mag *zijn*. Ik hoop zo dat de gemeente Utrecht het ondernemende culturele ecosysteem dat dát mogelijk maakt, blijft koesteren. Het is iets heel bijzonders en iets heel speciaals.”

“Je bent nooit te jong om oud te gaan.”

“Dankzij het nachtleven heb ik mijn eigen identiteit ontdekt en vrienden voor het leven gevonden. Op de dansvloer ontstaan vaak sneller en diepere connecties dan daarbuiten.

Behalve thuis is de club misschien wel de enige plek waar ik volledig mezelf kan zijn en helemaal in het moment leef—zonder stress of piekergedachten.”

"De nacht is een vrijplaats voor iedereen die juist zijn ogen dicht wilt doen voor de orde van de dag.
Ontspanning, cultuur, zelfexpressie en contact komen hier samen binnen de kaders van sociale veiligheid en dat vind ik een heel mooi en waardevol fenomeen."

“Community, een veilige plek, thuis.”
“Safety and freedom.”
“Happiness, freedom and friends.”

“Nachtcultuur betekent voor mij het begin en eind van mijn creatieve proces. Door kennismaking ontstaan samenwerkingen en inspiratie.”

“Het nachtleven in Utrecht betekent voor mij gemeenschap en de mogelijkheid om samen te komen met ‘jouw mensen’.”

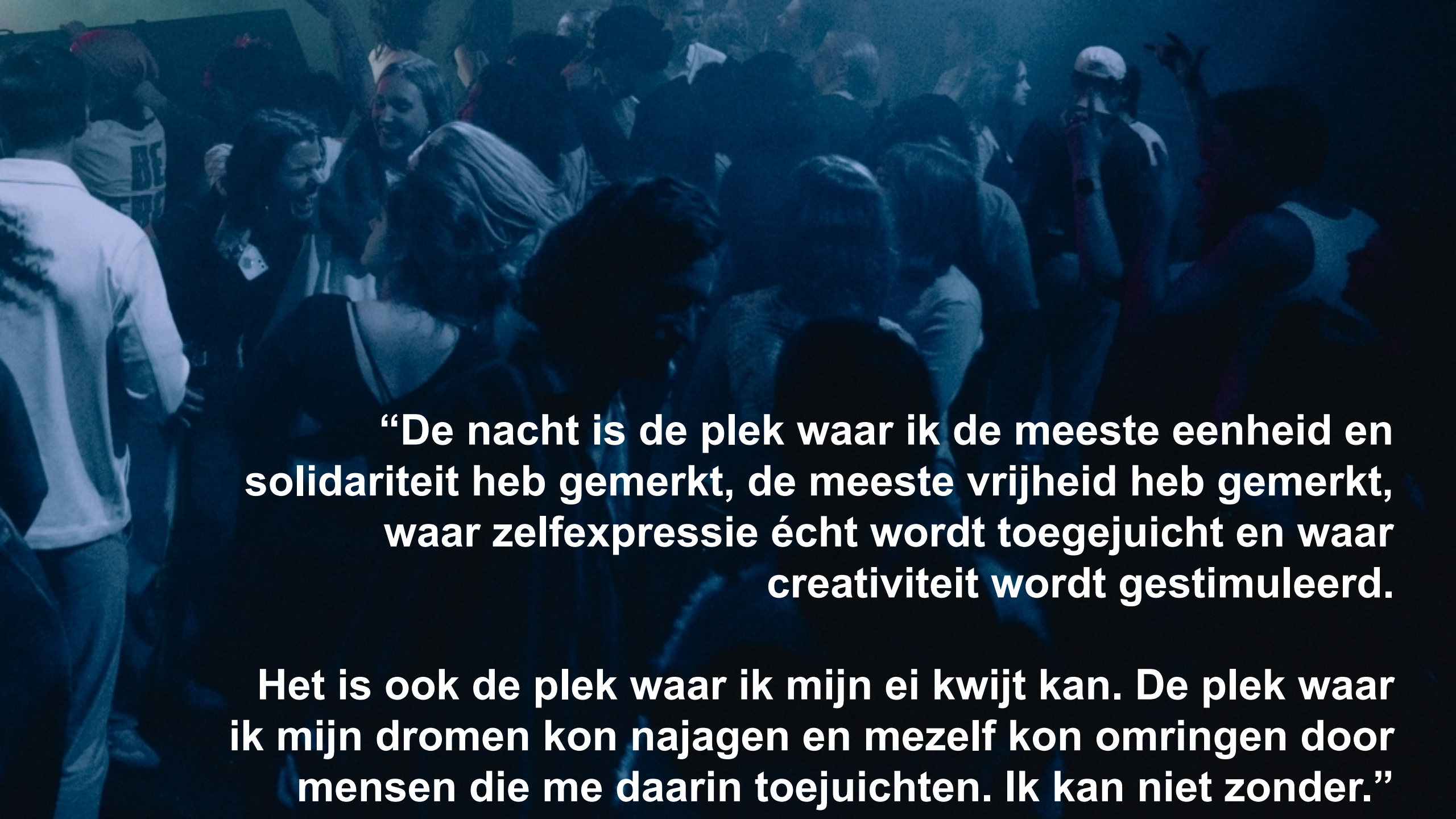

“Voor mij is nachtcultuur een plek waar je de problemen van overdag achter je kunt laten en volledig kunt opgaan in het moment. In de nacht heb ik nieuwe vrienden leren kennen en de vrijheid gevonden om los te laten wanneer ik dat het meest nodig had. Een levende nacht staat voor mij gelijk aan een levende stad – een plek waar cultuur en creativiteit elkaar versterken en

Daarom geloof ik dat nachtcultuur nooit mag verdwijnen en niet te veel dichtgeregeld moet worden. Er moet ruimte blijven voor experiment, en die ruimte zou zelfs actief aangemoedigd moeten worden. Alleen zo kan de nacht haar rol behouden als uitlaatklep, ontmoetingsplek en bron van nieuwe ideeën.”

“Contact maken met medebewoners, muziekliefhebbers, en een plek vinden waar je je vrij, jezelf en verbonden kunt voelen tegelijk.
Uitgaan naar clubs heeft mijn persoonlijke ontwikkeling op een positieve manier enorm beïnvloed.”

“De nacht is de plek waar ik de meeste eenheid en solidariteit heb gemerkt, de meeste vrijheid heb gemerkt, waar zelfexpressie écht wordt toegejuicht en waar creativiteit wordt gestimuleerd.

Het is ook de plek waar ik mijn ei kwijt kan. De plek waar ik mijn dromen kon najagen en mezelf kon omringen door mensen die me daarin toejuichten. Ik kan niet zonder.”

“Een levendig nachtleven hebben, ook in een kleinere stad, is geweldig — voor de diversiteit, voor de lokale scene, voor de jongeren (die misschien niet de middelen of tijd hebben om helemaal naar Amsterdam of Rotterdam te reizen), voor lokale ondernemers en om creativiteit niet alleen in de grote steden te laten stromen.”

“Een goed nachtleven maakt Utrecht voor mij als jonge professional een stad waar het de moeite waard is om te wonen.
Het helpt me te ontspannen na een stressvolle week, en ik heb het nodig dat de stad waarin ik woon dit biedt.”

“It is the place I feel most free in the city, a large hadron collider for the charged particles that are it's inhabitants.
In the clubs I meet people from all walks of life, all ages and during (queer) events i feel most celebrated as a trans person.”

“A place to connect, enjoy culture and be myself.”